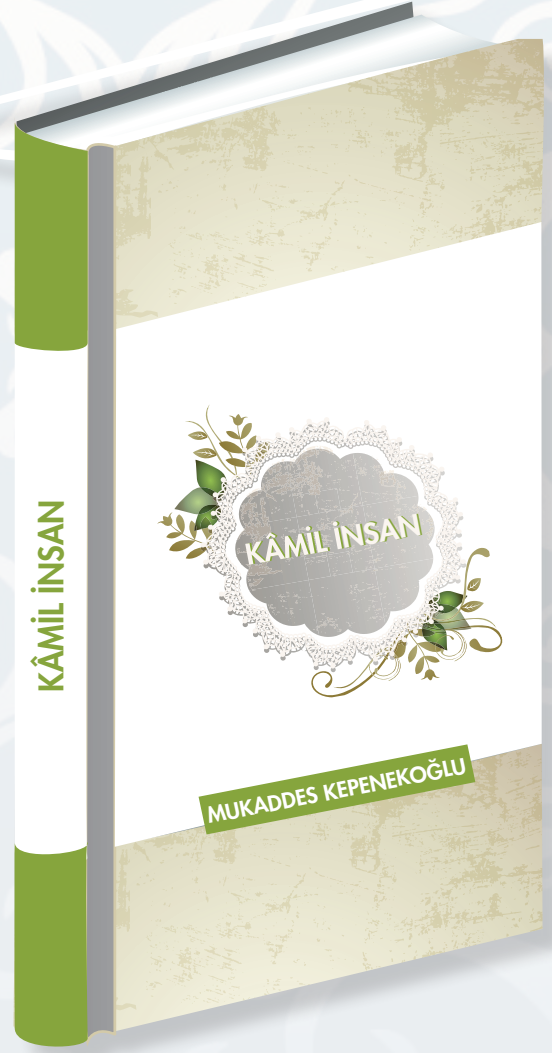

KÂMİL İNSAN

MUKADDES KEPENEKOĞLU

Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu (k.s) Hazretleri'nin ve Hacı Nazire Sultan Hanımefendi Hazretleri'nin kerimesi...
Silsile-i Aliyye Büyüklerimiz'den, Esseyid Muhammed Hafid Arvasi (k.s) Hazretleri'nin gelini ve Esseyid Halis Arvasi (k.s) Hazretleri'nin zevcesi...
Büyüklerin çeşmesinin membaında yetişmiş, onların suyu ile sulanmış, Kâmil insan olma yolunda; hangi merhalelerden geçmek gerektiğinin sırlarını, ipuçlarını veren örnek şahsiyet...
Mübarek Hacı Mukaddes Annemiz...

*"Doğruyu emreder kitap,
Eğriye var çok itab,
Güç olur sonra hisab,
Kâmil insan böyledir."*

1. BASKI

13,5 x 21 cm
60 gr. Enzo Krem Kağıt
156 Sayfa
10 bin Adet

Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Eğitim ve Öğretim Derneği
Cumhuriyet Mah. 3361 Sok. No:24/1 Pamukkale/Denizli
T/ 0 258 211 58 58

bilgi@kepenekogludernegi.com
www.kepenekogludernegi.com

Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Eğitim Öğretim Derneği
Adına İmtiyaz Sahibi
Burak BAŞARAN
burak.basaran@kepenekdersisi.com

Editör
Osman COŞKUN
editor@kepenekdersisi.com

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Kudret ÇOKER
yaziisleri@kepenekdersisi.com

Redaksiyon
Erhan ERDOĞMUŞ
redaksiyon@kepenekdersisi.com

Grafik / Tasarım Uygulama
İlker TANDOĞAN
Selin TANDOĞAN
grafik@kepenekdersisi.com

PR Danışman
İlker TANDOĞAN
tandogan.ilker@gmail.com

Reklam / Abone Servisi
0 (258) 211 58 58 - abone@kepenekdersisi.com

Fiyatı: 10 TL

Yönetim Yeri:
Cumhuriyet Mah. 3361 Sok. No: 24/1
Pamukkale /Denizli T/ 0 (258) 211 58 58
e-posta: kepenek@kepenekdersisi.com

Baskı Tarihi: 25.05.2015

Baskı
Dorukkaya Matbaacılık
İstanbul Yolu 6. km Yenimahalle /Ankara
0 (312) 397 91 40 - 0 (312) 397 41 52

Yayın Türü: Yaygın Süreli
Yayın Aralığı: 3 Aylık / Sayı 1

Temsilciliklerimiz:

Ankara / İlker TANDOĞAN
T/ 0 507 503 97 19

Aydın / Süleyman YARIMCA
T/ 0 532 724 86 09

Bursa / İzzet ARGİN
T/ 0 533 416 44 66

İstanbul / Ercan GÜNEŞ
T/ 0 536 033 30 12

İzmir / Doruk KADIOĞLU
T/ 0 505 617 86 34

Avrupa Temsilciliği
Frankfurt - Almanya / Faik KORKMAZ
T/ 00 49 157 855 30 000

* Gönderilen yazılarda editör değişikliği yapabilir. Gönderilen yazılar iade edilmez. Yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazı ve reklamların sorumluluğu eser sahibine aittir.

Bismillahirrahmanirrahim

Çok değerli okurlarımız;

Allah (c.c)' in selamı, rahmeti, bereketi ve mağfireti üzerimize olsun. En güzel salatu selamlar en sevgiliye Peygamber Efendimiz (s.a.v)'e olsun.

Bilindiği gibi eğitim öğretim faaliyetlerinin etkinleştirilmesini sağlamak ve bu konuda çalışmalar yaparak bilgi ve kültür boyutunda üstün seviyelere ulaşmış, ahlaklı, faziletli, yüksek karakterli vasıflı, güçlü estetik ve sanat bilinci olan milli ve manevi değerlere bağlı, saygılı, inançlı genç nesiller yetiştirmek amacımızdır.

Bu duygu ve düşüncelerle kurulan Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Eğitim Öğretim Derneğimiz'in amacını gerçekleştirme yolunda, sürdürülecek çalışma konularından yayıncılık alanına dergimizin ilk sayısı ile ilk adımı atmış bulunmaktayız.

KEPENEK Dergimiz, hepimizi içerisine alan, maddi ve manevi birlikteliğin adımıdır. İnşallah öyle olmaya da devam edecek diye umuyoruz.

Her dönem geçerliliğini koruyan, hepimize mutlak lazım olan, ilim-irfan dairesinde konuların işlendiği bu sayımızda, çok değerli hocalarımız da konuk yazar olarak bize katkılarını esirgemediler. Katkıda bulunan, emeği geçen herkese teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Şu an elinizde tuttuğunuz, okuyup baktığınız desteklerinizle ileriki dönemlerde de sizlerin takdirlerinize ve beğeninize sunacağımız dergimizi, her yeni sayısı ile geliştirerek, zengin içerikleriyle gönlünüze ulaştırmanın gayreti içerisinde olacağız.

En büyük hedefimiz de budur.

Sağlık, huzur, mutluluk ve başarı dileklerimizle saygılarımızı sunarız.

Av. Burak BAŞARAN

4

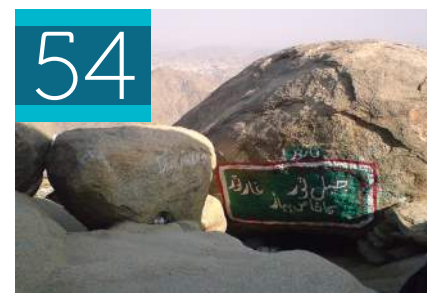
44

18

54

72

80

TAKDİM

AYIN KONUSU

4 Büyüklerimiz Hayatı (Şeyh Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Hz.'nin Mübarek Hayatı)

FIKİH

10 İlm-i Hâlimiz - Neden Fıkıh Öğrenmeliyiz? - Oruç

KUR'AN-I KERİM

18 Kur'an-ı Kerim Okumanın Fazileti

TEFSİR

22 Ruh-u'l Beyan'a Giriş

DARU'L HADİS

26 Hadis-i Şeriflerin Önemi Nedir? "Niyet ve İhlas"

ÜÇ AYLAR

32 Konuk Yazar Prof. Dr. Ramazan Ayvalı 'Üç Aylar'

TARİH

40. Devlet-i Aliyye'de Ramazan Bayramı

TASAVVUF

44 Esran Divan

PEYGAMBERLER TARİHİ

50 Hz. Adem (a.s)

SİLSİLE-İ ÂLİYYE

54 Hz. Ebubekir Sıddık (r.a)

AKİDE

58 Ahdimiz Akidemiz - İncamızın Bidayeti

TEFEKKÜR VAKTİ

62 Bir Tefekkür Bin Tezekkür

MARİFET

64 Aşk Olsun

SİYER: 'NUR-U MUHAMMEDİYE'

68 Efendimiz'in Doğumu Öncesi Mekke'de Durum

GÖKTEKİ YILDIZLAR

72 Cennetle Müjdelenenler, İstikamet Üzere

AİLE VE GELİŞİM

76 Evlilikte Karşılıklı Anlayış

OSMANLI TARİHİ

80 Bir Devlet Doğuyor

BÜYÜKLERİMİZİN HAYATI

*Meclisinde Mevlam hikmet söyletir,
Evliyanın nişanesi böyledir,
Haq yolunun gizli sırrını öğretir,
Nur Hacı Osman (k.s.a) gibi mürşid bulunmaz.*

HACI OSMAN NURİ KEPENEKOĞLU (K.S.A)

AYIN KONUSU | OSMAN COŞKUN

KEPENEK

Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu (k.s.); "Dedelerinin soğuk havalarda çobanların giydiği kepenek adlı kıyafeti giymeleri sebebiyle Kepenekoğlu diye lakablandırıldığı, Soyadı Kanunu ile de bunu soyadı olarak kabul ettiklerini belirtmişlerdir.

Kepenek, çobanların omuzlarına aldıkları dikişsiz, kolsuz, keçeden üstlük. Boyun ve baş dışında vücudu örter. Diz kapağına kadar uzamaktadır. Üç parçadan oluşmaktadır ve bu parçaların biri sırt diğer ikisi ön parçalardır. Rengi genellikle kırmızıdır. Bazı kepeneklerin sırt veya ön taraflarında çeşitli motifler yer alır.

Yağmur, kar, su geçirmez.

Kesinlikle akrep ve çıyan ve diğer haşereler yaklaşmamaktadır.

BÜYÜKLERİMİZİN HAYATI

Devleti Ali Osmani'nin son yıllarıydı. Ne ızdırablı ne çileli yıllardı.. Uzun bir duraklayış sonrasında gerileyiş ve nihayetinde her beşer gibi sona ermekti onunda kaderi. Ümmetin öksüz, yetim kalmasına pek az zaman kalmıştı. İşte bu çileli ızdırablı yıllara denk geliyordu, bir manevi yıldızın dünyaya gelişi. İsmi Kepenekoğlu Osman Nuri'ydi.

H.1319/M.1903 yılında Denizli'nin Musa Mahallesi'nde Kepenek çıkmazı diye bilinen sokaktaki mütevazı ama bir o kadar vefalı olan; muhterem ailesinin ifadesiyle Musa Evi'nde dünyaya teşrif etmişti. Babası Mehmet Kepenekoğlu Denizli'nin yerli ailelerinden olup, deri tabağat işiyle uğraşıyordu. Muhterem valideleri de Denizli'nin yerli ailelerinden Özkardeş kızı Ayşe hanımdı.

Hacı Osman Efendi'nin ifadesiyle "Yavrum bizim atalarımız Orta Asya'dan gelmişler Türk kavmine mensubuz" diye buyurmalarından da anlaşıldığı üzere millet olarak Türk milletine mensup oldukları anlaşılmaktadır. Yine kendi ifadeleriyle, dedelerinin soğuk havalarda çobanların giydiği kepenek adlı kıyafeti giymeleri hasebiyle Kepenekoğlu diye lakablandırıldığı, soyadı kanunu ile de bunu soyadı olarak kabul ettiklerini belirtmişlerdir. Muhterem babaları Mehmet Efendi takva ehli dünya ve ahret işlerinde gayet titiz, disiplinli bir o kadar da evlatlarına karşı merhametli bir Osmanlı insanıydı. Hatta zaman zaman babasının disiplinini anlatırken, "Yavrum babamız bizleri sabah namazına kaldırıırken ayağıyla hafifçe dürtürdü" buyurmuşlardır.

Annesi Özkardeş kızı Ayşe Hanım henüz Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu (k.s) 10 yaşındayken vefat etmişti. 17 yaşındayken de pederleri Mehmet Efendi'yi darı bıkaya uğurlamışlardı. 4 çocuklu olan ailenin en küçük çocuğuydu. Kardeşlerin isimleri, sırasıyla Zehra, Ahmet, Hayriye (26 yaşında veremden vefat etmiş), Osman Nuri'ydi.

Daha çocuk yaşlarda dine olan meyili göze çarpıyordu. Kendi ifadesiyle; "Yavrum yedi yaşından beri namazlarımı hep kıldım. Allah'ın izniyle bir vakit namazımız kazaya kalmamıştır" buyurmuşlardır. Henüz çocuk yaşlarda Ramazan orucunu tutmaya başlamışlar.

Yine hatıralarını anlatırken; "Henüz çocukken 7-8 yaşlarımdan itibaren yazın en sıcak günlerinde oruç tutar, hatta bir elimde üzüm, çeşmenin başında topun atılmasını, ezanın okunmasını beklerdim" buyurmuşlardır. Aile büyükleri; "Sen dayına çekmişsin yavrum o da böyle dinine bağlıydı" buyururlardı.

Küçük yaştan itibaren önce annesinin daha sonra da babasının vefatı adeta Resulullah Efendimiz'in (s.a.v) mübarek hayatını anımsatıyordu. Yüce Peygamberimiz (s.a.v) gibi o da sıkıntılardan geçmiş Mevla'sına yönelmişti.

İlahi aşk Muhterem H. Osman Nuri Efendi'nin sanki mayasında hep var idi. Hayatına gençliğine baktığımızda da hep bu izler görülmektedir. Zira henüz lise mektebindeyken bile divan edebiyatına karşı olan ilgisini muhterem evlatlarına anlatmışlardır. Sadece dini ve edebi anlamda değil zahiri okul derslerinde de muvaffak idi. Muhterem H. Osman Nuri Efendi (k.s.a) hatta hocası elinde küçük bir asayla hafifçe dokunarak "Yeter artık Osman arkadaşlarında söz alsınlar" demiştir. Muhterem babalarının vefatı ve ağabeylerinin isteği üzere Denizli İdadi Mektebi'nin bitmesine bir yıl kala okulu bırakmak zorunda kalmışlar. "Yavrum bir yıl daha okusaydım mezun olacaktı subay olmaya hak kazanacaktım" buyurmuşlardır. Evet ilerleyen yıllarda manevi veliler ordusunun çok üst rütbeli kurmaylarından olacağını belki bilmiyordu kendisi. Lakin Osmanlı İdadi Mektebi'nde Arapça, Farsça ve Fransızca derslerini güzel talim etmişlerdi.

Hiç şüphesiz insanın manevi kimliğini oluşturan bazı etkenler vardır bunlardan bir kaçışunlardır. Aile, Mahalle ve Mektep hayatında temelleri tasavvuf üzerine olan ve bunun üzerine bina olunmuş Osmanlı Toplumunda içtimai (sosyal) hayatın birçok karesinde tasavvuf geleneğinin ve öğretilerinin izleri görülmektedir. Dönem itibarıyla H.Osman Nuri Kepenekoğlu (k.s) hayatının özellikle çocukluk ve gençlik döneminin böyle bir zamana denk gelmiş olması onun fikir ve ruh hayatını şüphesiz ki derinden etkilemiştir.

Zira Muhterem babası Mehmet Efendi'nin zamanın Uşşaki Şeyhi Hüseyin Efendi'nin sohbetlerine gitmesi ve yine H.Osman Nuri Kepenekoğlu (k.s) babaannelerinin Şeyh Şirvani Dergahı mensubu olması bunun göstergesidir.

İşte böyle bir manevi iklimin belki de son demlerinin yaşandığı Osmanlı Toplumunda adeta bir kardelen çiçeği gibi açmıştı. Mübarek Üstad H. Osman Nuri Kepenekoğlu (k.s) gençlik yıllarında dahi hadiselerle ibret nazarıyla bakıyordu. Henüz evlenmeden bir müddet av merakının olduğunu dostlarıyla paylaşmış ailesine ve dostlarına şu hatırasını anlatmışlardır; "Bir gün arkadaşlarımla ava gitmiştim. Her zaman olduğu gibi avda nişan pozisyonunu aldım bu konuda tecrübem olduğu için kendimden emin bir şekilde tetiğe bastım, bastım ama atışımın şiddetinden midir, tüfek omzuma öyle bir dokundu ki, acısından az kalsın bağıracaktım.

Hayrette kaldım çünkü bu konuda defalarca deneme yapmış olmama rağmen nasıl olurdu? Kalbime şöyle geldi; 'Ey Osman sen böyle malayani bir iş için yaratılmadın bu sana ilahi bir mesajı' dedim ve o günden itibaren bir daha elime tüfek almadım" buyurmuşlardır.

Muhterem evlatlarından dinlediğimize göre onunda beşeri münasebetleri var idi. Merkebe binmiş, bahçesinde tavuk vs. beslemiş hatta bağ bahçe işleriyle de uğraşmışlardır. İzdivacı öncesi Ağabeyi Ahmet Kepenekoğlu Efendiyle bir müddet deri bağlama satışı ile de meşgul olmuşlardır. Her beşer gibi o da yalnızdı. İleride o manevi yalnızlığını dolduracak, zamanın büyükleriyle tanışmak nasip olacak, ilim ve feyiz menbaı olan o nurlu güneşin Denizli ve batı vilayetindeki temsilcisi ve halifesi olacaktı elbette. Lakin hayat silsilesinde ona destek olacak çocukluğundan gelen yalnızlığı dolduracak, bir yol arkadaşı, kader dostu da lazımdı.

Cenabı Allah'ın adeti vesileler üzerineydi ve muhterem H. Osman Nuri Efendi'nin kıymetli ablası Zehra Hanım'ı vesile eylemişti bu hayırlı izdivaca. Denizlinin yerli ailelerinden Kayafoglu Mehmet Efendiyle Mürşide Hanım'ın 3 evladından en büyüğü olan Nazire Hanımla dünya evine girmişlerdi. O öyle bir dünya eviydi ki içerisindeki manevi iklim, bırakın dünyayı, masıvayı (Allah'tan gayrı olan şeyleri) hepten yok etmişti.

H. Nazire Sultan hatıralarını anlatırken; "Muhterem babam Mehmet Efendi mübarek zevcim Osman Efendi'yi zaman zaman kıraathanede (kıraathane Osmanlı da insanların sohbet ettikleri, kitap okudukları, nezih

mekanlardır) görür ve Osman Efendi ne zaman yaşça büyük biri gelse o kimseye yerini verir" diye anlatmışlardır.

Nazire Hanım'ın diğer kardeşleri Şükriye (Karaca) Hanım ve İhsan Efendi'dir. (Kayafoglu) Mehmet Efendi helal rızık sahibi dokumacılık işiyle uğraşmış bir muhteremdir. Zevcesi Mürşide Hanım'da afif, ahlaklı, edibe (edep sahibi) bir hanımefendidir. Zira H. Nazire Sultan (k.s) yine bir hatırasında şöyle anlatmışlardır; "Annem rahmetli Mürşide Hanım yaşlılara abdest aldırırdı, bizleri konu komşuda ihtiyaç sahiplerine gönderir onlara yardımcı olurdu.

Zaman zaman bana ve kardeşime; 'Yavrum bir yere vardığınızda eğer kapıyı açan bir erkek ise edebinizle başınızı öne eğerek konuşun ve zaruretten fazla lafa dalmayın' buyururdu." Yine H. Nazire Sultan; "Annem evladım birbirinize sıradan insanlar gibi isminizle hitap etmeyin kadın kocasına filan efendi erkek eşine filan hanım diye hitap etse diliniz mi zarar görür" diye anlatmışlardır. Mübarek Hacı Osman Efendi'de; "Yavrum biz birçok güzel hasletimizi kayınvalidemizden öğrendik zira ben annemi 10 yaşında kaybettim O bana annelik yapmıştır" buyurarak muhtereme kayınvalidesine olan şükranlarını sevenlerine de bildirmiştir.

İşte böyle güzel pınarlardan beslenmiş bir abide-i şahsiyettir. H. Nazire Sultan, şahsiyetinin şekillenmesinde ve ileride alacağı manevi hizmet sorumluluğunda derin etkileri olacaktır.

O güzel Anne ve Babasının...

DİVAN

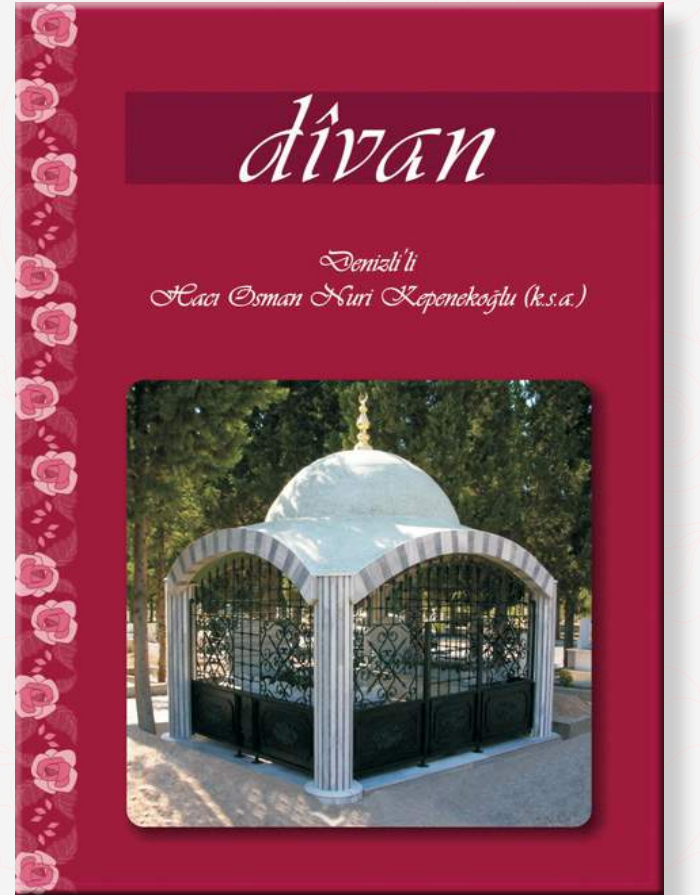
HACI OSMAN NURİ KEPENİKOĞLU (K.S.A)

Muhterem Okuyucu!

Sizlere takdim etmekle şeref duyduğumuz bu eser, ebat bakımından vasat bir eser ise de ihtiva ettiği mana bakımından yüzlerce cilt kitap telif etmek ve okumaktan daha çok faydalı bir eser olacağı kanaatindeyiz. Bu eserin müellifi Mübarek, Muhterem Mürşidi-i Kamil Merhum Hacı Osman Nuri Hazretleri: "İlim amel gerektirir, amel ise ihlas gerektirir" prensibini düstur edinmiş olup, ihlas olmadan amel, amelsiz de ilmin hiç fayda vermeyeceğini okuyucularına aşağıdaki şu mısralar ile anlatmıştır.

Kalbi sağır olan duymaz aşk kokusun,
İsterse öylesi yüz bin kitap okusun,
Kıymeti yok, desinler sen iyisin sofusun,
Feyzi İlahidir gönülleri mest eden.

Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Vakfı
T/ 0 258 242 48 74

İLM-İ HALİMİZ (FIKİH)

Elhamdülillah rabbil alemin, ves-saletü vesselemü ale Seyidine ve Nebiyyine ve Habbine ve Rasüline Muhammed'in (S.A.V) ve ale alihi ve ashabihi ve etbaihi ve cemîl mü'minine ecmain.

Hamdü sena alemlerin Rabbi Allahu Teâlâ'ya mahsustur ve biz ancak O'ndan yardım isteriz. Salat-u selam da Efendimiz, Nebimiz, Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v)'e ve O'nun Ehl-i Beytine ve Ashabına ve Tabi olanlara ve bütün müminlere olsun.

FIKİH NEDİR?

Fıkıh; bir şeyi iyi bilmek, iyi ve inceliklerini anlamak demektir.

Dini manada, fıkıh İslam Hukuku demektir. İslam'ın kişisel ve sosyal hayata dair amelî hükümlerini bilmeyi ve bu konuları inceleyen ilim dalını ifade eder.

Fıkıh ilminde uzman olan kimselere fakih denir. Çoğu fukaha'dır.

Fakih ve müctehid ilk dönem İslam literatüründe şer'i delillerden hüküm elde eden yani içtihat eden anlamında eş anlamlı kabul görüyorken, ileri dönemlerde içtihad makamına ulaşamamış fakat fıkhi hükümleri delilleriyle birlikte bilen veya fıkıh ilminde tahassus sahibi olan kimselere de fakih denmeye başlanmıştır.

Tahtavi' de şöyle ifade edilir. Kur'an-ı Kerim'deki "Allah'ın ipine sınıksı sarılın" ifadesindeki ipten maksat, cemaattir. Cemaatte, fıkıh ve ilim sahipleridir. Fıkıh alimlerinden bir karış ayrılan delalet düşer. Fıkıh alimlerinin yolu da Rasulullah (s.a.v) Efendimiz'in ve Hulefa-i Raşidi'nin yoludur. Kurtuluş ehl-i sünnet vel cemaat fırkasındadır. Fırka-ı Naciyye, bugün dört mezhepte toplanmıştır. Bu zamanda, bu dört hak mezhepten birine uymayan bidat ehlidir.

Muhammed Hadimi Hazretleri de şöyle buyurur:

Bizim için delil, mezhebimizin bildirdiği hükümdür. Çünkü; biz ayet ve hadisten hüküm çıkaramayız. Bunun için mezhebimizin bir hükmü ayet ve hadise uymuyor gibi görünse de tevil etme istidadımız olmadığından mezhebimizin hükmüne uyulur. Çünkü, ayet ve hadislerdeki manayı ancak müctehid alimler anlar.

FIKİH İLMİNİN ÖNEMİ

Evliyanın meşhurlarından Ebu Bekir Verrak (r.a) buyurmuşlar ki: "Fıkıh öğrenmeyip tasavvufla uğraşan dinden çıkar, zındık olur. Fıkıh öğrenip tasavvuftan haberi olmayan bidat sahibi yani sapık olur."

Her ikisini de öğrenen hakikate varır.

Bundan maksat, amelde hiçbir malumat edinmeyip nefis-i terbiye ve ruhu sultan yoluna direk dalmaya çalışan için bir ikaz vardır. Tam tersini düşündüğümüzde de, fıkıhta çok ilerleyip nefis mücadelesi ve güzel ahlak alanında kendini geliştirmeyen veya kabul etmeyenler için de bir uyarı vardır. İkişiyile de hakkını vererek iştilgal eden çinse, nurun ala nurdur. (nur üstüne nur)

Fıkıhın önemini bize hadisleriyle ışık tutan Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in mübarek sözlerine bir göz atalım.

Buyuruyorlar ki; "Fıkıh öğrenmek her Müslüman'a farzdır. Fıkıh öğrenin ve öğretin, cahil olarak ölmeyin." (Maverdi)

"İbadetlerin en kıymetlisi, fıkıh öğrenmek ve öğretmektir." (İbn Abdilberr)

"Her şeyin dayandığı bir direk vardır. Dinin temel direği fıkıh ilmidir." (Beyhaki)

"Fıkıh bilmeden ibadet eden, karanlık gecede ek-sik bina yapıp, düzeltmek için gündüz yıkana benzer." (Deylemi)

"Alimlerin en hayırlısı da fakihlerdir." (Maverdi)

"Fıkıh öğrenmek her Müslüman'a farz-ı ayn'dır. Fıkıh

aliminin Müslümanlara sağladığı faydanın sevabı cihad sevabından çoktur." (Reddül-Muhtar)

Burada, sayfalar dolusu hadis-i şerif ve kelam-ı ki-bar yazabiliriz. Maksadımız sizlerle birlikte fıkıh ilminin ehemmiyetini hakkıyla anlayıp siz kıymetli dostlarımıza anlatabilmektir. Tefvik (başarı) ve yardım Allah'tandır.

PEKİ, NİÇİN FIKİH ÖĞRENMEİYİZ?

Gelin bunu bir kıssadan hisseyle anlamaya çalışalım.

En büyük velilerden İmam-ı Ebu Yusuf (r.a) bir ders meclisi kurdu ve insanlara fıkıh ilmini, haram ve helali öğretmeye başladı. Bu haber Ebu Hanife hazretlerine ulaştırıldı. İmam-ı Azam hazretleri huzurunda bulunanlardan birine Şimeli Yakup'un (Ebu Yusuf'un) meclisine git ve ona; bir kimse elbisesini kısaltmak için bir terziye verse, sonra elbisesini istese terzide elbisesini kısaltmış olarak ona verse ücret alabilir mi? diye sor. Eğer alır derse, hata ettin, dersin. Eğer ücret almaz derse yine hata ettin dersin, dedi. Bu talebe Ebu Yusuf'un ders okuttuğu meclise geldi. Soruyu sordu.

Ebu Yusuf: "Terzi ücret alır, dedi. O da hata ettin öyle değildir, dedi. Ebu Yusuf bir müddet düşündü ve hayır ücret alamaz dedi. Soran yine yanıldın öyle değildir" dedi. Ebu Yusuf hemen yerinden kalkıp Ebu Hanife Hazretleri'nin huzuruna gitti. Ebu Hanife Hazretleri onun geldiğini görünce: "Seni buraya elbiseyi kısaltma

meselesi mi gönderdi?" dedi. Ebu Yusuf da evet Efen-dim diye cevap verdi. Ebu Hanife Hazretleri tebessüm ederek "insanlara fetva vermeye koyulan ve Allahu Te-ala'nın dininde söz söylemek için kendine meclis kuran, ücret bahsinden bu kadarını nasıl bilemez" buyurdu.

Ebu Yusuf: "Hocam bana bunun cevabını söyleyiniz" dedi. Ebu Hanife Hazretleri: "Eğer o elbiseyi gasp ettikten sonra kısalttı ise ücret verilmez. Çünkü kendisi için kısaltmış demektir. Eğer gasp etmeden önce kısalttıysa ücret verilir. Çünkü onu sahibi için kısaltmıştır" buyurdu. Bunun üzerine Ebu Yusuf hocasının ellerine sarılıp öptü. Ve sonrasında İmam Ebu Yusuf Hazretleri ilmi ve zekasıyla insanları hayrete düşürür oldu. El-hamdülillah ki, işte böylesine kılı kırk yaran ve en ince ayrıntılara kadar amelî hayatında boşluk bırakmayan nesli pak, zihni pak, kalbi pak İmamlarımızın vesilesiyle bu kıymetli ilim bizlere ulaşmıştır. Ne kadar hamd etsek ne kadar şükretsek azdır.

HANEFİ FIKHİNİN ULEMALARI VE ESERLERİ

Birincisi, usul meselelerdir. Bunlara zahiri rivaye (güvenilir zevat-zatlar tarafından rivayet edilen) de denir ki, mezhep sahibi olan İmam-ı Azam Ebu Hanife, İmam-ı Ebu Yusuf ve İmam-ı Muhammed'den rivayet edilen meselelerdir.

Bu zevata İmam Züfer, Hasan İbn-i Ziyad ve birkaç imam da katılırlar. Lakin ekseriyetle bilinen, zahiri rivaye denilince üç imam anlaşılır. (Ebu Hanife, Ebu Yusuf ve İmam Muhammed) Zahir-i rivaye kitapları, İmam-ı Muhammed'in altı kitabıdır. Bunlar, El-Mebsüt, Ez-Ziyadat, Camiu's-Sagir, Es-Siyeru's-Sagir, El-Camiu'l-Kebir ve Es-Siyeru'l-Kebir.

Mezkur kitaplara zahiri rivaye edilmesinin sebebi; İmam-ı Muhammed'den, güvenilir vasıtasıyla rivayet edildikleri içindir. Bu kitaplar İmam-ı Muhammed'de ya tevatür yolu ile yahut şöhret tahriki yolu ile rivayet edildikleri için aslını korumuştur.

İkincisi, nevadir meselelerdir. Bu meseleler mezkur imamlarımızdan rivayet edilmişlerdir. Ancak, yukarıda isimlerini saydığımız kitaplardan değil, ya İmam-ı Muhammed'in diğer kitaplarında yani Kisanıyat, Haruniyat, Curcanıyat ve Rukiyyat gibi eserlerinde, yahut İmam-ı Muhammed'den başka bir zatın kitaplarında nakledilmişlerdir. Mesela, Hasan ibn-i Ziyad'ın "El-Muharrer" namındaki eseri bunlardandır. Bunlara zahiri

rivaye adının verilmesi birinci grup gibi sahih ve sabit rivayetlerle nakledilmedikleri içindir. İmam-ı Ebu Yusuf dan rivayet edilen "El-Emali" namındaki kitaplarda nevadir den sayılır.

Üçüncü tabaka, vakiat denilenlerdir. Bu meseleleri müctehidlere onlardan sonra gelen müteehhirin ulema soruldukları zaman meselelere çözüm ortaya koymuşlar, fakat bu babda bir rivayet bulamamışlardır. Müteehhirin ulemadan murad; İmam Ebu Yusuf'la, İmam Ebu Muhammed'in talebeleridir ki, bunlardan bazıları; Hısam b. Yusuf, İbn-i Rüstem, Muhammed b. Semaa, Ebu Süleyman El-Cürcani ve Ebu Hafs el-Buhari'dir. Onlardan sonra gelen zevat da Muhammed b. Seleme, Muhammed b. Mukatil, Nasir b. Yahya ve Ebu'n-Nasir el-Kasım gibi zevattır. Bu zatlar bazen elde ettikleri delil ve sebep dolayısıyla mezhep sahiplerine muhalefet etmişlerdir. Onların fetvaları hakkında yazılan ilk kitap fakih Ebul Leysi Semerkandi'nin kitabıdır.

FIKHİN KONULARI

Dört ana başlıkta şu şekildedir.

- 1) İBADAT (İBADETLER)
- 2) MÜNAKEHAT(AİLE HUKUKU)
- 3) MUAMELAT(SOSYAL İLİŞKİLER)
- 4) UKUBAT(CEZALAR)

Fıkıh, insan hayatının bütününe ele alır. Ve bunların İslam dinindeki yerlerini belirler.

Öncelikle, ibadet konuları ele alınır. Temizlik (taharet babı) bahsi fıkıh kitaplarında ibadetlere ön hazırlık olması sebebiyle ilk başta ele alınmıştır. Namaz, Zekat, Oruç, Hac şeklinde devam eder.

İbadet bahsinden sonra, aile hukuku ele alınır. Evlenme, evliliğin sona erdirilmesi, aile fertlerinin hak ve sorumlulukları gibi konular aile hukukunu kapsar.

Fıkıh, günlük yaşantımızda sosyal hayatın içinde insanlarla olan her türlü ilişkimizi inceler. Buna da muamelat denir. (örneğin: Alışveriş, kira, rehin, faiz, miras vs.)

Bir de İslam ceza hukukunu ve usul hukukunu düzenleyen bölüm vardır ki, buna da ukubat denir. Kısas, hırsızlık, şiddet vb. konuları içine alır.

Biz de siz kıymetli dostlarımızla hayatımızın her anını kapsayan İslamiyet'in hukukunu (fıkıh, ilmihal) ehl-i sünnet alimlerinin yazmış olduğu sahih kaynaklardan nakil yoluyla ilmi-halimiz bölümünde gücümüz yettiği

ölçüde paylaşmak istiyoruz. Fıkıh kitaplarındaki usule göre Temizlik bahsiyle başlamamız gerekiyor. Fakat dergimizin yayınlanacağı tarih Ramazan-ı Şerif ayına tevafuk etmesi sebebiyle Ramazan ayı ve oruç bahsini bu sayıda ele almak istiyoruz. Yüce Mevlamız'dan temennimiz ihtiyaçlara cevap verecek meseleleri kaidesine ve rızasına uygun bir şekilde aktarmaktır.

Gayret bizden Tevfik (başarı) Allah'tandır.

- 1) ORUÇ NE DEMEKTİR?
- 2) ORUCUN HİKMET VE FAYDALARI

1- ORUÇ NE DEMEKTİR?

Oruç, niyet ederek tan yerinin ağarmasından (ikinci fecirden) güneş batıncaya kadar yemekten, içmekten ve cinsi ilişkide bulunmaktan nefsi men etmektir.

Ramazan ayında oruç tutmak İslam'ın beş şartından biridir. Ramazan-ı Şerif orucu Peygamberimiz'in (s.a.v) hicretinden bir buçuk yıl sonra Şaban ayının onuncu gününde farz kılınmıştır ve farz oluşu kitap, sünnet ve icma ile sabittir.

"Oruç size farz kılındı" (Bakara,183)

Oruç kelimesinin Arapçası savm'dır.

Ramazan ayına bu sebeple "Şehri Sıyam" da denir.

2- ORUCUN HİKMET VE FAYDALARI

Peygamber Efendimiz (s.a.v) oruç tutanları şöyle müjdeliyor."Kim inanarak ve mükafatını Allah'tan bekleyerek ramazan orucunu tutarsa geçmiş günahları bağışlanır." (El-Buhari Savm:7)

- 3) ORUÇ TUTMANIN ŞARTLARI
- 4) KAÇ ÇEŞİT ORUÇ VARDIR?
- 5) ORUCA NE ZAMAN VE NASIL NİYET EDİLİR?.
- 6) HANGİ HALLERDE ORUÇ TUTULMAZ VEYA TUTULMAYABİLİR?
- 7) KAZA VE KEFFARET ORUCU NE DEMEKTİR?
- 8) HANGİ HALLERDE KEFFARET GEREKİR?
- 9) HANGİ HALLERDE KAZA GEREKİR?
- 10) ORUCU BOZMAYAN HALLER NELEDİR.
- 11) ORUÇLUYA MEKRUH OLAN HALLER NELERDİR?
- 12) FITİR SADAKASI NEDİR? NASIL VE NE ZAMAN VERİLİR?

Mevlayı Zülcenal bir hadisi kudside: "Oruç benim içindir, O'nun mükafatını ben veririm" buyurmuştur. (Müslim, Sıyam: 30)

Yine bir hadis-i şerifte buyuruluyor ki:

"Herşey için bir zekat vardır. Bedenin zekatı da oruçtur." [Ravi Muhriz ise kendi rivayetinde Rasulüallah (s.a.v) Oruç sabrın yarısıdır" diye buyurduğunu da eklemiştir.]

İşte, oruç nefsin isteklerine emri ilahi doğrultusunda uzak durma cihetiyle bir irade eğitimine açıklık ve susuzluğun verdiği sıkıntıya dayanma cihetiyle de sabır eğitimine dönüşür.

Oruç tutan kişi nefsinin zincirlerini kırarak Allah'ın ipine sarılmış olur.

Ramazan ayı boyunca toplu halde yapılan ibadetler birlik duygusunu ruhumuzda hissettirir.

Zengin fakirle aynı safta namaz kılar, aynı sofrada yemek yer, zekat, fitre ve fidyeler gelir dağılımındaki dengeye çok yönlü katkı sağlar.

Allah Rasulü (s.a.v)'in "Kanaat bitmeyen bir hazinedir" (beyhaki; Zühd,2/88) sözüyle kanaat etmenin önemini daha iyi anlarız. Bu mübarek ayda ve yine O'nun (s.a.v)'in "Oruç tutunuz ki sıhhat bulasınız" (Taberani, Mu'cemül Evsat VIII,174) sözüyle de bedenlerimiz madden ve ruhen sağlık bulur ve nefes alır. Kısacası, böylesine toplumun yararına fayda sağlayan mübarek oruç ibadetinin farz kılınmasındaki hikmetler apaçıktır.

3- ORUÇ TUTMANIN ŞARTLARI NELERDİR ?

-Ramazan orucu, müslüman, akıllı ve ergenlik çağına gelmiş kimselere farzdır.

Büluğ çağına ulaşmamış müslüman ve akıllı bir çocuğun orucu da nafile olarak sahihtir.

-Orucun edası için sağlık ve ikamet şartı vardır. Hasta ve yolcu olan kimselerin oruç tutmaları icap etmez. Bunlar daha sonra oruçlarını kaza ederler.

-Orucun edasının sahih olabilmesi için niyet ve hayız ile nifastan arınmış olmak şartı vardır.

Niyet konusunu birazdan daha detaylı açıklayacağız. Hayız ve Nifas halinde olan bir kadının oruç tutması sahih değildir. Farz olan Ramazan orucunu daha sonra kaza ederler.

Ramazan orucu, kameri Ramazan ayının bazen 29 bazen 30 gün sürmesine göre 29 veya 30 gün olarak tutulur.

4- KAÇ ÇEŞİT ORUÇ VARDIR?

1-FARZ ORUÇ: Ramazan-ı Şerif orucu farzdır. Ramazan ayı içinde tutulamayan kazaya kalan ve keffaretle kalan oruçların daha sonra tutulması da farzdır.

2-VACİP ORUÇ: Adak (nezir) oruçları ile, nafile niyetle başlanıp bozulan nafile orucun kazası da vaciptir.

3-SÜNNET ORUÇ: Muharrem ayının 9-10 veya 10-11. günlerinde, yani Aşure günü dahil bir gün öncesi veya bir gün sonrasını birleştirilerek tutulan oruç sünnettir.

4-MÜSTEHAAP ORUÇ: Kameri ayların 13. 14. ve 15. günleri ile her haftanın Pazartesi ve Perşembe günleri, Şevval ayında 6 gün oruç tutmak müstehaptır.

5-MEKRUH ORUÇ: İki türdür.

A) Muharrem ayının sadece 10. Günü sadece Cuma veya Cumartesi günleri oruç tutmak, iki orucu iftar etmeksizin birbirine eklemek veya senenin tamamını oruçlu geçirmek tenzihen mekruh'tur.

B) Ramazan bayramının birinci günü ile kurban bayramının dört günü oruç tutmak tahrimen mekruh'tur.

5- ORUCA NE ZAMAN VE NASIL NİYET EDİLİR?

Orucun geçerli olması için niyet şarttır. Herhangi bir

oruca kalp ile niyet yeterlidir. Niyeti dil ile de yapmak müstehaptır.

-Ramazan orucu, zamanı tayin edilmiş adak ve herhangi bir nafile oruç için güneşin batışından itibaren kuşluk vaktine kadar niyet edilebilir. Niyeti de şu şekilde yapılabilir.

Yarınki günün orucunu tutmaya veya yarın oruç tutmaya veya yarınki gün oruç tutmaya diye niyet getirir. Ama gecedan niyet getirmek daha faziletlidir.

Normalde sahura kalkmış bir kişi yemeğini yedikten sonra niyet getirir. Bu niyetle sahura kalkmakta yeterlidir. Ancak sahurda uyanamayıp yeme içme zamanının bittiği imsak vaktinden sonra kalkan bir kimse güneş doğmuş olsa bile kuşluk vaktine kadar o günün orucuna niyet edebilir. Önemli olan imsak girdikten sonra orucu bozacak bir şey yapılmamasıdır. Yine sahura kalkmak istemeyen bir kişi de akşamdan sonra yarının orucuna niyet edebilir.

-Kaza, keffaret ve zamanı tayin edilmemiş adak oruçları için niyet akşamdan itibaren tan yeri ağarmadan önceki vakte kadar yapılabilir. Bu tür oruçlara imsak vakti girdikten sonra niyet edilemez, geçerli değildir.

Oruç imsak girmesiyle başlar. Yukarıda saydığımız şartlara ve orucun çeşidine göre niyet etmiş bir kişi imsak vaktinden akşam güneş batıncaya kadar herhangi bir şey yiyemez, içemez ve orucu bozan şeyleri yapamaz. Böylelikle bir günlük oruç tutulmuş olur. Yüce Mevlam bütün bedenimizle küçük ve büyük günahlardan tam anlamıyla sakınmak suretiyle oruç tutabilme-mizi nasip eylesin. Amin.

6- HANGİ HALLERDE ORUÇ TUTULAMAZ VEYA TUTULMAYABİLİR?

On türlü sebepten ötürü tutulmayabilir ve tutulamaz ve başlanılan oruç açılabilir.

1- YOLCULUK HALİ; Ramazan-ı Şerif'te sefere çıkacak bir kişi gecedan oruca niyet etmeyebilir. Fakat oruca niyet edip gündüzün sefere çıkarsa, oruca devam etmelidir. Yine de orucunu açarsa keffaret gerekmez, yalnız kaza eder.

2- HASTALIK; Bir hasta ölümünden veya aklının gitmesinden veya hastalığın artmasından, uzamasından korkacak olsa oruç tutmayabilir. Niyet ettiği orucu açabilir. Daha sonra kaza etmesi yeterlidir. Oruç tuttuğu taktirde hasta olacağı kuvvetli zanna veya Müslüman bir doktorun haberine dayalı olan bir kişi de hasta hükmündedir.

3- DÜŞMAN İLE CİHAD; Ramazan-ı Şerif'te düşman ile savaşa giren İslam mücahidi zayıf düşmemek niyetiyle oruç tutmayabilir. Daha sonra kaza etmesi yeterlidir.

4- İKRAH HALİ; Ölüme veya bir organın yok olmasına sebep olacak surette yapılan bir zorlama ve tehditten dolayı oruç açılabilir. Kaza etmesi yeterlidir.

5-ŞİDDETLİ AÇLIK VEYA SUSUZLUK; Oruçlu bir kimse açlık ve susuzluk halinden dolayı öleceğinden veya aklına bir eksiklik geleceğinden korksa veya Müslüman bir doktorun haber vermesiyle korkarsa orucunu daha sonra kaza etmek üzere açabilir.

6-GEBELİK VE SÜT ANALIK; Ramazan-ı Şerif'te gebe bulunan veya kendisinin veya başkasının çocuğuna süt veren bir kadın kendisi veya çocuk hakkında zarar gelecek korkusundan ötürü oruç tutmayabilir veya orucunu açabilir. Daha sonra kaza eder.

7-HAYIZ VE NİFAS HALİ; Ramazan-ı Şerif'te bir kadın adet görmeğe başlasa veya çocuk doğursa orucu bozulmuş olur. Artık adet günleri boyunca veya lohusa hali devam ettikçe oruç tutması caiz olmaz. Fakat bir kadın, adet günü sanarak orucunu bozarsa ve o gün adet görmese en açık görüşe göre hem kaza hem keffaret gerekir.

8-ZİYAFET; Ziyafet vermek veya ziyafete davet olunmak sadece nafile orucu açma hususunda özür sayılabilir. Müslüman kardeşini gücendirme düşüncesinden ötürü böyle bir ruhsat vardır. Fakat ziyafet ne farz ne de vacip oruçlar için bir özür olamaz.

9-TALAKA YEMİN; Nafile veya kaza orucuna başlamış bir kimseye orucunu açması için bir şahıs kendi hanımı boş olmasına yemin etse, bu kimse için o şahıs bir zarardan ve eziyetten kurtarmak maksadıyla orucunu açması müstehaptır.

10-YAŞ BÜYÜKLÜĞÜ; Oruç tutmaya gücü yetmeyen kendisine (şeyh-i fani) denilen pek yaşlı bir kimse oruç tutmayabilir. Şeyh-i fani, öyle bir kimsedir ki ölünceye kadar vücuduna eksiklik gelmekte olup tekrar kuvvet bulamadan vefat eder. Böyle bir kimse her Ramazan gününün orucuna bedel olarak bir fidye vermesi icap eder. Kendisini şeyh-i fani zannedip fidye vermiş bir kimse daha sonra oruç tutmaya gücü yetse, fidyenin hükmü kalmaz. Artık oruca devam etmesi ve geçmişi

günleri de kaza etmesi lazım gelir.

7- KAZA VE KEFFARET NE DEMEKTİR?

KAZA: Bozulan orucun yerine günü güne oruç tutmaktır.

KEFFARET: Bozulan bir orucun yerine iki ay veya altmış gün peş peşe oruç tutmaktır.

8- HANGİ HALLERDE KEFFARET GEREKİR?

Oruçlu olduğunu bildiği halde kasten (bilerek ve isteyerek);

- Yemek, İçmek (ister gıda maddesi isterse ilaç olsun)
- Cinsel ilişkide Bulunmak
- Sigara İçmek

Orucu bozar. Hem kaza hem de keffareti gerektirir. Bozulan bu orucun günü gününe kaza edilmesi ayrıca kasten bozduğu içinde keffaret tutması gereklidir. Başlanan bir orucu bilerek bozmanın dünyadaki cezası keffarettir. Yani altmış gün birbiri ardınca oruç tutmaktır. Herhangi bir sebeple keffaret orucuna ara verilir veya eksik tutulursa yeniden başlayıp altmış günü kesintisiz tamamlamak lazımdır. Kadınlar, keffaret orucu tutarken araya giren adet günlerini tutmazlar ve adet halleri bitince ara vermeden temiz günlerinde tutmaya devam ederek altmış günü tamamlarlar.

9- HANGİ HALLERDE KAZA GEREKİR?

- 1) Yenilecek bir madde olmayan ve ilaç olarak ta kullanılmayan şeyleri yutmak (toprak, kağıt, pamuk vb.)
- 2) Buruna ilaç çekmek veya yağ damlatmak.
- 3) Kulağın içine yağ damlatmak.
- 4) Abdest esnasında ağıza ve burnuna su alırken elinde olmayarak boğazına su kaçmak.
- 5) Ağıza alınan renkli bir ipliğin boyasının tükürüğe geçip, tükürükle beraber yutulması.
- 6) İkra ile zorla orucun bozulması.
- 7) Kendi isteği ile ağız dolusu kusmak.
- 8) Akşam vakti girdi zannederek iftar etmek.
- 9) İmsak vakti geçtiği halde imsaka daha var zannıyla

yemek, içmek.

10) Kendi iradesi olmaksın ağıza kar veya yağmur tanesi kaçarak bunun yutulması.

11) Meşru (zorunlu) bir sebepten ötürü makattan iğne yaptırmak.

Genel anlamda bu sayılanlar orucu bozup yalnız kazayı gerektiren hallerdir.

10- ORUCU BOZMAYAN HALLER NELERDİR?

1) Oruçlu olduğunu unutarak bir şey yemek, içmek ve cinsel ilişkide bulunmak. Çünkü yanılma ile unutmaya affedilmiştir. Unutarak yiyip, içerken oruçlu olduğunun hatırlarsa hemen ağızının yıkayıp oruç tutmaya devam eder, oruçlu olduğunu hatırladıktan sonra boğazından bir şey geçse orucu bozulur.

- 2) Kulağına su kaçmak
- 3) Göze ilaç damlatmak
- 4) Gece yıkanması gerekirken sabah yıkanmak
- 5) Kendi isteği olmadan kusmak
- 6) İhtilam olmak (yani uyurken cünüplük halinin gelmesi)
- 7) Kan aldirmek
- 8) Kendi isteği olmadan boğazına toz, duman girmesi.
- 9) Ağızdaki tükürüğü yutmak
- 10) Yemeksizin veya yutmaksızın herhangi bir maddenin tadını ağızda hissetmek

11) Nohut tanesinden daha küçük olan ve ağızda dişler arasında bulunan bir şeyi yutmak.

Bu saydıklarımız genel itibarıyla orucu bozmayan hallerdir, fakat içlerinde hoş görülmeyen mekruh olan durumlarda vardır.

11- ORUÇLUYA MEKRUH OLAN HALLER NELERDİR?

- 1) Bir şeyi gereksiz yere dilinin ucuyla tatmak.
- 2) Sakız çiğnemek.
- 3) Lüzumsuz yere bir şeyi çiğnemek.
- 4) Tükürüğü ağızda biriktirip yutmak.

5) Kan aldirmek, orucu bozmasa da oruçlu bulunan vakitlerin dışında yapmak daha uygundur.

6) Kendisini zayıf düşüreceğini bildiği yorucu bir işte çalışmak.

7) Ağıza su alıp çalkalamak.

8) Kendisinden emin olmayan bir kişinin (yani şehvetine hakim olamayan) hanımını öpmesi, boynuna sarılması ve kucağına alması gibi haller kerih görülmüştür.

Saydığımız bu hallerden mümkün olduğunca kaçınmak uygun görülmüştür. Oruç bozulmasa da mekruh işlenmiş olur.

12- FITİR SADAQASI NEDİR? NASIL VE NE ZAMAN VERİLİR?

Fitir sadakası, yani fitre borcundan ve asli ihtiyaçlarından başka en az nisab miktarı malı (80,18 gr. Altın) veya onun değerinde parası olan müslümanın vermesi vacip olan bir ibadettir.

Fitrenin vacip olma şartı için zekatta olduğu gibi malın üzerinden bir yıl geçmesi ve artıcı nitelikte olması şart değildir.

Fitre, Ramazan-ı Şerif ayında fakirlere ve ihtiyaç sahibi insanlara verilen bir sadakadır.

Bayram namazından önce verilmesi daha faziletlidir ama imkan oluşmamışsa, bayram günü ve daha sonraki günlerde verilebilir.

Zengin olan kimsenin, hem kendisinin hem de ergenlik çağına gelmemiş olan çocuklarının fitrelerini vermesi vaciptir.

Fitre 4 cins yiyecek maddesinden şu şekilde verilir:

1) Buğday 1460 gr.

2) Arpa 2920 gr.

3) Kuru Üzüm 2920 gr.

4) Hurma 2920 gr.

Bu gıda maddelerinin kendisinden verilebileceği gibi para olarak değerleri de verilir.

Hangisi ihtiyaç sahibine daha yararlı olarsa o şekilde vermek daha uygundur.

Bir fitre yalnız bir fakire verilebilir, ikiye bölünmez.

Bir fakire ise birden fazla fitre verilebilir. Fitre verirken kişinin içinden niyet etmesi yeterlidir.

Zekat hangi fakirlere verilirse fitre de onlara verilir. Bir özürden dolayı Ramazan-ı Şerif'te oruç tutamayan zengin kimse de fitre vermekle yükümlüdür.

Fitre vermek, orucun kabul edilmesine, ölümün şiddetinden ve kabir azabından kurtulmaya vesile olur.

Biz de bu vesileyle Ramazan-ı Şerif'te tutacağımız oruçların, kılacağımız namazların, vereceğimiz fitre, hayır ve hasenatların Mevlayı Zülcelal'in dergahı izletinde Ahsen-i kabul ile kabul olunmasını Yüce Rahman'ın Şanı'ndan niyaz ediyoruz.

Allahu Teâlâ yar ve yardımcımız olsun. Vesselam

KUR-ÂNI KERİM OKUMANIN FAZİLETLERİ

Efendimiz (s.a.v) bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: "Sizin en hayırlınız Kuran'ı öğrenen ve öğretenlerinizdir" Bir başka hadisi şeriflerinde ise; Kainatın Sultanı şöyle buyurmuşlardır: "Kuran öğrenin ve okuyun! Çünkü Kuran'ı öğrenip okuyan ve onun hükümleriyle amel edip yaşayanın misali içi misk dolu bir keseye benzer; kokusu her yana yayılır. Kuran'ı okuyup onu sadece içinde tutanı ağız düğümlü misk torbasına benzer." Bir başka hadisi şeriflerinde Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurmuşlardır: "Kuran'ı gerektiği gibi güzel okuyan kimse vahiy getiren şerefli ve itaatkar meleklerle beraberdir. Kuran'ı kekeleyerek zorlukla okuyan kimseye de iki kat sevap vardır" buyurmuşlardır.

Kuran-ı Kerim'i öğrenmek ve öğretmek en faziletli ibadetlerin başında gelir. Kuran ilmine sahip olmak kişinin faziletini artırır. Kur'an kendisini okuyanı Allahu Teala ve insanlar nezninde yüceltir. O iki cihan saadeti arayanlar için bir rehberdir. Onun öğrencileri, öğreticileri ve okuyucuları dünya ve ahiretin en hayırlılarıdır.

Efendimiz (s.a.v) bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: "Sizin en hayırlınız Kur'an-ı öğrenen ve öğretenlerinizdir." Bir başka hadisi şeriflerinde ise; Kainatın Sultanı şöyle buyurmuşlardır: "Kuran öğrenin ve okuyun! Çünkü Kuran'ı öğrenip okuyan ve onun hükümleriyle amel edip yaşayanın misali içi misk dolu bir keseye benzer; kokusu her yana yayılır. Kur'an-ı okuyup onu sadece içinde tutanı ağız düğümlü misk torbasına benzer." Bir başka hadisi şeriflerinde Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurmuşlardır; "Kur'an-ı gerektiği gibi güzel okuyan kimse vahiy getiren şerefli ve itaatkar meleklerle beraberdir. Kur'an-ı kekeleyerek zorlukla okuyan kimseye de iki kat sevap vardır" buyurmuşlardır.

Adamın biri gözleri görmeyen bir dervişin evine misafir olmuştur. Evde rahlenin üzerinde Kur'an-ı Kerim'in olduğunu gördü ve hayret etti. Çünkü derviş yalnız yaşıyor ve âma idi. Evde de kendisinden başka kimse bulunmuyordu. Üzerinde durmadı ve sebebini de sormadı. Fakat merak etmedi de değil. Gece yarısı olduğu zaman Kur'an sesiyle uyandı. Baktı ki, âma olduğu için gözleri görmeyen derviş rahlenin başına geçmiş Kur'an okuyor, öyle ki okuduğu yerleri parmağıyla takip ediyordu. Dayanamayarak dervişe sordu:

-Sen gözleri görmeyen bir adamsın nasıl oluyor da Kur'an'a bakarak okuyabiliyorsun.

Derviş cevap verdi:

-Allahu Teala isterse her şey olur. Ben Kur'an okumayı çok seviyorum fakat gözlerim görmüyor. Allahu Teala'ya dua ettim: "Ya Rabbi Kelamı'nı okurken benim gözlerimi aç ki Kur'an-ı Kerim'ini elime alıp okuyabileyim" dedim. Rahman ve Rahim olan Allahu Teala benim bu duamı lutfu ihsanı ile kabul buyurdu. Ne zaman okumak için Kur'an'ın başına otursam gözlerim açılır ve ben Kura'nı Kerim'e bakarak okurum. Dervişin bu olağan üstü halini Allahu Teala Kur'an-ı Kerim'inde bizlere şöyle ifade etmektedir:

"Ey İnsanlar! Rabbinizden size bir öğüt, göğüslerde olan (sıkıntılara) bir şifa, müminlere bir yol gösterici ve rahmet geldi." (Yunus Suresi 57. ayet)

Toplumların yükselmesi ve alçalması ancak Allahu Teala'nın Kur'an-ı Mübin'i ileidir.

Kur'an'la yükselenler, ona inanan, şanını yücelten, onunla amel eden hayatlarını Kur'an'ın emir ve yasaklarına göre tanzim edenlerin ahvalleri böyle iken ondan bihaberlerin hali nice olur. Efendimiz (s.a.v) bu hususta şöyle buyurmuşlardır:

"Kalbinde Kur'an'dan bir miktar bulunmayan kimse harap ev gibidir." Süsü, ziyneti, eşyası ve bakımı olmayan, imar edilmeyen ev harap bir evdir. Aynı şekilde kalbinde, yani ezberinde Kur'an'ın tamamı olmasa da birkaç cüzü veya birkaç suresi, bu da mümkün değilse ibadet ve taatini yerine getirebilecek miktarda bulunmayan kimse, o terk edilmiş işe yaramayan ve değer verilmeyen harap eve benzer. Çünkü kalbin imarı imanla ve imanın temeli olan Kur'an-ı Kerim ile mümkündür. Kalbin ve gönlün süsü, ziyneti, doğru inançlar ve düşüncelerdir. Bunları sağlayan da ancak Rahman'ın kelamı Kur'an-ı Kerim'dir.

Kainatın Sultanı (s.a.v) bir başka hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: "Kur'an okunan evin hayrı artar, sakinlerini sıkımsaz, melekler toplanır, şeytanlar oradan uzaklaşır. Kur'an okunmayan ev içindekilere dar gelir, sıkıntı verir, bereketsiz olur. Melekler uzaklaşır şeytanlar oraya dolar. (DARİMİ)

İki cihan Sultanı Hz.Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuşlardır: "Üç zümre vardır onlar kıyamet gününde simsiyah miskden meydana gelmiş bir tepenin üzerinde otururlar. Kıyametin korkunç manzarası onları korkutmaz. İnsanların hesabı görülünceye kadar onlara herhangi bir hesap zorluğu isabet etmez. Onlar şunlardır; sadece Allah'ın cemalini elde etmek ve onun rızasını gözetmek gayesiyle Kur'an okuyan kişi, kendisinden razı olan bir cemaate Kur'an okuyarak cemaatle namaz kıldıran kişi..." (metinde 3. zümreden bahsedilmemiştir. İhya-u Ulumiddin 2.Cilt,704.sf)

Ahmed b.Hanbel (r.a)'dan ; Cenabı Hakkı rüyamda gördüm ve kendisinden sordum:

-Ey Rabbim! Sana yaklaşmak isteyenlerin, bu gayeye ulaşmaları için en iyi yol nedir?

-Ya Ahmed! Kelamım'dır (Kur'an'dır)

-Ya Rabb! İster anlasın ister anlamasın her okuyan insan bu dereceye varır mı?

Hz.Allah (c.c) :

"-İster anlasın, ister anlamasın bu dereceye varır" buyurdu.

Hasan-ı Basri (r.a)'dan; Allah'a (c.c) yemin ederim Kur'an'dan daha üstün bir zenginlik olmadığı gibi ondan mahrum olmaktan da daha fakirlik yoktur.

Sahih bir hadisi şerifte bildirildiğine göre Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurmuşlardır:

"Kur'an-ı okuyup onun ilimine sahip olan ve gereğiyle amel eden kimse, yakınları arasında adeta nübüvvet mertebesine ulaşır. Şu kadar var ki, ona vahiy gelmemektedir. (Riyadussalihin 5.cilt 97.sf)

İbn Abbas (r.a) Hazretleri buyurdu: "Kim Kur'an-ı Kerim'i ayakta olduğu halde namazın içinde okursa her bir harf sebebiyle ona 100 hasene vardır. Ve kim de oturur olduğu halde namazın içinde Kur'an-ı Kerim okursa ona da her bir harf sebebiyle 50 hasene vardır.Ve kim namazın dışında abdestli olarak yüzünden Kur'an-ı Kerim okursa; her biri harfine 25 hasene vardır. Ve her kim de abdestsiz olarak (ezbere) Kur'an-ı Kerim'i okursa; onun her bir harfine 10 hasene vardır.

Allah Rasulü (s.a.v) bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır; "Kim Kur'an okur ve ondaki (hükümlerle) amel ederse kıyamet gününde onun anne ve babasına taç giydirilir. O tacın ışığı dünya evlerinde ki güneşin ışığından daha güzeldir. Buna göre Kur'an ile amel edenin durumunu siz düşünün. (Ebu Davud 1.Cilt 355.sf)

Efendimiz (s.a.v) Kur'an ile meşgul olanların maddi ve manevi ne gibi lütuflara mazhar olacağını bize aşağıdaki şu hadisi şerif ile bildirmektedir;

Allahu Teala şöyle buyurmuştur: "Kimi Kur'an-ı Kerim ve benim zikrim benden dilekte bulunmaktan alıkoyuyorsa (Kur'an ile ve benim zikrimle meşgul olurken dua etmeye dahi fırsat bulamazsa) onlara benden isteyenlerden daha iyisini veririm. Allah'ın Kelamı'nın diğer sözlere üstünlüğü, Allah'ın mahlukatına olan üstünlüğü gibidir." (Tirmizi)

Kur'an-ı Kerim Okumanın Edepleri

İsmail Hakkı Bursevi Hazretleri Ruhul Beyan adlı Tefsir Kitabı'nda Kur'an-ı Kerim okumanın edelerini şu şekilde bildirmiştir:

- *Ezberle olsa bile abdestli olarak okumak.
- *Kur'an-ı Kerim'i okurken kibleye karşı oturmak.
- *Diz çökerek oturmak.
- *Bağdaş kurarak oturmamak.
- *Dayanmamak.
- *Kibirli olan insanların oturuşu gibi oturmamak.
- *Kur'an-ı Kerim'i okuyan kişi çok heybetli, haşmetli ve kendisinden korktuğu bir kişinin önünde oturur gibi okumalıdır.

MENKİBELER

Mürşidi Kamil Üstadımız Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu (k.s.a.) Hazretleri'nin bildiğimiz kadarıyla deryadan damla misali hayatı, menkıbeleri, kerametleri, hikmetli sözleri nazımlar şeklinde bu eserde toplanmıştır. Menkıbelerde geçen kerametler haktır. Böyle olaylar Peygamberden zuhur ederse mucizedir, Evliyaulahtan zuhur ederse keramettir.

Meclislerde Mevlam hikmet söyletir,
Evliyanın nişanesi böyledir,
Hak yolunun gizli sırrını öğretir,
Nur Hacı Osman (k.s.a) gibi mürşid bulunmaz.

HACI OSMAN NURİ KEPENEKOĞLU (K.S.A)

Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Vakfı

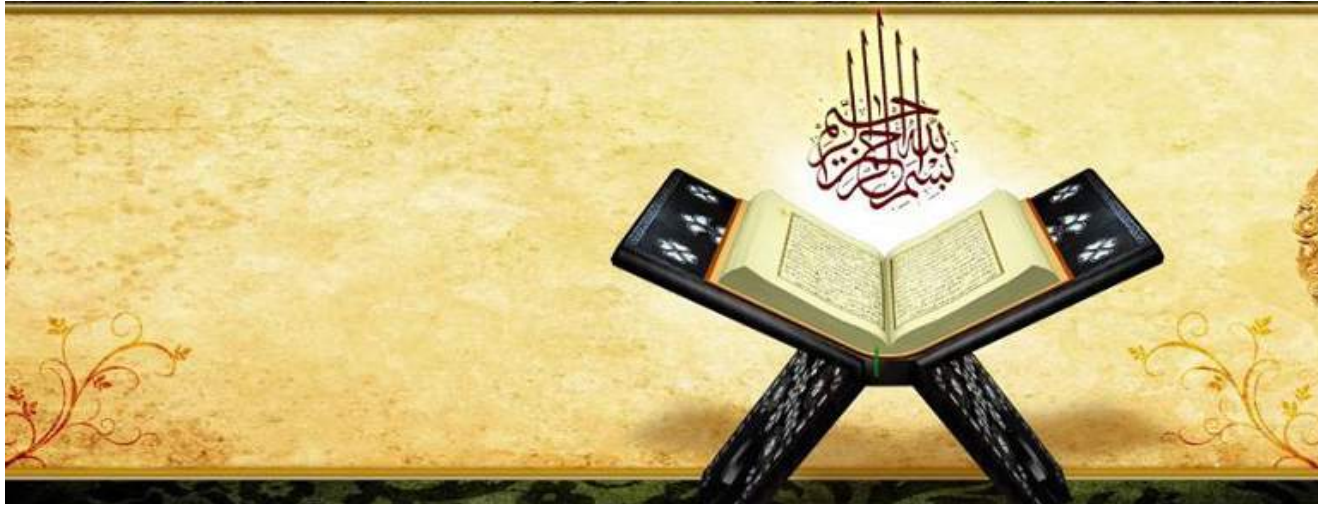
T/ 0 258 242 48 74

bilgi@kepenekogludernegi.com

www.kepenekogludernegi.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

TEFSİR'İN RUHU EL-BEYAN

Hamd, her türlü güzel övgü Allahu Teala'ya mahsurdur. O yüce katından dosdoğru olan Kur'an-ı Kerim'i indirdi.

Salat-u Selam, Hatemü'l-Enbiya, iki cihan güneşi serveri kainat, şeri'-i ruzi ceza Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v)'e olsun. Ve Kur'an-ı Kerim ahlakı ile ahlaklanan ehl-i beytin vı güzel ashabin üzerine olsun. O'na (s.a.v)'e olsun. Ve Onlara (r.a) kıyamete kadar kemalat ile tabi olanların üzerine olsun.

Kur'an-ı Kerim mana olarak; Allahu Teala tarafından meleği Cebrail (a.s) vasıtasıyla Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v)'in kalbine indirilen; lafzının ve manasının indirildiği şekilde korunduğu tevatür yoluyla sabit olan Kitab'ın özel ismidir.

Ayrıca, kıraat (okuma) manasına ve toplayıp bir araya getirmek manalarına da gelirdi.

Kur'an-ı Kerim'i hakıyla anlamanın ve yaşamının ne kadar önemli olduğunu Serveri Kainat Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v) Veda Hutbesi'nde ne güzel buyururlar "... Size bir emanet bırakıyorum. Ona sınıksız sarıldıkça yolunuzu hiç şaşırmasınız. O emanet, Allah Kitabı Kur'an'dır..."

Geliniz bu eşsiz mesajı beraber tefekkür edelim.

Bize bir kardeşimiz emanet bir şeyi bıraksa, onu nasıl sahiplenir ve canımız gibi koruruz değil mi? Peki bu emaneti Peygamber Efendimiz (s.a.v) biz ümmetine bırakmışsa, ...??? (tabir bulamadım affınıza sığınarak). Ve bize yol gösterilerek O emanete sınıksız sarılmamız emredilmişse, en doğru rehber olarak Kur'an-ı Kerim işaret edilmiştir.

Rehberimizi en doğru şekilde anlayabilmemiz için de O'nu ehl-i sünnet alimlerinin tefsir ettiği kaynaklara müracaat yolumuzu aydınlatmak gerekir.

Bu anlamda; " Kur'an-ı Kerim-i okumak, anlamak ve ona göre yaşamak her müslümanın vazgeçilmez görevidir. Kur'an-ı Kerim-i anlamak için tarih boyunca ehl-i sünnet alimleri eserler vermişler, tefsirler yazmışlardır. Allahu Teala onların hepsinden razı olsun. Ancak çoğunlukla bu tefsirler, sanki ilim adamları için yazılmış gibidir. Kur'an-ı Kerim'deki incelikler, yüce anlamlar, çeşitli konulardaki hükümler açıklanmış, fakat bundan kişinin çıkaracağı dersler okuyucuya bırakılmamıştır.

İşte, İsmail Hakkı Bursevi Hazretleri'nin 'Ruhu'l-Beyan' tefsiri bu boşluğu doldurmaktadır. Ayetler, tefsiri ilmin gereklerine göre açıklandıktan sonra kişinin bundan alacağı dersler, 'Bil ki, akıllı insan..vs.' gibi girişlerle pek güzel belirtilir. Bu özelliği ile Ruhu'l Beyan tefsiri halkımız için büyük bir irşad kaynağıdır. Konular, getirilen temsiller ve anlatılan hikayelerle büyük bir açıklığa ve anlaşılabilirliğe kavuşmaktadır. (Muhtasar Ruhu'l - Beyan tefsiri sunuş bölümü s.78)

"Bikri fikri kainatın çak çak oldu fakat Perde-i ismette kaldı ma'ni-i Kur'an henüz"

"Kur'an-ı Kerimi anlayıp anlatmak üzere yola çıkan tefsir uleması üç farklı yol izlemişlerdir. 'Rivayet yolu , işaret yolu , dirayet yolu'. Kısaca açıklayalım.

1-Rivayet Yolu: Bu yolu izleyen alimler, vahiy kaynağına dayanmayan bir açıklamanın muteber olamayacağı için açıklamada Hz. Muhammed (s.a.v)'e ayet olduğu bilenen veya muhtemel bulunan rivayetlere dayanmışlar, buna göre Kur'an-ı Kerimi açıklamaya çalışmışlardır.

İbn Cerir et-Taberi'nin Cami'u'l-Beyan'ı, Suyuti'nin ed-Durru'l Mensur'u bu yolun örneklerindedir .

2-İşaret yolu: Bu yolu tasavvuf ehl-i daha çok izlemişlerdir. Buradaki işaret, Allahu Teala'nın müfessir lutfettiği ilham ve keşif manasına gelmektedir. Müfessir gönlünü Mevla-yı Zülcelal'e açarak, oradan gelen ilham ile ayetleri anlayıp yorumlamaktadır. Bu yolu izleyenler yeri geldikçe Rivayet ve Dirayet usülünden faydalanmışlardır.

Sulemi (Hakaiku't-tefsiri), Kuşeyri (Letaifu'l-ışarat) Muhyiddin b. Arabi (Kehf Suresi'ne kadar yetmiş ciltlik tefsiri)

Ni'metullah Nahcevani (el- Fevatihu'l-ilahiyye) bu yolun örneklerindedir.

3-Dirayet Yolu: Akıl, dil bilgisi ve diğer ilimler ile ilgili ayet ve hadislerle dayanarak Kur'an-ı Kerim'i anlama ve açıklama yoludur. Zemahşeri – Keşşaf – Razî – mefatihu'l – gaybî, Elmalı M. Hamdi Yazır – Hak Dini Kur'an Dili bu yolun örneklerindedir.

İsmail Hakkı Bursevi Hz. bu kıymetli eserinde dirayet ve işaret usulüne ağırlık vermiştir. Yeri geldikçe dirayet usulünü kullanmış, fakat daha ziyade irşat ve işaret cihetine yönelmiştir.

"Bir parantez açarak dirayet yoluyla tefsir yazan müfessirlerde olması gereken ilimlere değinmek istiyorum."

1- Lugat İlmi: Kur'an-ı Kerim'deki kelimelerin indiği dönemdeki taşıdığı manaları bilecek düzeyde ilim sahibi olmak.

2- Nahv İlmi: Kelimenin ne şekilde okunması gerektiğine ve taşıdığı harekeye göre mana aldığı vakıf olması gerekir.

3- Sarf İlmi: Fiil kalıplarını ve köklerini bütün inceliği ile taşıdıkları manalarla bilmesi şarttır. Bu konudaki bilgisizlik hükümlerin bile değişmesine sebep olabilir.

4- Belâğat İlmi: Kelime ve cümlelerin konumunda, dizisinde taşıdığı özellikleri delalet ettiği manaları belâğat ilmiyle anlamak mümkündür.

5- Kıraat İlmi: Kur'an-ı Kerim yedi kıraat üzere inmiş ve okunmuştur. Kıraat farkı manayı değiştirmez, sadece okunuşa ve telaffuza tesir eder.

6- Usûl-i Din İlmi: Buna 'kelam' ilmi de denir

7- Usûl-i Fıkıh İlmi: Bu ilimlerle ahkam ayetlerinden nasıl hüküm çıkarılacağı, delillerin nasıl tespit edileceği öğretilir.

8- Esbâb-ı Nüzul İlmi: Kur'an'daki surelerin iniş sebeplerini tespit eder.İlahi muradın daha doğru anlaşılmasına ışık tutar.

9- Kıssaların hikmetini, taşıdığı ilham ve öğütleri , ibret ve uyarıları bilme ilmi.

10- Nasih ve Mensuhi İlmi : Bu ilim hangi ayetin hükmü başka hangi ayetle kaldırıldığını tespit eder. Bu ilme müfessirin çok iyi vakıf olması gereklidir. (Muhtasar Ruhu'l-Beyan Tefsiri, s: 12-13)

11- Kur'an'ın mübhem ve mücmel hükümlerini, açıklayan hadis ilmi.

12- Vehbi İlmi: Allah'ın bazı kullarına lütfettiği bir

bilgidir ki, kulun kalbinde doğar ve ilahi muradı yansıtmaya yarar.

13- Günün gelişen ilimlerinden tefsirde yardımcı olacak dalları bilmek de çok önemlidir. Çünkü Kur'an gelişen ilmin önünde yürür ve ilim arkadan onu takip eder ve doğruyu bulunca Kur'an'daki ana fikri tasdiğe mecbur olur. (*3-İlmin ışığında Asrın Kur'an Tefsiri – Celal Yıldırım S: 7-8)

Mevla'yı Zülcelal'in ezeli ve ebedi ilminin yanında 13 ayrı ilim dalı elbette ki hiçbir şeydir. Marifet ehli, Allahu Teala'nın sevgili kulları yaradani hakıyla anlama ve bilme yolunda azami dercede sa'y-u gayret gösterecek külli iradenin azametinin yanında cüz'i iradeyle bu ilimleri ortaya koymuşlardır.

Günümüzde bana Kur'an yeter ben istediğim hükümü çıkarır ve uygulamaları diyenler artmaktadır. Peki, hiç kendilerine sorarlar mı ki sadece meal (Türkçe manası) yeterli midir?

Bu soruya evet dersek, yukarıda saydığımız bu kadar derin ilmi hiçe sayıp edebe aykırı hareket etmiş oluruz. İşte, burada tefsir ilminin ne denli önemli olduğunu ifade etmek istiyoruz.

Tefsir, Kur'an-ı Kerim'in hakikatte ne manaya geldiğini bize anlatmaya çalışmaktadır.

Yani, meali (manayı) bize mana etmektedir.

Biz de siz kıymetli dostlarımızla bu engin ilim olan tefsir deryasına birlikte yelken açmak niyetiyle İsmail Hakkı Bursevi Hazretleri'nin Ruhul-Beyan tefsirinden istifade etmek istiyoruz. Mübarek tefsirdeki derin anlamları, incelikleri ve güzellikleri siz gönül dostlarımıza aktarmaya çalışacağız. Mevlam her yönüyle bu çalışmamızı hayırlara vesile kılarak imanda kemalata ulaşmamızı nasip eylesin. Tefvik(başarı) Allah'tandır.

İSMAİL HAKKI BURSEVİ HAZRETLERİ'NİN MÜBAREK HAYATI VE BU YOLDA ÇEKTIĞİ ÇİLELER

İsmail Hakkı Bursevi Hazretleri babası Mustafa Efendinin 1650 (H.1062) yılında maddi sıkıntıya düştükten sonra İstanbul'dan ayrılarak Aydos kasabasına yerleşmesine müteakip bir sene sonra 1652 (H.1063) yılı Zilkade ayında, bir pazartesi günü Aydos'ta dünyaya geldi.

Üç yaşına geldiğinde babası onu Adapazarlı Seyyid

Osman Fadli Efendinin yanına götürdü. Celvetiyye yolunun büyüklerinden olan Osman Fadli Efendi onu ilk gördüğünde "Sen doğduğundan beri, bizim halis talebemizsin." diyerek karşıladı.Yedi yaşında annesini kaybetti. On yaşında Osman Fadli Efendinin halifelerinden Abdülbaki Efendinin yanında yedi sene boyunca sarf, nahiv, mantık, beyan, fıkıh, kelam, tefsir ve hadis dersleri aldı. Okuduğu bütün eserleri kendi el yazısıyla yazdı.

Tekrar hocası Osman Fadli Efendi'nin yanına gelip bir müddet kendisine hizmet etti ve daima zikirle meşgul oldu. Bir gün hocası yanına çağırarak "Senin istidadın gelmiş." dedi ve 'Fatiha-i Şerifeyi' okuyup üzerine üfledi "Seni Bursa'ya halife yaptım" buyurdu.

İsmail Hakkı Efendi şöyle anlatır: "Hocamın üzerime Fatiha okumasından sonra İlahi feyz ve marifetlere kavuştum. Muhyiddin-i Arabi, Abdulkadir-i Geylani, İbrahim Edhem, Üftade ve Aziz Mahmud Hüdayi Hazretlerinden manevi olarak faidelendim."

Yine kendileri şöyle anlatır: "Başa gelen bela ve musibeti kadere rıza ile karşılamak iyi akibetlere vesile olur.

İlk yolculuk yaptığım yer Üsküp idi. Yedi sene sonra Bursa'ya gittim. Yedi sene sonra Kıbrıs'a gittim. Yedi sene sonra Harem-i Şerif'e gittim. Yedi sene sonra Hicaz'a gittim. Orada çocuklarım vefat etti. Hac yolunda çok sıkıntılar çektim ve bu yolculuklar bana tevhid-i ef'al, tevhid-i sıfat ve tevhid-i zat makamları verildi. Yedi sene sonra Aydos'a gittim. Yedi sene sonra ikinci kez hacca gittim. Yedi sene sonra Bursa'dan Şam'a gitmem emrolundu. Bir çok musibet ve çilelerle geçen 40 sene. Allahu Teala dilediğini yapar. Karşılaştığım ve çektiğim bu sıkıntılar, tamamen manevi işaretlerle meydana gelmiştir. "

Bu çileli geçen ömrü hayatında mübarek zat 106 kadar eser yazmıştır. Ömrünün son günlerini evinde, eser yazarak geçirmiştir. 76 yaşında 1725 (H. 1137) yılında Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur.

Kabr-i Şerif'i İsmail Hakkı Tekkesi diye anılan kendi imkanlarıyla yaptığı Camii Muhammedi'nin mihrabının arkasındadır.

İsmail Hakkı Bursevi Hz. Ruhul Beyan tefsirinin yazılması hususunda şöyle nakleder:

"Manevi pederim, Şeyhi Ekber Muhyiddin-i Arâbî hazretlerinin delaleti ile bir gün rüyamda Rasulüllah Efendimiz (s.a.v) bana lutfedip arkamı sığadılar. Tatlı bir ifadeyle; "Ümmetim için bir tefsir yaz" diye emir buyurdular. Bunun üzerine Allahu Teala'dan ve Rasulüllah Efendimiz'in ruhaniyetinden yardım isteyerek üç ciltlik bir tefsir yazdım. (Aslında büyük boy olan üç cilt kas-tedilmiştir. Bugün çevirisi 30 ciltlere kadar ulaşmıştır.)

Bu kıymetli eserini yaklaşık 12 senede tamamlamıştır. Derslerini Bursa Ulucami'de halka anlatarak nasihatlerde bulunmuştur. Tefsir dersleri bittiğinde Ulucami'de büyük bir hatim duası yapılmış ve o zamana kadar böylesine bir kalabalık görülmemiştir. Mübarek tefsir hem İstanbul'da hem Mısır'da basılmıştır.' (Ruhu el Beyan Tefsiri, Fatih Yayın Evi, Mukaddime, s.8-12)

Biz de Allahu Teala'nın inayeti, Rasulüllah Efendimiz'in (s.a.v) şefaati ve Evliyaullah'ın himmetini umarak bu manevi bereketten siz kıymetli dostlarımızla beraber istifade etmek istiyoruz.

Mübarek tefsire başlamadan önce İsmail Hakkı Bursevi Hazretleri'nin kendi mukaddimelerini muhtasar olarak teberrüken sizlere aktarmak istiyoruz.

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla,

'Hamd, alemleri ve alametleri (kainatın içindekilerinin) nakışlarını zatına ait kemaliyetinin hakikat nüsha-

sından izhar eden Allah'a mahsustur.

Salat'ü selam, ilim, ayin (müşahede), yakın (hakikat) de rahmet kapısını açan, o Yüce Rasul (s.a.v) üzerine olsun. Kur'an-ı Kerim'in ahlakı ile ahlaklanan ehlinin ve ashabının üzerine olsun. Ve onlara, ahir zamana kadar ih-san ile tâbi olanların üzerine olsun.

...Marifet-i ilahiyeden içime doğanları ona eklemek istedim. Bütün bunları düzgün bir şekilde sıralamayı edebi bir kalıba dökmek istedim. Her ne kadar benim sermayem (kaynaklarım) az ve kolum kısa da olsa (gücüm yetersiz olsa; Kur'an-ı Kerim'in sonuna kadar tefsir etmek istiyorum. Eğer Azîm olan Allah, bana fırsat (imkan) verirse bu çok önemli işi bitirmeyi istedim. İnsanların istifadesi için temize çekeyim, haftalar ve aylar içinde yazıp, satırlar arasında karaladıklarımı temize çekmek istedim ki, ahirette de "o gün mal ve evlat fayda vermez (Şuara 88)" gününde azık olsun. Sad ve Nun'dan başka fayda bulamayacağım zaman bana şefa-at etmesi için bu tefsiri yazdım.

Cenab-ı Allah'tan dilerim ki, bu hizmetimi Salih amel-lerden ve halis eserlerden kılsın. Ömürlerin sonuna kadar kalıcı hasenattan eylesin. Muhakkak ki, Cenab-ı Allah bir konuda hayır dilediği zaman onun amelini insanlara güzel ve hoş gösterir ve onu hayırlar işlemeye ehil kılar. Bu başta gözün değeri gibidir. Feyyaz-ı mutlak olan O'dur.' (Ruhul el Beyan Tefsiri, Fatih Yayın Evi, Mukaddime, s.15-16)

-İsmail Hakkı Bursevi (k.s)

DÂRU-L HADİS

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a (c.c) hamd olsun. O ki bizleri yoktan var eden, cahil iken ilim veren, zelil iken aziz edendir. Salat ve selam Rabbimizin nurundan yarattığı, mahlukatın en seçilmişisi, 'Elhamdulillah ale kulli hâl' (Her hal üzere Allah'a hamd olsun) diyerek kullukta önderimiz, serverimiz, Efendimize, bütün Enbiya-i Kiram'a (aleyhimussalati vesselam) Ashab-ı Güzin (radiyallahu anhum) Efendilerimize ve bu nuru bizlere kadar ulaştıran Silsile-i Aliyye Büyüklüğü'ne (kuddise sirruhum) ve bütün müminlere olsun.

İki Cihan Serveri'nin (sallallahu aleyhi ve sellem) 21.yy'da yaşayan ümmeti olarak İslam Dini'nin mukaddes çatısı altında olmaktan şeref duyuyor, şükrediyoruz. Bununla birlikte mü'minleri selamete kavuşturan, ebedi kurtuluşa taşıyan dinimizden bi-haber, gaflet içinde yaşamaktan sızlanıyor, haya ediyoruz. Rabbimizin aciz bir kulu, ümmet-i Muhammedin (s.a.v) günahkar bir neferi olarak bizler yaşamakta olduğumuz bu asırda uyanışımız ve dirilişimiz adına gaflet perdelerimizi yırtıp hakiki kulluk yolunda ilerlemek için bir şeyler yapmamız gerektiğinin farkındayız.

Efendimiz'in (s.a.v) ondört asır önce cehalet döneminde insanlara gelmesiyle Asr-ı Cehalet artık Asr-ı Saadet olarak anılan gelecek zamanlara ışık tutan bir zamana dönüştü.

Kurratu Aynine (Gözümüzün Nuru) Efendimiz'in (s.a.v) Asr-ı Saadet'ten bu yana yaklaşık bindörtüzyüzyıldır var olan ve bundan sonra da var olacak mübarek kelimeleri ve ahvalleri, içinde bulunduğumuz ahir zamanda en büyük kurtarıcımız olacaktır. Bu durumumuzu Allah Rasulü asırlar öncesinden bildiği için hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuşlar: "Size, sımsıkı sarıldığınız sürece sapıtmayacağınız iki şey bıraktım: Allah'ın kitabı ve Rasulü'nün Sünneti."

Bu minval üzere siz kıymetli okurlarımıza gönüllerimizin tekrar nurlanması, Şeriat-ı Muhammediyye'nin tekrar kendimizde zuhur (ortaya çıkması) etmesi için Efendimiz'in (s.a.v) hadis-i şeriflerini, onlardan Sahabe-i Güzin (r.anhum) ne anladığını Ehl-i Sünnet Ulemamız'ın bizim anlayacağımız şekilde nasıl açıkladığını ve hadis-i şeriflerin günümüze kadar ulaşmasına vesile olan vefakar ve fedakar zatların hayatlarını aktaracağız. Bu sayede onlara olan muhabbetimiz artacak ve nisbet ölçüsünde bizlerde Dava-i İslam için vefakar ve fedakar nasıl olur öğreneceğiz.

Onlar gibi olamayız, bunu biliyoruz ama tarafımızı hakkıyla belli etmek için, Nemrut'un ateşine su taşıyan karınca misali, yarın Rabbimiz'in katında Ya Rabbi! Biz de Senin, Rasulü'nün ve razı olduğun kullarının yolundaydık diyecek, İnşallah ebediyyen Server-i Cihan (s.a.v) ve büyüklerle beraber olacağız. Allahu Teâlâ cümlemizi zatına layık kul habibine layık ümmet büyüklerimize layık talib eylesin. [ÂMİN]

Tevfik Allah' tandır.

Bu sayfayı Dar-ul Hadis diye adlandırdık. Hadis diyarı, hadis meydanı, hadis yeri gibi manaları barındıran bu başlık İslam tarihinde hadis alanında araştırmalar yapan medreselere verilmiş bir isimdir.

Hadis Nedir ? Sözlük ve terim manası nedir?

Hadisin sözlük manası denildiğinde söz, haber veya yeni bir şey anlaşılır. Terim manası ise, hadis alimleri eserlerinde Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) sünnetleri olarak ifade etmişlerdir. Efendimiz'in sünnetleri ise sözlü, fiili ve takriri olarak üç kısımdan oluşur.

Sözlü sünnet; Peygamber efendimizin (s.a.v) bir mesele hakkındaki kelimeleridir. Eserlerde geçen (Kâle Rasulullah)

قال رسول الله

(Allah Rasulu (s.a.v) buyurdu) ibaresiyle başlayan hadisler bu sünnete girer.

Fiili sünnet; Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) davranışlarını ibadet şekillerini sahabenin nakletmiş olduğu sünnetlerdir. Allah Rasulü şu şekilde namaz kıldırı, şöyle oturur ve kalkardı gibi sahabenin aktardığı sünnetlerdir.

Takriri sünnet ise; Sahabe tarafından söylenen söz veya yapılan davranış karşısında Efendimiz'in (s.a.v) reddetmeyip sükût etmesi bir başka ifadeyle teyit etmesidir. Kitap ve sünnette hükmü bulunmayan bir meselede sahabenin içtihadı bu sünnete girer.

İslamı yaşamak için Kur'an-ı Kerim bize kaynak olarak yetmez mi?

Hadis-i Şerifler neden önemlidir?

Kur'an-ı Kerim'in İslam kaynağı olarak tek başına yeterli olduğu inancı tarih boyunca müslümanlar içinde bozuk fırkaların çıkmasına sebep olmuş, kendini bilmiş zevatlar basiretsiz ve nefesine yenik düşmüştür.

Allahu Teâlâ ayet-i kerimede:

قل إن كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله ويغفر لكم ذنوبكم والله غفور رحيم

De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

Kur'an-ı Kerim'i delil olarak alıp hadis-i şerifleri delil saymamak, Allah ve Rasulü'nün arasını ayırmaktır.

Rabbimiz başka bir âyet-i kerimesinde ise;

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُخَدِّعُوا بَيْنَ ذَلِكَ سُبُلًا

"Şüphesiz, Allah'ı ve peygamberlerini inkar edenler, Allah'a inanıp peygamberlerine inanmayarak ayırım yapmak isteyenler, '(Peygamberlerin) kimine inanırız, kimini inkar ederiz' diyenler ve böylece bu ikisinin (imanla küfrün) arasında bir yol tutmak isteyenler var ya; işte onlar gerçekten kafirlerdir. Biz de kafirlere alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır" buyurmaktadır.

Nitekim Allah Rasulü'nün (s.a.v) Ebu Hureyre'den (r.a) bize gelen rivayette buyurmuşlar ki: Ümmetim, yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır. Bunlardan yetmiş ikisi, Cehenneme gidecek, yalnız bir fırka kurtulacaktır. Cehennemden kurtulacak olan tek fırka, benim ve Eshabımın yolunda gidenlerdir. [Tirmizi, İbni Mace]

Fırka-ı Naciye; kurtuluşa eren, ahiretteki her türlü azabtan beraat ederek, kurtuluşa erecek topluluk demektir ki, bunun bir adı da "Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat"tır. Diğer bir ifade ile Fırka-ı Naciye, Kur'an-ı Kerim'in hükümlerini kabul ve tasdik etmekle onlara uyan, Hz. Peygamberin (s.a.v) ve O'nun büyük ashâbının yolunu aynen takip eden topluluk, cemaat demektir.

Hadis-i şeriflerin önemi noktasında ise; İslam dininin Kur'ân-ı Kerim'den sonra en temel kaynağı hadis-i şeriflerdir. Sahabe Efendilerimiz (r.anhum) İslam dinini Kur'ân-ı Kerim'den Efendimiz (s.a.v) vasıtasıyla öğreniyorlardı. Bazı âyet-i kerimeleri anlamakta güçlük çekiyorlar ve Efendimize başvurup açıklamasını istiyorlardı.

Nitekim, Kur'ân-ı Kerim namazın belirli vakitlerde Müslümanlar üzerine farz olduğunu ve namaz kılmaları gerektiğini defaatle emretmiştir.

Sahabe Efendilerimiz zahiri manasını anlamış olsalar da ne zaman ve ne şekilde kılınması gerektiğini Allah Rasulüne (s.a.v) sormuşlardır. Efendimiz de Ashab'ını namaz konusunda bilgilendirmiş ve aydınlatmıştır.

Arkasında namaz kılan cemaatine benim kıldığım gibi kılınız diyerek yol göstermişlerdir. El Buhari'den gelen rivayette namazın kılınışını Efendimiz Cebrail (a.s)'dan öğrendiğini sahabelerine bildirmiştir.

Nitekim âyet-i kerimde şöyle buyurulmuştur:

بِالنَّبَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ
لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

“(O peygamberleri) apaçık belgeler ve kitaplarla gönderdik. İnsanlara, kendilerine indirileni açıklamak ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur'ân'ı indirdik” buyurarak Hz. Peygamber (s.a.v) kendisine indirilen âyet-i kerimeleri müslümanlara tebliğ etmek ve beyan etmekle vazifelendirilmiştir.

Nisa Suresi'nin 80. âyetinde:

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فِتْنًا
أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا

“Kim Peygambere itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur. Kim yüz çevirirse (bilsin ki) biz seni onlara bekçi göndermedik” buyurarak müslümanlara da Efendimize uymayı ve onun gösterdiği yoldan yürüme emretmiştir.

Abdullah bin Amr (r.a.) [Hadis-i şerifleri yazan sahabe-i Güzin Efendilerimizden]

Abdullah bin Amr Hazretleri'nin kabri şeriflerini ziyaretimiz Mısır'daki talebelik yıllarımızdayken tevafuk eseri oldu. Arabi hocamız bir gün talebeler olarak bizleri eski Kahire diye bilinen bölgede Afrika'nın ilk mescidi olarak anılan Mescid-i Amr bin As (r.a) götürdü.

Emevi dekorları olan, ortası geniş avlulu büyük bir mescit idi. Müezzini sanki Bilal-i Habeş (r.a.) gibi Ezanı-ı Muhammediyye'yi okurken yaşıyor ve yaşıyordu. Velhasıl hocamız mescit içinde bizlere Arapça olarak Mısır'ın fethinden ve Mısır'ın fatihi Amr bin As (r.a.)'dan bahsetti. Mevzuyu bitirdikten sonra elinle mescidin köşe tarafını işaret ederek; “Burada Amr bin As'ın oğlu Abdullah meftundur” dedi ve o tarih artık bizim için mübarekle tanışmamızın miladi oldu. Rabbimiz cümlemize şefaatlere nail eylesin. [AMİN] (kabri-şeriflerinin Şam'da olduğu rivayetleri de vardır.)

Hazret-i Abdullah bin Amr bin Âs, Peygamber Efendimiz'in yanında bulunup, bizzat işiterek çok ilim öğrenmiştir. Peygamberimizden işittiği her şeyi yazmak için izin istemiş ve aldığı müsâde üzerine pek çok hadîs-i şerîf yazmıştır.

Eshâb-ı Kirâm'dan en çok hadîs-i şerîf rivâyet eden Ebû Hüreyre (r.a), onun hakkında buyurmuştur ki:

Rasûlullah'ın hadîs-i şerîflerini, Abdullah bin Amr'dan başka benden çok ezberleyen ve rivâyet eden olmamıştır. Çünkü O, yazıyordu. Ben yazmamıştım.

Hazret-i Abdullah Rasûlullah'tan işittiği bütün hadîs-i şerîfleri, Sahîfe-i Sâdika adında bir mecmûada toplamıştır. Kendisine sorulan suâllere, bizzat Rasûlullah'tan işiterek yazdığı bu mecmûayı çıkarıp bakar, sonra cevap verirdi. Yedi yüz civârında hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. Abdullah bin Amr Hazretleri, ilme çok ehemmiyet verirdi. Bununla ilgili Efendimiz'den (s.a.v) şu hadisi nakleder:

- Rasûlullah'tan işittim. Buyurdu ki:

“İlmin azalması, âlimlerin azalması ile olur. Câhil din adamları, kendi görüşleri ile fetvâ vererek fitne çıkarırlar, insanları doğru yoldan saptırırlar.”

Abdullah bin Amr Hazretleri, gece sabaha kadar namaz kılar, gündüzleri oruç tutardı. Harâm'dan son derece sakınır, hattâ mubâhların çoğunu da terk ederdi. Kur'ân-ı Kerîm'i çok okurdu. Bazen gece lâmbayı söndürür, Allah korkusundan sabaha kadar ağlardı. Çok ağlamaktan dolayı ömrünün sonuna doğru gözleri görmez olmuştu.

İşte O Güzide Ashab-ı Rasul böyle bir hayat yaşamışlar. Hakikate ermişler. Davayı İslamı anlamışlar anlatmışlar. Fedâike Ebi ve Umme ve Nefsi deyip Allah (c.c)'a ve Rasulü'ne (s.a.v) her şeyleriyle teslim olmuşlar. Biz aciz ümmette onların izlerinden yürümek için evvela samimiyetle niyet etmeyi öğrenmeli ve amellerimize taşmalıyız.

Bu sayıdaki hadis-i şerif konu başlığımız Niyet ve İhlas olarak siz kıymetli okurlarımıza aktaracağız.

NİYET VE İHLAS

عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ أَبِي حَفْصِ عُمَرَ بْنِ
الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ:
سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ
إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ
أَمْرٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ
وَرَسُولِهِ فَهَاجَرَتْهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ
كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يَصِيبُهَا، أَوْ امْرَأَةً
يَنْكِحُهَا، فَهَاجَرَتْهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ

Tercümesi:

Emirü'l-Mü'minin Ebu Hafs Ömer b. Hattap (ra)'den şöyle demiştir:

Rasulullahtan (sav) işittim, şöyle buyuruyordu:

“Ameller niyetlere göredir. Herkese ancak niyet ettiği vardır. Kimin hicreti Allah'a ve Rasulü'ne ise onun

hicreti Allah'a ve Rasulü'nedir. Kimin de hicreti eline geçireceği bir dünya veya nikah yapacağı bir kadına ise hicreti, hicret ettiği şeyde son bulur.”

Hadislerin söylenme (vürud) sebeplerini bilmek hadislerin anlaşılmasında çok önemlidir.

Bu hadisin söylenme sebebi olarak şu olay anlatılmaktadır: Sahabelerden biri, Ümmü Kays adlı bir hanımla evlenmek ister. Fakat o günlerde Ümmü Kays Medine'ye hicret etmeyi düşünmektedir. Kendisiyle evlenmek isteyen sahabeye, niyeti ciddî ise Medine'ye hicret etmeyi ve orada evlenmeyi teklif eder.

Mekke'deki kurulu düzenini terk etmeyi henüz düşünmeyen o sahabe, Ümmü Kays'la evlenmek arzusuyla Medine'ye hicret etmek zorunda kalır. Bu sahabeyi, diğer sahabeler, Ümmü Kays'ın muhaciri anlamında, “Muhâcirü Ümmü Kays” diye takıldıkları o zâtin, hicret sevabı kazanıp kazanmadığını tartışmaya başlarlar. Efendimiz'e ulaşan bu haber üzerine Allah Rasulü (s.a.v) bu hadis-i şerifle meseleye açıklık getirerek herkesin niyetine göre sevap kazanacağını belirtir.

Hadis eserlerini incelediğimizde ilk hadis-i şerifin niyet hadisi olduğunu görüyoruz. Alimler bunun sebebini amellerin niyetlere göre kıymetlendirileceğini, Allah katında yaptığımız hayır görünen bütün amellerin ancak sağlam ve ihlaslı bir niyetle kıymet bulacağını buyurmuşlardır.

Niyet, bir işi ne için yapılacağını açıkça içimizdeki ifadesidir. Alimlerimiz; amellerimizi ancak Allahu Teâlâ'nın rızası için yapmayı istemektir, buyurarak ihlaslı niyeti bizlere öğretmişlerdir.

Bir kul zahiren çok hayır işleri yapıyor gözükse hatta sabahlara kadar ibadet etse bunun yanında niyeti Allahu Teâlâ'nın rızası yoksa Allah katında hiçbir kıymeti yoktur. Bu bağlamda içimize bakmamız, amelleri yapmadan önce muhakkak niyetimizi gözden geçirip ihlasla tazelememiz icap etmektedir.

Çünkü münafıkarda sûret (dış görünüş), müslümanlarda sîret (iç görünüş), hakikat vardır.

Rabbimizde âyet-i kerimesinde;

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دَمَآؤَهَا وَلَكِنَّ يَنَالُهُ اتَّقْوَىٰ مِنْكُمْ

Meali: "Onların etleri ve kanları asla Allah'a ulaşmaz. Fakat O'na sizin takvanız/ihlâsınız ulaşır" buyurmaktadır.

Ebû Hüreyre Abdurrahman İbni Sahr (r.a.)'den rivayet edildiğine göre Rasûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Allah Teâlâ sizin bedenlerinize ve yüzlerinize değil, kalblerinize bakar." (Müslim, Birr 33. Ayrıca bk. İbni Mâce, Zühd 9)

Bizler amellerimizi birileri beğensin, hoşuna gitsin diye değil riya ve gösterişten uzak Allah'ın rızası için yaptığımızda Mevlamız katında kabul görüldüğünü biliyoruz. Aksi halde şirke girmekten korkulur.

Ehl-i Sünnet Alimlerimiz derslerine başlamadan önce bir müddet dururlarmış. Talebeleri hikmetini sorduklarında niyetimizi tashih ediyor, tazeliyoruz. Çünkü vereceğimiz dersten muradımız yalnız Allah'ın rızasını kazanmaktır, buyurmuşlardır.

Bizimde bunu kendi hayatımızda tatbik etmemiz gerekmektedir. Allah'ın Dostları Evliyaulah yaşadıkları yerde tanınmaya başladıklarında hayıflanırlar, hatta bazıları niyetlerinin zarar gördüğünü hissederek o diyarları terk etmişlerdir.

Onlar ki davamız Allah ve Rasulü'dür deyip kendilerini gizlemişler, her daim kendilerini aradan çıkarıp hizmeti öne çıkarmışlardır. Rabbimiz bizleri onların davasına hizmetkar etsin, onlara hizmetkar etsin. Onlara hizmet etmek en büyük şereftir. Enes (r.a) Efendimizin hizmetkârı değil miydi? Sahabeler Allah Rasulü'nün her türlü hizmetine koşmuyorlar mıydı?

Hayber muharebesine katılan yeni müslüman olmuş bir zâttan bahsedilir. Bir ara Efendimiz (s.a.v) ganimetleri dağıtıyor. Yeni müslüman olmuş zâti işaret ederek şu da falancanın diyordu. Ganimetten düşen payı o zâta ulaştırıyorlar. Mübarek zât ganimetleri eline alarak Allah Rasulü'ne geliyor ve "Ya Rasulallah ben bunun için sana tâbi olmadım ki şu kadar zaman küfür içinde yaşadım ve sonra müslüman oldum ve buraya geldim. Allah ve Rasulü'nün davasını anlatayım eğer önünde engeller varsa cihad edeyim. Belki şuraya (parmağıyla boğazını işaret ederek) bir ok gelir Rabbimiz'in huzuruna şehit olarak giderim. Bunun için buradayım Ya Rasulallah bu ganimetleri ben başka yerlerde de bulabilirdim" diyor. Fahr-i Kainat Efendimiz (s.a.v) "Eğer sen doğru söylersen Allah seni doğrular" buyuruyorlar.

Bu zât sonra muharebede şehit oluyor. Efendimiz (s.a.v) bu o mudur? diye sorulduğunda evet odur Ya Rasulallah diyorlar. Onu cennetle müjdeliyor. Sahabe Efendilerimiz işte böylelerdi. Ne niyetle bu yoldaysak o nispette Mevlamız kıymetlendirecek.

Bilemiyoruz ki Rabbimiz'in katında hangi amelimiz rızasını kazanacak? Ama biliyoruz ki Rabbimiz'in rızasını kazanmak samimiyetle, yanmaylıdır. Allahu Teâlâ bizleri muhabbetiyle zâtının ve sevdiklerinin sevgisiyle samimi eylesin. (Âmin)

Medine'nin yedi fakihinden biri olan Zâhid ve Âlim Salim bin Abdullah (r.a.)'ın halife Ömer bin Abdülaziz'e yazdığı mektup bize bu yolda en büyük rehberdir. Buyurmuşlar ki: "Şunu iyi bilin ki, Allahu Teâlâ'nın kuluna yardımı, kulun niyeti kadardır. Kimin niyeti tam olursa, Allah'ın ona yardımı da tam olur. Niyeti ne kadar azalır, Allah'ın yardımı da o kadar azdır."

Her birimiz içinde bulunduğu ortamın şartlarına göre bu yolda vefa gösterip fedâkârlıklar yapabiliriz. Kimisi maliyla hayırlı işlere vesile olur, kimisi canını ortaya koyup kendinden geçmiştir, kimisi de duasıyla. Her koşulda en önemli husus ihlas, samimiyettir. Rabbimiz cümlemizin amellerini ihlaslı eylesin. [ÂMİN]

Kelam-ı Kibar Kibar-ı Kelam' dır buyurmuş büyüklerimiz.

(Sözlerin Büyüğü Büyüklerin Sözüdür)
Bizler arının vızıldaması gibi sadece vızıltilar çıkarırız, balı yapmak büyüklerdedir.

Üsdadımız Şeyh Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Hazretleri'nin (k.s) Divan adlı eserinde samimiyet reçetelenmiş olarak bizlere sunuluyor;

*İhlas olsun bize daim yoldaş,
İhlâssız amel makbul değildir kardaş,
İhlas ile insanlar kurtarır cân u baş,
Muhlislerdir iki cihanda bayram edenler.*

Kaynaklar:
1- Hadis Usulü, Talat Kocyiğit
2- Riyazü's-Sâlihîn, İmam-ı Nevevi
3- Divan, Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Hz.
4- Mişkâtül Mesâbih, Hatib et -Tebrizi

HACI OSMAN NURİ KEPENEKOĞLU VAKFI

Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Vakfı 1996 yılında Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu ve Eşi Nazire Sultan Hanımefendi'nin duası ve çocuklarının gayretiyle kuruldu.

Adak bağışi yaparak yurtlarımızda eğitim görmekte olan öğrencilerimize ve ihtiyaç sahibi ailelere yardımcı olabilirsiniz

0 258 242 48 74

VAKFIMIZIN HESAP NUMARALARI

Türkiye Finans Katılım Bankası Bayramyeri Şubesi
(100) 99356394-1 Nolu Hesap
IBAN : TR16 0020 6001 0099 3563 9400 01

Türkiye Vakıflar Bankası
Denizli Şubesi (049) 2025646 Nolu Hesap
IBAN: TR54 0001 5001 5800 7286 1612 45

“ÜÇ AY”LAR VE İÇERİSİNDEKİ “MÜBÂREK GECELER”

[20 Nisan 2015 - 01 Recebül-ferd 1436 Pazartesi]

Halkımız arasında “Üç Ay”lar diye anılan “Recebül-ferd”, “Şa'bânü'l-muazzam” ve “Ramazânü'l-mübârek” aylarının, İslâm dîninde özel yerleri vardır.

Mübârek “üç ay”ların birincisi, her ümmetin saygı gösterdiği, içerisinde muhâbebe etmenin günâh olduğu, Âdem aleyhisselâmdan beri kıymetli bir ay olan, “mu'azzam, muhterem, kıymetli” demek olan “Recebül-ferd” ayı, bu sene, 20 Nisan 2015 Pazartesi günü başladı.

Sevgili Peygamberimiz, Receb-i Şerîf Ayı'nın başında, “Ey Allah'ım! Receb ve Şa'bân aylarında bize bereketler ihsân eyle, [bu ayları bizlere bereketli kıl] ve bizi Ramazân ayına da ulaştır” meâlinde duâ bu yururlardı.

[Cenâb-ı Hakk'ın, bu aylarda, bizlere de bereketler lutfetmesini ve ayların sultânı olan “Ramazânü'l-mübârek” ayına da ulaştırmasını diliyoruz.]

MÜBÂREK “ÜÇ AY”LARDAN RECEB AYI

[20 Nisan 2015 - 01 Receb 1436 Pazartesi]

İslâm âlimlerinin kitaplarında, içerisinde mübârek “Regâib” ve “Mi'râc” kandillerini barındıran ve Âdem aleyhisselâmdan beri kıymetli, hürmet edilen bir ay olan “Recebül-ferd” ayının afv ve mağfirete, bu ay ta'kîb eden “Şa'bânü'l-muazzam” ayının şefâate, “Ramazânü'l-mübârek” ayının da sevâpların kat kat verilmesine mahsûs aylar olduğu bildirilmiştir.

Yine Receb ayının tevbe, hürmet ve ibâdet ayı; Şa'bân ayının muhabbet ve hizmet ayı; üç ayların üçüncüsü ve bütün ayların da sultânı olan Ramazân ayının ise yakınlık ve ni'met ayı olduğu ifâde edilmiştir.

Meşhûr velîlerden Zünnûn-i Mısri (rahmetullahi aleyh): “Receb ayı tohum ekme, Şa'bân ayı sulama, Ramazân ayı ise hasâd ayıdır” buyurmuştur.

Bu ayların her üçüne de hürmet etmelidir. Hürmet etmek ise, günâhlardan uzaklaşmakla ve ibâdetleri yapmakla olur. Hürmet edip, saygı gösteren, kat kat karşılığını görecektir. Fakat, bu mübârek zamanlarda va'dedilen sevâplara kavuşabilmek için, her şeyden önce i'tikâdi düzeltmek lâzımdır. Doğru ilmihâl bilgilerini öğrenmek ve yaşayışını bunlara uygun hâle getirmek gerekir. Ayrıca çok tevbe ve istiğfâr etmeli, kazâya kalmış namazlarını, oruçlarını, zekâtlarını, sadaka-i fitrılarını, kurbânlarını hemen kazâ etmeye başlamalıdır. Bir an önce bu borçlardan kurtulmak için çalışmalıdır.

Receb ayı, 4 harâm yani dört kıymetli, hürmete lâyık aydan biridir. Bir âyet-i kerîme meâli şöyledir: “Allah'ın, gökleri ve yeri yarattığı günden beri, ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü, harâm [hürmetli] olan aylardır.....” [Tevbe, 36]

Hadîs-i şerîflerde de buyuruldu ki:

“Harâm aylar, Muharrem, Receb, Zilka'de ve Zilhicce aylarıdır.” [İbn-i Cerîr]

“Cennette öyle köşkler vardır ki, onlara ancak Receb ayında oruç tutanlar girerler.” [Deylemî]

“Receb ayında, takvâ üzere bir gün oruç tutana, oruç tutulan günler dile gelip, “Yâ Rabbî, onu mağfiret et” derler.”

“Allahu Teâlâ, Receb ayında oruç tutanları mağfiret eder.” [Gunyetü't-tâlibîn]

“Bir gün Receb-i Şerîf'in başında, bir gün ortasında ve bir gün de sonunda oruç tutana, Receb'in hepsini tutmuş gibi sevâb verilir.” [Miftâhu'l-cenne]

“Allahu Teâlâ, Receb ayında hasenâtı kat kat eder. Bu ayda bir gün oruç tutan, bir yıl oruç tutmuş gibi sevâba kavuşur. 7 gün oruç tutana, Cehennem'in 7 kapısı kapanır. 8 gün oruç tutana Cennetin 8 kapısı açılır. 10 gün tutana, Allahu Teâlâ istediğini verir. 15 gün oruç tutana, bir münâdî, ‘Geçmiş günâhların afv oldu’ der. Allah-u Teâlâ, Nûh aleyhisselâmi Receb ayında gemiye bindirdi. O da, Receb ayını oruçlu geçirip oradakilere oruç tutmalarını emretti.” [Taberânî]

Bilindiği üzere, bazı mekânlar emsâline göre daha mukaddes, bazı insanlar akrânına nisbetle daha muhterem kıldığı gibi, bazı zamanlar da benzerlerine nazaran daha kudsî, daha mukaddes ve daha mübârek kılınmıştır.

Mukaddes mekânların başında, Mekke-i mükerreme, içindeki Ka'be-i muazzama ve etrafındaki Mescid sâhası ya'nî meşhûr ismiyle “Mescid-i Harâm”, Medîne-i münevvere ve içindeki “Mescid-i Nebvî”, Kuds-i şerîf ve içindeki “Mescid-i Aksâ”, yine Medînedeki “Mescid-i Kubâ” olmak üzere, Allah-u Teâlâ'ya ibâdet edilen bütün câmi ve mescidler, O'nun emir ve yasaklarının öğretildiği yerler gelir.

Muhterem insanların başında, [üstünlük sırasına göre] Nebîlerin ve Resûllerin sonuncusu olan Hazret-i Muhammed (aleyhis-selâm), Hazret-i İbrâhîm, Hazret-i Mûsâ, Hazret-i İsmâ, Hazret-i Âdem ve Hazret-i Nûh (aleyhimüs-selâm) bulunmaktadır ki bunlara “Ülül-azm” Peygamberler denilir. Bunlardan sonra, 313 (üçyüzonüç) “Resûl” gelmektedir. Bunlardan sonra da, “Nebî” adı verilen 124 binden ziyâde olduğu bildirilen Peygamberler gelir.

Peygamberlerden sonra ise, üstünlük sırasında “Sahâbe-i kirâm”, “Tâbiîn” ve “Tebe-i Tâbiîn” başta olmak üzere diğer âlim ve velîler bulunmaktadır.

“Seyyidü'l-eyyâm” (günlerin efendisi) Cuma günü, “efdalü'l-leyâl” (gecelerin en fazîletlisi) Kadir gecesi, “sultânü's-şühûr” (ayların sultânı) ise Ramazân ayıdır.

MÜBÂREK REGÂİB GECESİ

[23 Nisan 2015 – 04 Receb 1436 Perşembe]

Allahü Teâlâ, kullarına çok merhamet ve şefkat ettiği, acıdığı için bazı gecelere, günlere ve aylara kıymet vermiş, bu gece, gün ve aylardaki duâ, tevbe, namaz ve oruç gibi ibâdetleri kabûl edeceğini bildirmiştir. Aslında kulların çok ibâdet yapmaları, duâ ve tevbe etmeleri için böyle gece, gün ve aylar birer sebep kılınmıştır.

Bilindiği gibi, Receb ayının her gecesi kıymetlidir; her Cum'a gecesi de kıymetlidir; bu iki kıymetli gece bir araya gelince, dahâ da kıymetli olmaktadır. Receb ayının ilk Cuma gecesi "Regâib Gecesi"dir.

"Regâib": rağîbetler, ihsânlar, ikrâmlar demektir. "Regâib Gecesi", Cenâb-ı Hakk'ın ihsân ve ikrâmının Nisan yağmuru gibi indiği bir gecedir.

Bereketli, hayırlı, faydası bol, feyizli demek olan "mübârek" sıfatıyla sıfatlanan ve İslâm dîninin kıymet verdiği on husûsî gece vardır ki, bunlar kronolojik sıraya ya'nî hicrî-kamerî sene içerisindeki yerlerine göre Muharrem'in 1. [müslümânların hicrî yılbaşı] gecesi, 10 Muharrem (Aşûre) gecesi, 12 Rebûlevvel [Mevlid] gecesi, Receb ayının ilk Cuma [Regâib] gecesi, Receb ayının 27. [Mi'râc] gecesi, Şa'bân'ın 15. [Berât] gecesi, Kadir gecesi, Ramazân Bayramı gecesi, Zilhiccenin 9. [Arefe] gecesi, Zilhiccenin 10. [Kurbân Bayramı] gecesidir.

Bildirilen bu on gecedan başka, Fıtır (Ramazân) ve Kurbân bayramlarının diğer geceleri, Zil-hicce ayının ilk on gecesi, Muharrem'in ilk on gecesi ve her Cum'a ve Pazartesi gecesi de mübârektir.

MÜBÂREK MİRÂC GECESİ

[15 Mayıs 2015 – 26 Receb 1436 Cuma]

Bilindiği gibi, mukaddes dînimiz İslâmiyette kıymet verilen, "bereketli, hayırlı, faydası bol, feyizli" demek olan "mübârek" sıfatıyla sıfatlanan "on gece" vardır. Receb ayının 27. gecesi olan "Mi'râc gecesi" bunlardan biridir ki, Sevgili Peygamberimiz'in "İsrâ" ve "Mi'râc" mu'cizesiyle şereflediği, göklere çıkarıldığı, bilinme-

yen yerlere götürüldüğü ve Allahü Teâlâ ile konuştuğu gecedir.

Rasûlullah Efendimiz, 11 yılı aşkın bir zamandan beri, Allahü Teâlâ'nın dînini, insanlara teblîğ ediyordu. Ama Mekke halkı, kendilerini dünyâ ve âhirette mes'ûd ve bahtiyâr kılacak olan bu yüce esâslara îmân etmiyor, üstelik Peygamberimize ve müslümânlara da çok sıkıntı veriyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz, hicretten bir yıl önce, 52 yaşında idi. Rasûlullah'ın hem kendisine, hem de Eshâbına uygulanan baskılar, boykotlar, ezâ ve cefâlar haddi aşmıştı. İşkenceye tahammül edemeyen bazı müslümânlar, Rasûlullah'tan aldıkları izinle, Habeşistân'a hicret etmişlerdi.

Mekke müşriklerine karşı kendisini himâye eden amcası Ebû Tâlib, bu senede vefât etti. Bir müddet sonra, 25 yıllık biricik hanımı ve en yakın destekçisi Hazret-i Hatîce vâlidemizi de kaybetti. Hattâ bunlardan dolayı, bu seneye "Senetü'l-hüzün=Âmü'l-hüzün=Hüzün yılı" denilir.

Rasûlullah (aleyhisselâm), yanına Zeyd bin Hârise'yi de (radiyallahü anh) alarak Tâif'e gitti ve oradaki insanlara bir ay nasîhat eyledi. Onlardan da hiçbir kimse îmân etmedi, bil'akis alay ettiler. Üstelik onları, çocuklara taştattılar. Bu da Rasûlullah Efendimizi çok üzdü.

Ne kadar enteresan bir durumdur ki, başka hiçbir Peygambere nasip olmayan "İsrâ ve Mi'râc Mu'cizesi", Tâif Seferi'nden müteessir olarak dönen Peygamber Efendimiz'in, iki yakınına da kaybettiği, kendisini en yalnız ve en çok üzgün hissettiği bir zamanda olmuştur.

Allahü Teâlâ, Sevgili Peygamberini, 52 yaşında iken, Receb ayının 27. gecesi, melekût âlemini, kâinâtın hârikalarını seyir ve temâşâ etmesi için da'vet buyurdu. Gecenin muayyen bir sâatinde Cebrâîl aleyhisselâm gelip Peygamberimizi önce, Mekke-i Mükerrreme'deki "Mescid-i Harâm"dan, Kudüs'teki "Mescid-i Aksâ"ya götürmüştür. Bilâhare Sevgili Peygamberimiz, oradan da göklere, bilinmeyen yerlere yükseltmiştir.

Bu "mu'cize"yi, zaman ve mekân mefhûmlarıyla açıklamak ve akıl ile izâh etmek mümkün değildir. İlâhî kudretin ve Peygamberlik mertebesinin ne demek olduğunu idrâk edebilenler, bu hâdisede de bir garîplik görmezler. Allah ve Resûlüne inananlar, mu'cizelere de inanırlar.

Sevgili Peygamberimizin, Mescid-i Harâm ile Mescid-i Aksâ arasındaki seyâhatleri, geceleyin vukû' bulunduğu için, "gece yolculuğu yaptırılması" ma'nâsında bu olaya "İsrâ" denmiş, bu mübârek kelime, aynı olayı anlatan âyetle başlayan "İsrâ" sûresinin de adı olmuştur.

"Mi'râc" ise, sözlük ma'nâsı itibâriyle "merdiven" ve "yükseğe çıkmak" gibi ma'nâlara gelmekle beraber, Resûl-i Ekrem Efendimizin, "varlık ufuklarının üstüne, yüce makâmlara yükselmesi" demektir.

Nitekim Rasûlullah Efendimiz, "Mi'râc hadîsleri"nde "yükseğe çıkarıldım" buyurdularından, bu hâdiseye "Mi'râc Hâdisesi" diye anılmıştır.

Rasûlullah Efendimiz, 1. kat semâda Hazret-i Âdem'i (aleyhisselâm), 2. kat semâda iki teyze oğlu Hazret-i İlsâ ve Hazret-i Yahyâ'yı (aleyhime's-selâm), 3. kat semâda Hazret-i Yûsuf'u (aleyhisselâm), 4. kat semâda Hazret-i İdrîs'i (aleyhisselâm), 5. kat semâda Hazret-i Hârûn'u (aleyhisselâm), 6. kat semâda Hazret-i Mûsâ'yı (aleyhisselâm), 7. kat semâda arkasını "el-Beytü'l-Ma'mûr"u dayamış Hazret-i İbrâhîm (aleyhisselâm) ile el-Beytü'l-Ma'mûr'u gördü. Sonra Cebrâîl (aleyhisselâm) onu, "Sidretü'l-Müntehâ"ya götürdü. (Müslim)

İslâm âlimleri buyuruyorlar ki: "Mi'râc, rûh ve ceset ile birlikte oldu. Peygamberimizin Mekke'den Kudüs'e götürüldüğü, âyet-i kerîme ile [İsrâ, 1] sâbit olduğundan, Mi'râcın bu kısmına inanmayan kâfir olur. Göklere, bilinmeyen yerlere götürüldüğüne inanmayan ise sapık olur."

Rasûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem), Mi'râc'ta Cennet'i, Cehennem'i, sayısız şeyleri görüp, Kürsî, Arş ve Rûh âlemlerini de geçerek, bilinmeyen, anlaşılmasız, anlatılamayan şekilde, mekânsız, zamânsız, cihetsiz, sıfatsız olarak Allahü Teâlâ'yı da gördü. Hiçbir mahlûkun bilemeyeceği, anlayamayacağı ni'metlere kavuşup bir anda, Kudüs'e ve oradan da Mekke-i Mükerreme'ye geldi.

Mi'râc gecesi tâât u ibâdâtla, meselâ tevbe-istiğfâr etmekle, kazâ namazları kılmakla, Kur'ân-ı Kerîm

ve kıymetli ilmihâl kitaplarını okumakla, tesbîhâtla, salevât-ı şerîfe getirmekle, duâ, münâcât, tazarru' ve niyâzla....., gündüzünü de oruçla geçirmelidir.

MÜBÂREK ŞA'BÂN AYININ FAZİLETİ

[19 Mayıs 2015 – 01 Şa'bân 1436 Salı]

İçerisinde "Regâib" ve "Mi'râc" kandillerinin bulunduğu ve kıymetli bir ay olan Recebül-ferd ayı çabucak geçiveriyor. İslâm dîninde özel yeri bulunan ve "üç aylar"ın ikincisi olan "Şa'ban" ayı, "Peygamber Efendimizin (sallallahü aleyhi ve sellem) ayı" olarak anılmaktadır.

Bir hadîs-i şerîfte: "Receb ayı, Allahü Teâlâ'nın ayı; Şa'bân benim ayım, Ramazân da benim ümmetimin ayıdır. Şa'bân ayı, günâhlar için keffâret ayı, Ramazân ayı ise, günâhların temizleyicisi olan bir aydır" buyurulmuştur.

Şa'bân-ı şerîf, hayırların çoğaldığı, bereketlerin indiği, hatâların terkedildiği, günâhların örtüldüğü bir aydır. Âişe Vâlidemiz (radiyallahü anhâ) buyurmuştur ki:

"Rasûlullah'ın, [Ramazân ayı müstesnâ olmak üzere] hiçbir ayda, Şa'bân ayından daha çok oruç tuttuğunu görmedim. Bazen Şa'bân ayının tamâmını oruçlu geçirdi." [Buhârî]

Rasûlullah Efendimize, Şa'bân ayında niçin çok oruç tuttuğu sorulduğu zaman şöyle cevap vermiştir: "Şa'bân, öyle fazîletli bir aydır ki, insanlar bundan gâfildirler. Bu ayda amel, âlemlerin Rabbine arz edilir. Ben de amelimin oruçlu iken arz edilmesini isterim." [Nesâî]

Bu konudaki diğer hadîs-i şerîfler de şöyledir: "Ramazân ayından sonra en fazîletli oruç, Şa'bân ayında tutulan oruçtur." [Tirmizî]

"Şa'bân ayında üç gün oruç tutana, Hak Teâlâ, Cennette bir yer hazırlar."

Şa'bân ayının şefâate vesîle olduğu, muhabbet ve hizmet ayı olduğu ifâde edilmiştir.

Sağlığı yerinde olan, Şa'bân ayının çoğunu, hattâ tamâmını oruçlu geçirebilir. Ama bünyesi zayıf olanların, Şa'bân ayının 15'inden sonra oruç tutmayıp farz olan Ramazân-ı şerîf orucuna hazırlanmaları iyi olur.

[Bir zamânda veyâ bir yerde yâhut birşeyi okumakta, yapmakta, çok sevâb verileceğini işitince, o sevâba kavuşmaya niyyet ederek yapana, bu haber doğru olmasa bile, Allahü Teâlâ, o sevâbları ihsân edebilir.

Fakat, bunun İslâmiyet tarafından yasak edilmiş birşey olması lâzımdır. Genel bir kâidedir ki, nâfile ibâdetlerin sevâblarına kavuşabilmek için, îmânda ve farzlarda kusûr olmaması, günâhlara tevbe etmek ve ibâdet olarak yapmaya niyyet etmek şarttır.]

ESHÂB-I KİRÂM, ŞA'BÂN AYINDA NELER YAPARLARDI?

Enes bin Mâlik'in (radiyallahü anh) anlattığına göre: "Rasûlullah'ın Eshâbı, Şa'bân ayının hilâlini görünce, Mushaf-ı şerîf üzerine kapanıp, Kur'ân-ı Kerîm okumaya devâm ederlerdi."

Müslümânlar bu ayda, mâllarının zekâtını çıkarıp, Ramazân-ı şerîfte oruç tutacaklara kuvvet ve kudret bahşetmek için, fakîr, miskîn ve zayıflara verirlerdi.

Vâlîler ve Hâkimler, zindân ve hapishânede olanları huzûrlarına getirtip cezâlarını hafîfletir veya serbest bırakırlardı.

Tüccâr, alacaklarını alır, borçlarını da öderlerdi.

Ramazân hilâlini (ayını) görünce de gusledip, i'tikâfa çekilirlerdi."

MÜBÂREK BERÂT GECESİ

[01 Haziran 2015 – 14 Şa'bân 1436 Pazartesi]

İslâm dîninde çok kıymet verilen on "mübârek" geceden biri de Berât gecesidir. Şa'bân ayındaki en mübârek

gece olan Berât (veya Berâet) gecesi, Şa'bân ayınının 14. gününü 15. gününe bağlayan gecedir. Aslı "Berâet" olan ve Türkçe'ye "Berât" olarak giren bu kelimenin sözlük anlamı, "Borçtan, hastalıktan, suç ve cezâdan kurtulmak" ise de, dînî literatürümüzde: "İlâhî afv ve rahmete nâil olmak, günâhlardan arınmak, temize çıkmak" ma'nâlarını ifâde etmektedir.

Bilindiği üzere, Kur'ân-ı Kerîm'in iki türlü nüzülü/inişi var: Birincisi Levh-i mahfûza inişi, diğeri de semâ-i dünyâya ve oradan Peygamber Efendimize inişi. Birincisi Berât gecesinde olmuş, ikincisi ise Kadir gecesinde başlamıştır.

Allahü Teâlâ buyuruyor ki: "Apaçık olan Kitâb'a andolsun ki, biz onu [Kur'ânı] mübârek bir gecede indirdik. Elbette biz insanları uyarmaktayız." [Duhân, 2-3]

Berât gecesi, Şa'bân ayının on beşinci gecesidir. Ya'nî 14 Şa'bânın bittiği günün gecesidir. [Ondördüncü gün ile onbeşinci günü arasındaki gecedir.]

Cenâb-ı Hak, ezelde hiçbir şeyi yaratmadan önce herşeyi takdîr etmiş, dilemiştir. Bunlardan bir yıl içinde olacak (doğumlar, vefâtlar, terfîler, tenzîller.....gibi) her şeyi, Şa'bân ayının onbeşinci (Berât) gecesinde meleklerle bildirir.

Peygamber Efendimiz, Berât Gecesi'ne çok değer verir ve bolca ibâdet ederdi. Hazret-i Âişe (radiyallahü anhâ) vâlidemiz anlatıyor:

"Bir gece Peygamberimiz yatağından kalktı, abdest aldı, namaza durdu. Uzunca bir namaz kıldı; secdede o kadar çok kaldı ki, ben vefât etmiş olabileceğini düşündüm! Elimi mübârek ayağına dokundurduğum, hareket ettiğini görünce sevindim. Namaz bitince sordum: Ne kadar çok secdede kaldınız? Hayatınızdan endişe etmeye başlamıştım. Hayırdır, hiç sizi böyle görmemişim, dedim."

Buyurdu ki: "Yâ Aişe! Bu gecenin hangi gece olduğunu biliyor musun? Bu gece Şaban ayının 15. gecesi olan Berât gecesidir. Bu gece, ameller Yüce Rabbimize arz olunur. Gelecek sene içinde kimin rızkının ne kadar olduğunu açıklayan liste, Mikâîl aleyhisselâma verilir. Öleceklerin listesi de Azrâîl aleyhisselâma teslim edilir...."

Bizler de, her ân ölümüne hâzır olmalıyız. Fırsat elimizde iken, böyle ma'nevî ticâreti kaçırmayalım. Bu fırsatlar bir daha ele geçmeyebilir. Bir daha Berât Kandili gelir, ama biz onu görmeyebiliriz. Nitekim, geçen kandilde beraber olduğumuz tanıdıklarımızdan bazıları, bu sene aramızda değiller.

BERÂT GECESİ, İNSANLARIN ARZULARINA KAVUŞTUKLARI GECEDİR

Her sene, Şa'bân ayının on beşinci (ya'nî Berât) gecesinde, o senede olacak şeyler, ameller, ömürler, ölüm sebepleri, yükselmeler, alçalmalar, ya'nî her şey Levh-i mahfûzda yazılır. Tefsîrlerde, Kur'ân-ı kerîmin, Levh-i mahfûza bu gece indirildiği bildirilmektedir. Rasûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) bu gece çok ibâdet, çok duâ ederdi. "Allahümmerzuknâ kalben takıyyen mineş-şirki berıyyen la kâfiren ve şakıyyen" duâsını çok okurdu. (Riyâdun-Nâsîhîn)

"Berât gecesi, göklerin kapıları açılır, melekler mü'minlere müjde verir ve ibâdete teşvîk ederler." [Nesâî, Beyhekî, Abdül-azîm Münzirî]

Bir rivâyette, Hazret-i Âişe validemiz, "Yâ Resûlallah, Allahü Teâlâ seni günâh işlemekten muhâfaza buyurduğu halde, neden Berât gecesinde çok ibâdet ettin?" diye sordu. Peygamber efendimiz buyurdu ki:

"Ben, şükredici bir kul olmayayım mı? Bu yıl içinde doğacak her çocuk, bu gece deftere geçirilir. Bu yıl içinde öleceklerin isimleri, bu gece özel deftere yazılır. Bu gece herkesin rızkı tertip olunur. Bu gece herkesin amelleri Allahü Teâlâ'ya arz olunur." [Gunyetü't-Tâlibîn]

Peygamber Efendimiz buyurmuştur ki: "Şa'bân-ı Şerîf'in onbeşinci gecesi olunca, o geceyi ihyâ ediniz ve gününde oruç tutunuz! (Ya'nî Şa'bânın 15. gecesinde ibâdetle, gündüzünü de oruçla geçirin!) Muhakkak ki, Allahü Teâlâ, "Mağfîret olunmak isteyen (Afv isteyen) yok mudur, mağfîret edeyim? (Afv edeyim.) Rızık isteyen yok mudur, rızık vereyim. Derde müptelâ olan (Dertli) yok mu, sıhhat, âfiyet vereyim? Ne isteyen varsa, istesin vereyim. Kim ne isterse vereyim!" buyurur. Bu hâl sabâha kadar devâm eder." [İbn-i Mâce]

Âişe Validemiz (radiyallahü anhâ) buyuruyor ki: "Rasûlullahın, hiçbir ayda, Şa'bân ayından daha çok oruç tuttuğunu görmedim. Bazen Şa'bânın tamâmını oruçla geçirirdi." [Buhârî]

Şa'bân ayında niçin çok oruç tuttuğu sorulduğu zaman, Rasûlullah Efendimiz buyurdu ki: "Şa'bân, öyle

fazîletli bir aydır ki, insanlar bundan gâfildirler. Bu ayda ameller, âlemlerin Rabbine arz edilir. Ben de amelimin oruçlu iken arz edilmesini isterim." [Nesâî]

MÜBÂREK RAMAZÂN AYI

[18 Haziran 2015 – 01 Ramazân 1436 Perşembe]

Üç ayların sonuncusu olan Ramazân ayı, ayların sultânıdır. İslâmın beş şartından dördüncüsü, mübârek Ramazân ayında, hergün oruç tutmaktır. Oruç tutmak, müslümânlara, Peygamber Efendimizin Mekke-i mümerremeden Medîne-i münevvereye hicretinden onsekiz ay sonra farz kılındı.

Sevgili Peygamberimiz (sallallahü aleyhi ve sellem), bir hadîs-i şerîfde şöyle buyurmuştur: "Bir kimse, Ramazân ayında oruç tutmayı farz [ya'nî vazîfe] bilir ve orucun sevâbını, Allahü Teâlâ'dan beklerse, geçmiş günâhları affolur." [Sahîh-i Buhârî]

Bilindiği gibi, "Ramazân", sözlük ma'nâsı i'tibârıyla "yanmak" demektir. Çünkü bu ayda oruç tutan ve tevbe eden müslümânların günâhları yanar, yok olur.

Mübârek "Ramazân ayı"nda oruç tutulur, "Terâvîh namazı" kılınır ve "Sahûr"a kalkılır.

Büyük sahâbî Selmân-ı Fârisî'nin (radiyallahü anh) rivâyet ettiğine göre, Peygamber Efendimiz, bir sene, Medîne-i Münevverede Mescid-i Nebevîlerinde, "Şa'bân-ı muazzam ayı"nın son günü îrâd buyurdıkları bir hutbelerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Ey müslümanlar! Üzerinize öyle büyük bir ay gölge vermek üzere ki, bu aydaki bir gece -ki bu Kadir gecesidir- bin aydan hayırlıdır [daha faydalıdır]. Allahü Teâlâ, bu ayda, hergün oruç tutulmasını emretti. Bu ayda, geceleri terâvîh namazı kılmak da sünnettir.

Bu ayda, Allah için ufak bir iyilik yapmak, başka aylarda, farz yapmak gibidir. Bu ayda, bir farz yapmak, başka aylarda yetmiş farz yapmak gibidir.

Bu ay, sabır ayıdır. Sabredenin gideceği yer Cennettir. Bu ay, iyi geçinmek ayıdır.

Bu ayda mü'minlerin rızkı artar. Bir kimse, bu ayda,

bir oruçluya iftâr verirse, günâhları affolur. Hak Teâlâ, onu Cehennem âteşinden âzâd eder. O oruçlunun sevâbı kadar, ona sevâp verilir.”

Rasûlullah'ın (aleyhisselâm) bu hutbesini dinleyen Eshâb-ı kirâm (radiyallahü anhüm) dediler ki:

“Yâ Resûlallah! Her birimiz, bir oruçluya iftâr verecek [onu doyuracak] kadar zengin değiliz. Biz, bu büyük sevâptan mahrûm mu kalacağız?”

Rasûlullah (aleyhi's-salâtu ve's-selâm), Eshâbına şöyle cevap verdi:

“Bir hurma ile iftâr verene de, yalnız su ile oruç açtıran da, biraz sût ikrâm edene de, bu sevâp verilecektir. Bu ay, öyle bir aydır ki, ilk günleri rahmet, ortası afv ve mağfiret ve sonu Cehennem'den âzâd olmaktır. Bu ayda, emri altında olanların vazîfelerini hafîfletenleri Allahü Teâlâ affedip Cehennem âteşinden kurtarır....”

Peygamber Efendimiz, hutbelerinin devâmında şöyle buyurmuşlardır:

“Bu ayda şu dört şeyi çok yapınız! Bunun ikisini Allahü Teâlâ çok sever. Bunlar, ‘Kelime-i şehâdet söylemek’ ve ‘İstiğfâr etmektir.’ İkisini de, zâten her zaman yapmanız lâzımdır. Bunlar da, ‘Allahü Teâlâ'dan Cennet’i istemek’ ve ‘Cehennem âteşinden O'na sığınmaktır.’ Bu ayda, bir oruçluya su veren bir kimse, kıyâmet günü susuz kalmayacaktır.”

ORUÇLA İLGİLİ BAZI HADİS-İ ŞERİFLER

Ramazân ayında oruç tutma hakkındaki birçok hadîs-i şerîften sâdece birkaçını sizlere takdîm edelim:

“Bilhâssa oruçlu iken çirkin, kötü söz söylemeyin! Biri size sataşursa, ona ‘Ben oruçluyum’ deyin.” [Buhârî]

“İslâm, kelime-i şehâdet getirmek, namaz kılmak, zekât vermek, Ramazân orucunu tutmak ve hacctektir.” [Müslim]

“Temizlik îmânın yarısı, oruç da sabrın yarısıdır.” [Müslim]

“Ramazân ayı mübârek bir aydır. Allahü Teâlâ, size Ramazân orucunu farz kıldı. O ayda rahmet kapıları açılır, Cehennem kapıları kapanır, şeytânlar bağlanır. O ayda bir gece vardır ki, bin aydan daha kıymetlidir.

O gecenin [ya'nî Kadir gecesinin] hayrından mahrûm kalan, her hayırdan mahrûm kalmış sayılır.” [Nesâî]

“Ramazân ayı gelince, “Ey hayır ehli, hayra koş! Şer ehli, sen de kötülüklerden el çek” denir.” [Nesâî]

“Ramazân orucu farz, terâvîh namazı da sünnettir. Bu ayda oruç tutup, gecelerini de ibâdetle geçirenin günâhları affolur.” [Nesâî]

“Gerçek oruç, sâdece yiyip içmeyi terk etmek değil, boş ve hayâsızca sözleri de terk ederek tutulan oruçtur.” [Hâkim]

“Oruçlu iken ölen Cennete girer.” [Bezzâr]

“Ramazân ayı bereket ayıdır. Allahü Teâlâ bu ayda, günâhları bağışlar, duâları kabûl eder. Bu ayın hakkını gözetin! Ancak Cehenneme gidecek olan, bu ayda rahmetten mahrûm kalır.” [Taberânî]

“Allahü Teâlâ'nın, gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve hiç kimsenin hayâlîne bile gelmeyen ni'met dolu sofrasına, ancak oruçlular oturur.” [Taberânî]

“Ramazân-ı şerîf ayı geldiği zaman, Allahü Teâlâ meleklerle, mü'minlere istiğfâr etmelerini emreder.” [Deylemî]

“Oruç tutan mü'minin susması tesbîh, uykusu ibâdet, duâsı müstecap ve amelinin sevâbı da çoktur.” [Deylemî]

“Ramazân ayının başı rahmet, ortası mağfiret, sonuysa Cehennemden kurtuluştur.” [İbn-i Ebi'd-dünyâ]

“Ramazân ayında âilenizin nafakasını geniş tutunuz! Bu ayda yapılan harcama, Allah yolunda yapılan harcama gibi sevaptır.” [İbn-i Ebi'd-dünyâ]

“Peş peşe üç gün oruç tutabilenin, Ramazân orucunu tutması gerekir.” [Ebû Nuaym]

“Cennetteki güzel köşkler, sözü hoş, selâmı çok, yemek yediren, oruca devâm eden ve gece namazı kılan kimselere verilir.” [İbn-i Nasr]

Bu makâlemizde, yerimiz kalmadığı için, gecelerin en fazîletlisi olan “Kadir Gecesi”nden bahsedemedik.

Milli manevi değerlere bağlı başarılı genç nesiller yetişiyor.

- * Kuran-ı Kerim hizmetlerinde bulunmak
- * Gençlerimizin arasında sağlıklı, samimi ilişkilerin kurulmasını sağlamak
- * Dergi, kitap ve kültürel eserler hazırlamak

Devlet-i Aliyye'de Ramazan Bayramı

“Osmanlı Devleti'nde Bayram töreni ile ilgili ilk resmî düzenleme Fatih Sultan Mehmed tarafından yapılmıştır. İstanbul'un fethinden sonra şehrin en güzel yerinde büyük ve muhteşem bir saray inşa ettiren cihan padişahı, çıkardığı ilk Osmanlı Kanunnamesinde burada yapılacak Bayram töreninin adap ve erkânını da açıklamıştı.”

Aslında Ramazan Bayramı Müslümanlar için bir hüzdür. Zira on bir ay yolunu gözledikleri çok kıymetli bir misafiri, bir sultanı yolcu etmişlerdir. Öte yandan bu bayram, on bir ayın sultanı mübarek Ramazanı Şerife ulaşmanın, onu hoşnut kılmanın, onun getirdiği feyiz ve bereketlere nail olmanın ve o ayda Rabbinin rızasına kavuşmanın sevincidir. Osmanlılarda Ramazan ayı saraydan köylere kadar bir ve beraber heyecanla geçirildiği gibi bayramda huşu ve muhabbetle kutlanırdı.

Bir cihan devleti olan Osmanlı İmparatorluğu, İslâm medeniyetinin en ihtişamlı temsilcisi olarak yeryüzüne hükmettiği devirlerde, her şey gibi bayramlar da tebaaya manevi bir haz ve bambaşka bir zevk verirdi. Devletin öngördüğü her işin tertipli ve intizamlı bir şekilde yürütülmesine önem veren Osmanlı padişahları, Topkapı Sarayı'nda yapılacak olan Bayram merasiminin de, Devlet-i Aliyye'nin şanına yaraşır bir biçimde yürütülmesine büyük özen gösterirdi.

Öyle ki, bayram töreni ile ilgili düzenlemeler, basit bir şekilde hazırlanmasına rağmen Osmanlı Devleti'nin ilk Kanunnamesinde dahi yerini almış; törenin ne şekilde yapılacağı ve merasim heyetinin kimlerden oluşacağı titizlikle belirlenip kararlaştırılmıştı.

Osmanlı Devleti'nde Bayram töreni ile ilgili ilk resmî düzenleme Fatih Sultan Mehmed tarafından yapılmıştır. İstanbul'un fethinden sonra şehrin en güzel yerinde büyük ve muhteşem bir saray inşa ettiren cihan padişahı, çıkardığı ilk Osmanlı Kanunnamesinde burada yapılacak Bayram töreninin adap ve erkânını da açıklamıştı.

Bayram törenlerinin hazırlıkları Teşrifat Kalemî'nin, yani Protokol Müdürlüğü'nün vazifesiydi. Padişah için düzenlenecek tebrik töreninin teferruatı bu daire tarafından hazırlanır ve işlemler buna göre yürürdü. Ramazan Bayramı namazı ve bayramlaşma merasimine katılacaklara davet tezkireleri dağıtılırdı.

Arife Divanı

Sarayda bayram merasimleri Ramazanın son gününde “Arife Divanı” ile başlardı. O gün öğle namazından sonra, divan çavuşları tören kıyafetiyle Divanhane'nin (Kubbealtı) önünde saf tutarlardı. Tören kıyafetinin bir parçası olarak ellerinde tuttıkları uzun sopalarla görülmeye değer bir manzara oluşurdu.

Onların arkasında Has Ahır halkı/seyisleri yer alırdı. Bunlar padişahın atından sorumluydu. Padişahın atı o güne mahsus olarak süslenmiş olurdu. Koşumları kıymetli taşlarla süslenirdi.

İkinci namazından sonra mehteran nevbet vurmaya başlardı. Bu sırada padişah Arz Odası önüne konulan sedef işli Arife tahtında otururdu. Kısa bir dua yapılır, duayı müteakip Fatihalar okunurdu. Ardından Padişah Birun ve Enderun görevlileri ile Ocak Ağalarının kutlamalarını kabul eder, bayram armağanları verirlerdi.

Arife Divanı'ndan sonra padişahın ata binerek Hasbahçe'de kısa bir gezinti yapması, akabinde bahçedeki köşklerinden birinde dinlenirken, içoğlanlarının müsabakalarını seyretmesi de gelenektir.

'İyidin said olsun!

Padişah bayram sabahı namazını Hırka-i Saadet Dairesi'nde veya Ağalar Camii'nde kılardı. Ardından Hırka-i Saadet Dairesi önüne kurulan tahtına otururdu. Enderun'un güzel sesli hafızları dualar okurlar, ardından görevliler bunlara hediyelerini verirlerdi. Mehter çalmaya başlayınca bir taraftan da topluluk hep bir ağızdan “Ömrün uzun olsun!” “İyidin said olsun!” (Bayramın mübarek olsun) diye bağırırlar ve dua ederlerdi.

Diğer taraftan padişahı ile bayramlaşma hakkı olan kişiler sabah namazını Ayasofya Camii'nde kıldıktan sonra saraya gidip Divan-ı Hümayun'da toplanırlardı. Topluluğun geldiği haberi padişaha iletilince, sultan da Arz Odası'na geçerdi. Daha sonra da görevlilerin dizildiği yoldan tahtın bulunduğu yere gelirdi. Bu sırada görevliler “Aleyke avnullah” diyerek seslenirlerdi.

Tören sırasında kimin nerede duracağı en ufak teferruatına kadar belliydi. Örneğin padişahın oturduğu tahtın arkasında sağda harem ağası, solda da silahtar bulunurdu. Buradaki tören sırasında mehter durmadan çalardı. Bayramlaşmaya gelen padişahı karşılayan nakibüleşraf dua ederdi. Bu duaya âmin diyen padişah tahtına oturur ve devlet adamları rütbelerine göre sağ taraftan gelerek padişahın bayramını tebrike başlardı. Veziriazam, kazasker gibi görevliler etek öperken padişah ayağa kalkardı. Bu üst düzey ricalden sonra sıra defterdar, nişancı reisülküttap, defter emini gibi bürokratlarındı. Ancak bunlar öncelikler gibi etek değil eşik öperlerdi. Şeyhülislâm ise padişahın önünde eğilir ve elini öperdi. El etek öpme işlemi bitiren görevliler kendileri için belirlenmiş yere geçerek tören müddetince ayakta dururlardı. Kapıkulu ocaklarının üst düzey subayları da bu bayramlaşmada bulunurdu.

Padişahların bayram merasimini ezbere bilmeleri gerekmezdi. Bayram tahtı kurulup musâfaha başladığı zaman, padişaha kim için ayağa kalkıp, kim için kalkmayacağı usulünce hatırlatılırdı. Kalkması gerektiği an çavuşlar hep bir ağızdan: “Hareket-i hümayun Padişahım! Devletinle bin yaşa!” diye seslenir; tekrar oturması gerektiğinde de, yine gur bir sesle: “İstirahat-i hümayun Padişahım! Devletinle bin yaşa!” diye hitap ederek, adap ve erkâna göre oturmasını ve kalkmasını temin ederlerdi. Tören boyunca kesintisiz olarak Mehter vurulur; Sarayburnu önüne getirilen Donanma-i hümayun da ona eşlik ederek,

Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil

Mehter sesi kesilinceye kadar art arda top atışında bulunurdu.

Bayram alayı ve namazı

Sarayda bayramlaşmanın tamamlanmasından sonra padişah Has Oda'ya geçerek bayram namazı için üstünü değiştirdi. Bayram namazı büyük camilerden birisinde genellikle saraya yakın Ayasofya veya Sultanaahmet'te kılınırdı. Bayramdan önce padişaha namazı nerede kılacağı sorulur, buna göre hazırlık yapılırdı.

Padişah haremnden çıkıp, özel olarak süslenmiş atına biner ve Babüselam Kapısı önünde kendisini bekleyen devlet adamlarıyla birlikte camiye doğru yola çıkardı. Devlet ileri gelenleri rütbelerine göre atlı veya yaya olarak padişahı takip ederlerdi. Tören bölüklerini teşkil eden solaklar ve peykler ise kıyafetleri ve hareketleri ile göz dolduran bir görünüm arz ederdi. İstanbul halkı bu manzaraya şahitlik edebilmek için güzergâhı doldururdu.

Camiye gidilip, namaz kılındıktan sonra da aynı düzen içerisinde saraya geri dönülürdü. Bayram namazı için yapılan bu gidiş ve dönüş bayram alayı denilirdi.

Fransız seyyahı Paus Lucas eserinde bir bayram alayını şöyle tasvir etmektedir:

"At üzerindeki hükümdarın ihtişamı ile hiçbir şey mukayese edilmezdi. Bindiği ve yedekte götürdüğü atları yeryüzünün en güzel atları idi. Atların güzelliği ve koşumlarının zenginliği ve subayların çokluğu içinde alay intizam ve hem kendisinden hem de seyreden halktan gelen dikkate şayan bir sessizlik içinde yol alıyordu. Gerçekten de dünyanın en eğlenceli ve en meraklı gösterisi idi".

Bütün merasimlerde padişahın hemen arkasında bulunan Rikabdar, Silahdar ve Çukadar ise sırma bantlı kırmızı kadifeden yatırtma başlıkları kıymetli kumaştan yapılan kaftanları ile dikkati çekerdi. Alay-ı Hümayun'larda asıl tören bölükleri ise sırma bantlı kırmızı kadifeden yatırtma başlıkları kıymetli kumaştan yapılan kaftanları ile dikkati çekerdi. Saray-ı hümayuna dönülür dönülmez Bayram ziyafeti ve eğlenceleri başlardı. Has Oda önüne kurulan tahtına oturan padişahı, saray nedimleri ve musahipleri birbirinden güzel nüktelerle eğlendirirlerdi. Bu sırada Helvahânedenden tabaklar ile helvalar getirilip dağıtıldı. Yeniçerilere kızarmış

koyun ve çörek servisi yapılırdı. Yeniçeriler yemeklerini arka bahçede yerlerdi. Bayram ziyafeti bitince artık tören tamamlanır ve hane halkıyla bayramlaşmak üzere herkes evine dağılırdı. Padişah da ailesi ile bayramlaşmak üzere hareme giderdi.

Diğer faaliyetler

Bayramın ikinci günü Padişah "yeni saray" yani Topkapı Sarayı'nda bulunan Gülhane Köşkü'nde bulunurdu. Buraya Kaymakam, Şeyhülislam, Kaptanpaşa gibi görevliler, maiyetleri ile birlikte gelirler ve bayram tebriki için bir tören düzenlenirdi. Bayramın üçüncü günü ise, Padişahlar eski geleneklere göre, Eski Saray'da cirit oyunu seyredilerdi.

Bazı bayramlarda Padişahlar halka açık büyük şenlikler düzenletirdi. Bu gibi durumlarda seyirciler yarım ay şeklinde otururlar, padişahın otağı da bunların tam merkezinde bulunurdu. Padişahın otağının sol yanında ziyafet çadırı yer alırdı. 15. yüzyıldan sonra şenlik düzeni belirli bir protokol ve programa bağlanmıştır. Bayramlarda öğleden önce bayramlaşma, ikram, hediyelerin dağıtılması ve yemekle geçer, öğleden sonra da gösteriler yapılırdı. Büyük törenlerde geceleri kandiller, mahyalar ve fişeklerle donanma düzenlenirdi. Yapılan gösterilerde çeşitli hünerler, esnaf oyunları, sportif müsabakalar yer alırdı.

Böylece bayramlar bir devlet halk kaynaşmasını da beraberinde getirmiş olurdu.

* Dar Gelirli Öğrencilere Burs

* Gıda Yardımı

* Yakacak Yardımı

* Eşya Yardımı

* Kıyafet Yardımı

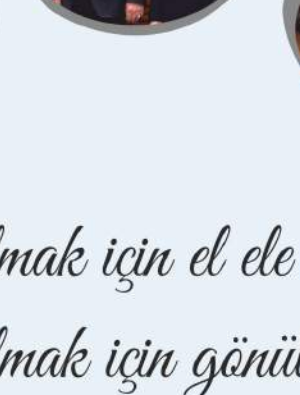
* Yemek Organizasyonları

* Eğitim Seminerleri

* Kültür Gezileri

* Umre Programları

* Kermesler

*İşık olmak için el ele verdik
Umud olmak için gönül verdik*

BAĞIŞLARINIZ İÇİN

Türkiye Finans Katılım Bankası

IBAN NO: TR 89 0020 6001 0000 8378 1000 01

Karaman Mh. 1498 Sk. No:11 Merkezefendi/DENİZLİ

Tel: 0 258 242 48 90 - 0 545 522 55 05

www.lalezardernegi.org.tr

ESRARI DİVAN

Ramazan ve Orucun Fazileti, Kıymeti

*Ey azizler, behsedelim kıymetli Ramazan'ımızdan
Bizlere pek büyük ikramdır Yüce Rahman'ımızdan
Ne güzel lütuflar gelmiştir o güzel sultanımızdan
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

*Bizleri yoktan var eden her an varlıkta durduran
ve sayısız nimet veren, O'na olan isyanlarımıza
rağmen Rezzak ismiyle rızıklarımıza veren ve
keşmeyen, Sebur ismiyle günahlarımıza sabre-
dip, Afuv ismiyle sonsuz af ve merhamet sahibi
olan Yüce Mevlamız'a hesapsız hamd ve senalar
olsun. O'nun Güzel Habibi Alemlerin Efendisi
Rahmetenlül Alemin olan Rasulumuz Seyidimiz
ve İki Cihan Güneşi Muhammed Mustafa (s.a.v)
Efendimiz'e, Ehli Beyti'ne, Ashabına ve O'nun
izinde giden evliyasına ve bütün mü'minlere
salatu selam olsun.*

İnsan niçin azizdir? Müslüman izzetli kılan şeyler nelerdir?

Yüce Halik'ımız (c.c) Kuran-ı Azimüşşan'ında "Biz insanı en güzel biçimde yarattık" [TİN-4] buyurmaktadır. Hiç şüphesiz ki mahlukatın en şerefli varlığı insandır. Ama bu izzet hangi açıdandır? İşte bu soruya büyük mutasavvıf Zunnun Mısri (k.s) şöyle izah getirmişlerdir. Zunnun Mısri (k.s) bir gün camide vaaz ederken talebeleri "Ya Zunnun" bize biraz muhabbetten bahsetseniz dediler. Bunun üzerine Zunnun Mısri (k.s) buyurdu ki; "Bu yolda en mühim şey muhabbettir. Bundan daha şerefli bir sıfat yoktur. Bu şeref ve şana sahip olduğu için

Rabbimiz Rasul-u Zişan (s.a.v) Hazretleri'ne Habibim diye hitap etmiştir. Hak Teala Hz.'leri ne zaman ki insanı yaratmıştır, derecesini dahi âlf eylemiştir. İşte bu yüksek mertebeyi verdiği içindir ki meleklerine, O'na (Adem Aleyhisselam'a) secde etmelerini emretmiştir.

Şimdi dikkat ediniz. İnsanlar bu izzete hangi sıfatla nail olmaktadır? Bu şeref yalnız yemek içmekle olmaydı devenin elbette bizden daha kıymetli olması lazımdı. Zira deve bu işte insandan ileridedir. Çünkü elli kişinin yediği yemeği bir yiyište yiyebilir. İnsanın şerefine sebep sadece şehvet olsaydı, cümle hayvan insandan bu yönüyle alâ üstündür. Eğer bizim izzetimize gadap sebep olsaydı, arslanın gadabı insandan kat ve kat fazladır. Şayet görmek bu izzete ve azizliğe sebep olsaydı, akbaların daha izzetli olması icab ederdi. Koku almakla olsaydı, kedi ve köpek de bu cihetten daha efdaldır. Eğer bu izzete akıl sebep olsaydı, meleklerin akli bizden daha üstündür. Meleklerden akıllı olmasa da Rabbimiz (c.c) bu şerefi beşere ihsan etmiştir. Eğer üstünlük aldatıp kandırmakla olsaydı. Şeytanın daha üstün olması gerekirdi. Zira insan bu işte şeytana erişemez. Hülasa üstünlük bu saydiklarımızla olsaydı insan bu şerefe hiç vasıl olamazdı. Halbuki insanlar da öyle bir aşk muhabbet vardır ki işte insanı üstün kılan haslet budur. Madem ki bu haslete yalnız insan sahiptir ondan başka kimse buna layık değildir. İnsan Allah'ın emirlerine muhabbetle sarılır ve bu muhabbetle yüksek mertebelere çıkar.

İnsanı Rabbisine yaklaştıran muhabbettir. Onları böyle izzetli kılanda bu sevgidir. Eğer ki, insanlarda bu muhabbet olmasaydı bu şerefe nail olamazlardı. Bir kimse tasavvufta yükselmek isterse Allah'ın ihsanı ve lütfu ile ilerler daha da yükseğine çıkmayı arzularsa insana aşk muhabbet lazımdır.

Peki aşk muhabbete ne sebep olur?

Bazı tasavvuf büyükleri en başta Rabbimiz'e münacaat etmeli yalvarmalı ve "Ya Rabbi gerçek muhabbet sahiplerinin kalplerine girmeyi nasip eyle" diye dua etmeli buyurmuşlardır. Bazı büyükler ise, bunun kesbi (kazanım) değil Vehbi (Allah'ın Keremi'nde) olduğunu lakin onun muhafazasının irademizle olduğunu söylemişlerdir. Her iki şekilde de olsa muhabbete giden yolda Yüce Rabbimiz'in emir ve nehylerine (yasak) uymak çok mühimdir. Çünkü bizi bizden iyi tanıyan güzel Mev-

lamız da biz insanları bu dünyada başıboş da bırakmamıştır. (İnsanoğlu kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır) [Kıyame, 36]

İşte onbir ayın sultanı Ramazan-ı Şerif'te yüce Rahmanımız'dan (esirgeyen bütün canlılara ayırım yapmaksızın nimet veren) biz müminlere izzetli kılmak ve hakiki şerefe kavuşturmak için verilmiş, kutlu bir aydır. O haliki zülcelalimizden ne büyük lütuftur biz gibi acizlere. Bunun için Cenabı Rabbülalemin'e ne kadar şükretsek azdır.

*Gelmeseydi namaz, oruç gibi in'am ve ihsanı
Çünkü bunlarla muhafaza ederiz din ve imanı
İbadet kamil eder biz zayıf insanı
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

İslam alimleri imanı kandilin nuruna benzetmişlerdir. İhlas ile yapmaya gayret ettiğiniz ibadetleri de o kandilin nurunun muhafazasına benzetmiştir. Bu ibadetler olmasaydı iman nurumuz zayıflayacak belki de sönecekti.

Namaz, oruç gibi Rabbimiz'in İn'amı ve İhsanı olan ibadetlerimiz dinimizin ve imanımızın korunmasında önemli yer tutmaktadır.

Binaen aleyh insanın imanının olgunlaşması, kemalatinin artması ve kalbe marifet nurlarının gelmesi de ancak ve ancak Mevlamız'ın emirlerine sıkıca ihlasla yapışmak ve nehylerinden (yasakladıklarından) de arslandan kaçarcasına kaçmakla mümkündür.

*Açlıkla alçaltır bizdeki nefsi hain
Orucum diye iftarda doldurma karnını ve lakin
Orucun kıymetini bilelim de her azamız olsun hakla sakir
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

Yüce Mevlamız Kur'an-ı Azimüşşan'ında "...çünkü nefis cidden emmaredir fenayı emreder..." [Yusuf, 53] buyurmaktadır. Mevlamız'a olan muhabbete set geren, tüm kötülüklerin merkezi nefsi emmareyi terbiye etmek ise ancak Yüce Rabbimiz'in emirlerine muti olmakla ve yasaklarından kaçmakla mümkündür. Onun içindir ki, bizi bizden iyi tanıyan güzel Mevlamız (c.c) bunun yani nefis terbiyesinin en güzel yolu olan orucu biz müminlere emretmiştir. Rivayete göre Yüce Allah Hz.'leri nefse "Ben kimim ve sen kimsin" diye sordu.

Nefis cevap verdi. "Sen sensin bende benim." Nefis Allah Teala Hazretleri'nin huzurunda senlik benlik davasında bulunduğundan beri bu davayı bırakmamıştır. Bunun üzerine Hak Celle ve Ala Hz.'leri nefse hisim eyledi ve o hisimin pırlıtsından cehennem yaratıldı. Buyurdu ki "Cehennem'i üç bin yıl yakınsınlar ve ısıtsınlar" Cehennem öyle karardı ki Cehennem'in içinde göz gözü görmez oldu. Ve iyice ısındı Hak Teala Hazretleri'nin emri üzere nefsi Cehennem'e attılar orada bin yıl yandıktan sonra cehennemden çıkardılar yine soruldu; "Ey nefis bildin mi? Sen kimsin? Ben kimim?" nefis yine cevap verdi; "ben benim sen sensin" Hak Teala (c.c) Hazretleri buyurdu, bin yıl daha Cehennem'de yaktılar. Yine aynı soru soruldu ve aynı cevap alındı. Götürüp bin yıl daha yaktılar Cehennem'de azap ettiler. Aynı cevabı tekrarladı. Görüyor musun? Nefsi emmare üç bin yıl Cehennem'de yandığı halde senlik benlik davasından vazgeçmedi. Bu defa Hak Teala (c.c) Hz.leri gıdasının kesilmesini irade buyurdu, gıdasını kestiler aradan üç gün geçmeden nefis feryada başladı. "Beni Rabbim'e götürün" dedi. Cehennem ehli buna şaşırıp kaldılar. Kendi kendilerine "Bu ne acep sırdır ki bu nefis üç bin yıl Cehennem'de yandı, türlü türlü azaplar gördü de bir kere "Rabbim sensin" demedi, senlik benlik davasından vazgeçmedi. Üç gün gıdası kesilmekle, "Beni Rabbime götürün. Bana Mevla'm gerektir" demeye başladı.

Cehennem malikleri Hak Teala Hz.'lerine niyaz ettiler "İlahi Sen Allamü'l-Guyub (Gaibleri Bilicisin) şu nefis üç bin yıl Cehennem'de yandı da hiç kimseye baş eğmedi. Şimdi üç gün kalınca, "Beni Rabbim'e götürün diye feryada başladı" dediler. Hak Teala Hz.leri nefsi huzuruna getirmelerini irade buyurdu ve nefse sordu: "Ya! Nefis bildin mi? Ben kimim ve sen kimsin? Nefis bu defa şu cevabı verdi; "Sen benim Mevla'msın ben senin zaif kulunum."

Peki nefsi aç bırakmanın ölçüsü nedir?

Mübarek Hacı Osman Efendi'ninde (k.s) buyurduğu gibi Kamil mü'min olma yolunda ilerleyen bir müslüman iftarda ve sahurda karnını tıkabasa doyurmamaya azami dikkat etmelidir. Her işte olduğu gibi Kamil mü'min, bu işte de orta yolu gözetir zira Allah Resulü (s.a.v) "Doğru yolda olun orta yolu tutun" buyurmuşlardır. Mevlam bu kıymetli ibadetin kıymetini bilmeyi cümlemize nasip eylesin. Hakiki manada kıymetini bilip her azası Hak'la beraber olan kulları zümresine bizleri dahil eylesin. (amin)

*Kemal üzere tutulan oruçlar ne kadar alâ
O sayede bir senelik günahları başışlar Ulu Mevla
Kadrini bilenimiz içimizde pek az halâ
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

Tasavvuf büyüklerimiz (r.aleyhim ecmain) üç çeşit oruç olduğundan bahsetmişlerdir. Bunlar, avamın orucu, havasın orucu, havasül-havas oruçlarıdır.

Avamın orucu: Sadece orucu bozan yemek, içmek ve cima gibi şeylerden sakınır ve bu orucun en alt derecesidir.

Havasın orucu: Sadece orucu bozan şeylerden sakınmakla kalmaz onların her azası da oruçludur. Mesela: Ağızlarıyla gıybet etmezler, yalan söylemezler, koğuculuk (laf taşıma) yapmazlar. Kulakları haram, gıybet, boş söz dinlemez, gözleri harama bakmaz, eli kötü işlere uzanmaz, ayakları harama fık (günah) meclisine gitmez.

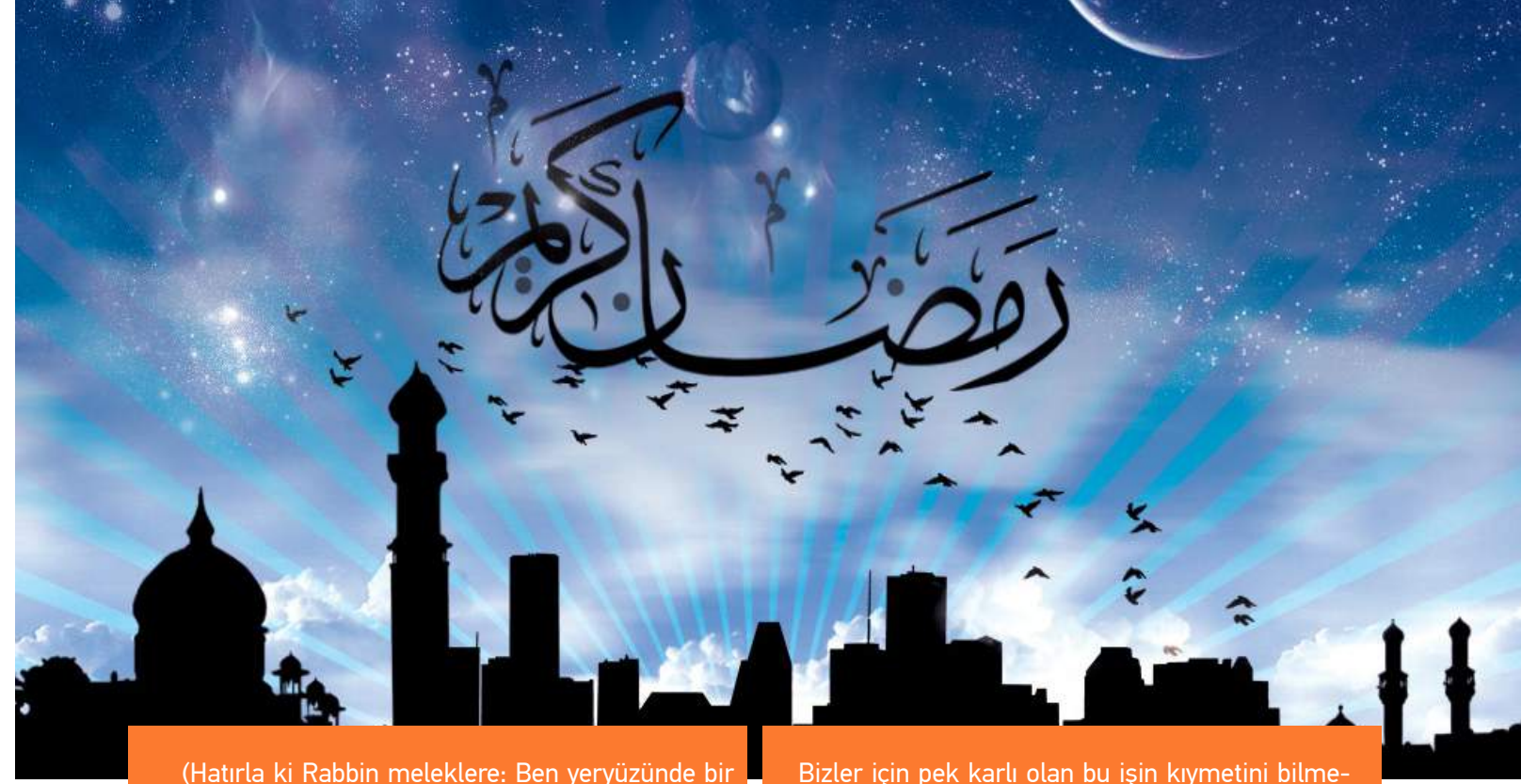
Havasul-Havasın orucu: Aynı şeyleri yaptıkları gibi kalpleriyle de Allah (c.c)'dan bir an gafil olmazlar. Onun rızasından başka hiçbir şeyi gaye edinmezler.

Eğer bizde böyle kemal üzere oruç tutarsak ve yahut o gayret içerisinde bulunursak, Allah'ın izniyle tuttuğumuz günahlar oruçlarımıza keffaret olacak ve günahlarımız başışlanacaktır. Yüce Mevlamız bu büyük nimetin kıymetini bilmemizi nasip eylesin.

*Melekler yemez içmez ne güzel ederler hizmeti
Kamil insanların orucu da İndellâh çok makbuldur kıymeti
Ey mü'minler bilelim bizler bu ulu nimeti
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

Ehli sünnet itikadına göre melekler nurani varlıklar olup yeme içmeden münezzehtirler ve kendilerine verilen vazifeleri eksiksiz yaparlar. Kamil mü'minin orucu da meleklerin bu haline benzemektedir. Ve Allah katında çok makbuldur. Biz mü'minlere düşen vazife bu kıymetli hediyein yani Ramazan-ı Şerif orucununun kıymetini bilmek ve şükretmektir.

*Oruçlu kişilerin derecesi yüksektir ey aziz
Meleklerden daha üstün olduğunu biliniz
Rabbimizin rızasına uygun ibadet edelim hepimiz
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

(Hatırla ki Rabbin meleklerle: Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım, dedi.) [BAKARA 30] Bizleri yer yüzünün halifesi insan olarak yaratan Cenabu Rabbul Alemin Hz.'leri hakiki manada insanîyet vasfını kazanmamız için bizlere ibadetleri emretmiştir.

Bunların başında da islam'ın beş şartından üçüncüsü olan oruç ibadeti gelmektedir.

İhlasla ve şartlarına uyarak tutulan oruçlar mü'minin Mevla'sı (c.c) katındaki derecesini yükseltir. Ve ehli sünnet itikadına da uygun olarak meleklerin avamından bile üstün hale getirir. Zira meleklerde nefsi emmare yoktur. Lakin insan oruç tutarak adeta nefsiyle güreşe tutuşur. Buda imtihanın mükafatı olarak onu meleklerden dahi âlî eyler. Rabbim cümlemize rızasına uygun ibadetler yapmamızı nasip eylesin. (Amin)

*Oruçlunun uykusu ibadettir sukutu tesbihtir denmiş
Bizler için pek karlı çok kıymetli bu iş
Sevabını melekler dahi bilmiyorlar bil ki ne kadar geniş
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

"Allah Resulü (s.a.v); "Oruç tutan insanın uykusu ibadettir. Susması da tesbih sayılır." İyilik ve ibadetlerine kat kat sevap verilir. Duası kabul olunur günahları da affedilerek silinir" buyurmuşlardır. Yine bir başka hadisi şeriflerinde, Allah; "Oruç benim içindir: onun karşılığının ben vereceğim" buyurmaktadırlar. Haddi zatında oruç kulla Allah arasındadır. Ve gizlidir kimin saim (oruçlu) olup olmadığını bilmemiz mümkün değildir. O sebepten Rabbimiz de orucun sevabını gizlemiş ve orucun sevabına hudud koymamıştır. Allah Teala (c.c) tarafından bir çok ilimlerin behsedildiği melekler bile bu ecirden bihaberdirler.

Bizler için pek karlı olan bu işin kıymetini bilmemiz elzemdir. Bu da ancak Mevlamızın inayeti ve lütfuyla mümkündür.

*Bir de seherdeki karımıza bizler bilsek acep
İftar vakti her seferde dualar müstecap ey ehli edep
Hep bizim için böyle vakitleri Mevla'mız kılmış sebep
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

İçerisinde nice hazineler barındıran Ramazan-ı Şerif ayında ismini vakti seherden alan sahurun bulunması bedenlerimize gıda olduğu gibi ruhlarımıza da gıdadır. Nitekim Allah'ın Rasulü (s.a.v) "Sahur yemeği mübarektir. Sahurun tamamı berekettir. Bir yudum su içinde olsa sahura kalkın" buyurmuşlardır.

Yine Efendiler Efendisi (s.a.v), "Allahu Teala sahurda kalkanlara salatu selam ederler" (Yani Allah-u Teala sahurda kalkanlara mağfiret eder meleklerde onlar için dua eder) buyurarak bu vaktin kıymetini biz mü'minlere müjdelemektedir. O vakit ki otuz gün boyunca yıl içerisinde kalkmaya zorlandığımız teheccüd namazının vaktidir. Ve o vakitte aşklar maşukuyla hem dem olurlar göz yaşlarıyla ona olan özlem, sadakat ve mahcubiyetlerini bildirirler. "Yüce Mevlamız bu vakitte istiğfar eden yok mu mağfiret edeyim, isteyen yok mu istediğini vereyim duasını kabul edeyim buyurmakta ve bizleri tebşir (müjdelemek) etmektedir." Yine yüce Mevlamız Kur'an-ı Azimuşşan'ında: "Onlar seher vaktinde istiğfar ederler" (Zariyat, 18) buyurmuş ve iyileri övmüştür. Bununla beraber iftar vaktinde yapılan duanın müstecap olup reddolunmadığını anlatan şu hadisi şerifte bizleri müjdelemektedir. "Her oruçlunun iftarını açtığında reddolunmayan bir duası vardır."

Efendimiz (s.a.v) iftarda şöyle dua etmişlerdi.

“Allahumme leke sumtu ve ale rızgıke eftartu” (Allah'ım senin rızan için oruç tuttum ve senin rızınla orucu açtım)

Yüce Mevlamız böyle vakitleri bizim için birer sebep kılarak bize olan merhametini ifşa etmiş, affının, lütfunun ne kadar hududsuz, cömertliğinin ne kadar zengin olduğunu göstermiştir. Bize düşen şükredip kıymetini bilmeye çalışmaktır. Rabbim şükürümüzü âlâ ve daimi eylesin. (amin)

*Sayılmaz ecirler toplamış bu mübarek Ramazan
Böylelikle hem afeder hem bol ticaret verir bizleri yaratan
Sen yalnız gıybet vesaireyi yeter ki kaldır aradan
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

*Na mahreme nazarla gıybet orucun sevabını mahveder
Sen öyle oruç tutmaktan eyle hemen hazer
Ele bir fırsat geçmiştir etmeyelim biz onu heder
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

İmtihan dünyası olması hasebiyle içerisinde aklımızın tahayyül edemeyeceği kadar fazla ecirleri, mükafatları cem eyleyen, barındıran Ramazan-ı Şerif ayında Yüce Mevlamızla olan ticaretimizin ne kadar bol olduğunu Kur'an-ı Azimuşşanında bize bildirmektedir.

“Ey iman edenler sizi acı bir azaptan kurtaracak ticareti size göstereyim mi?” Allah'a ve Rasulü'ne inanır, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihat edersiniz. Eğer bilerseniz bu sizin için daha hayırlıdır. (61/SAFF 10-11)

Şüphesiz ki oruç tutmak cihadı ekber (büyük cihat yani nefsimizle olan cihadımız) cinsindedir. Lakin bu cihadı en az zayıyla (kayıpla) hatta zayızsız kapatmamız lazımdır. Buda gözlerimizi harama bakmaktan sakınmakla ve dilimizi gıybet etmekten korumakla mümkündür. Yüce Rabbimiz (c.c) “Ey Rasulum, müminlere söyle, harama bakmasınlar ve avret yerlerini haramlardan korusunlar! İmanı olan kadınlara da söyle harama bakmasınlar ve avret yerlerini haramdan korusunlar. [Nur 30] Yine Allah Rasulü (s.a.v) “Erkeğin

kadına kadının erkeğe [şehvetle] bakması haramdır” buyurarak bizleri bu çirkin fiilden sakınmamız için uyarılmaktadır.

Binaen aleyh Allah'ın Habibi (s.a.v) gıybet hakkında da bizi uyararak “Gıybet zinadan daha şiddetlidir” buyurmuşlardır. Peki gıybet nedir? Bunu da Allah'ın Rasulü açıklayarak “Din kardeşinin yüzüne söylemekten hoşlanmayacağı şey gıybettir.” Yani mümin kardeşimizin arkasından söylediğimiz, ima ettiğimiz şeyler onu üzerse bu gıybettir. Efendiler Efendisi (s.a.v), “Gıybet etmek, söz taşımak, yalan yere yemin etmek, namahreme şehvetle bakmak orucu bozar” buyurmuşlardır. Büyük mezhep imamımız İmam-ı Azam Ebu Hanife (r.aleyh) bunu şöyle açıklamışlardır. (bu günahlar orucun sevabını bozar, sıhhatini bozamaz oruç mekruh olur) yani bu günahları işleyenler oruca mahsus sevaplara kavuşmazlar.

Nitekim bir başka hadisi şeriflerinde; “Nice oruç tutan vardır ki açlık ve susuzluktan başka bir şey elde edemez” buyurmuşlardır. O halde bize düşen

vazife Mevlamıza (c.c)'a sığınıp bu tür günahlarla orucumuzun sevabını mahvetmemek ve ele geçirdiğimiz bu fırsatı heder etmemektir. Mevlam cümlemize razı olacağı oruçları nasip eyleyip şükürümüzü de ziyade eylesin. (amin)

*Güzel evlat sakın kalma sen kendi kendine
Her işin iyi olur tutarsan büyüklerin pendine
Bir de düşme fazla nefsinin arzusu derdine
Edelim çok teşekkürler Allah Zülcelalimize*

Güzel Rabbimiz'den niyazımız bizi kendi nefsimizle ve onun arzularıyla bu güzel ayda ve diğer bütün vakitlerde bir an baş başa bırakmamasıdır. Sultanı Enbiya (s.a.v), “Allah'ım beni göz açıp kapayıncaya kadar bile nefsimle baş başa bırakma” buyurmuşlardır. Bununda en kolay yolu Allah'ın izniyle iyilerle beraber olmakla, Allah Dostları'nı kalpten çıkarmamaya gayret etmekle ve onların nasihatlerine can kulağımızı kabartıp itaat etmekle mümkündür.

Bununla beraber irade-i cüzziyemizin hakkını vererek nefsimizin arzularından (yani haramlardan) uzaklaşmakta en büyük vazifemizdir. Hülasa-ı kelam (sözün özü) Rabbimiz Azimuşşan Hazretleri'ne böyle kıymetli bir ayı bizlere ihsan eylediği için ne kadar şükretsek azdır. İslam alimleri şükür kelimesinin manasını Allah'ın (c.c) verdiği nimetleri İslamiyete uygun kullanmak demektir, diye açıklamışlardır. Mevla-ı Zülcelal Hazretleri; “Şükrederseniz and olsun ki size karşılığını artıracamın nankörlük ederseniz bilin ki azabım çok çetindir (İbrahim, 7)” buyurmaktadır. O halde bize düşen vazife bu güzel ayın kıymetini en azami şekilde bilmeye gayret edip rahmeti sonsuz olan Yüce Rabbimizin bu büyük ihsanını en güzel bir şekilde değerlendirmektir. Bu da şüphesiz kıymet bilenlerin kıymetini bilmekle ve Yüce Rabbimizin Kur'an-ı Azimuşşanında, “İyi bilin ki Allah'ın Dostları'na korku yoktur onlar üzülmeceklerdir. (Yunus 62)” diye bize medh-u sena eylediği evliyasının izinde gitmekle mümkündür.

¹Kenzü'l-Ummal, 3:327

²Buhârî, İman, 2, 9; Müslim, Siyâm, 30.

³İ.Ahmed

⁴Taberanî

⁵Müslim

⁶Ebu Davud

⁷İbni Ebid-Dünya, Deylemi, Taberani, Beyheki, Tergib ve Terhib, İ. Şarani, İ. Gazali

⁸İbni Asakir

⁹Deylemi

¹⁰İbni Mace

¹¹İbn-i Hanbel

ÂDEM ALEYHİSSELAM

And olsun ki, peygamberlerin kıssalarında, akıllı olanlar için ibretler vardır. [Yusuf(111)]

Âdem (a.s) ilk insan, insanlığın atası, cediti olmasıyla Ebu'l-Beşer künyesiyle, Allah'ın temiz kulu, safiyullah sıfatıyla Allah Subhânehü ve Teâla'nın "Yeryüzünde halife yaratacağım" hitabıyla Halîfetullah ismiyle anıla gelmiştir.

Allah, (celle ve âla) varlığın, alemin, kainatın ezeli, ebedi ve yegane yaratıcısıdır. Zaman da herşey gibi yaratılmış olduğundan zamanın varlığını ve sonunu anlamakta ve kavramakta aciz kalıyoruz. Bununla birlikte yüzlerce cevaplardan aciz kaldığımız soruyla dünyaya geliyoruz. Belki bir çoğunu da anlamlandıramadan dünyadan geçüyoruz. Bizim küçük aklımız zaman ile kavradığı için zamansızlığın anlamını anlamadan inanırız.

Bütün filozoflar felsefeciler insanoğlunun cevaplandıramadığı soruların başında ilk yaratılan nedir? Alemin özü nedir? İlk madde nedir? Varlığın başı nedir? Niçin yaratıldık? Neyden yaratıldık? Nasıl başladı? vs. gibi uzayıp giden sorular devam edip gitmiştir. İlk, başlangıç evveliyat hep kafaları kurcalamıştır. Bir çoğu kendi girdaplarında boğulmuş, bazıları bulduklarını zannettiği şeylerle iktifa etmiş ancak bildiklerinin gerçekliğine bir delil bulmakta zorlanmış, birbirlerinin yanlışlarını gösterek doğruyu bulmaya arama çalışmışlardır.

Din-i İslâm ve İslam Âlimleri Kur'an-Sünnet ışığında insanları düşükleri her türlü çukurdan, dehlizden çıkardığı gibi fikir sancısı çeken bu insanlara da Kur'an ve Sünnet ışığında kayboldukları karanlıklara ışık tutmuştur. İslam'a göre Allahu Teâla insanları ve cinleri yalnızca kendilerine kulluk etmeleri için yaratmış. Alemleri insan için yaratmıştır. Bir Hadis-i Kudsî de "Âlemi senin için, seni de kendim için yarattım" bir başkasında da "Gizli bir hazine idim bilinmek murad eyledim" buyurmuştur. Ehl-i Sünnet ulemâsına göre ilk yaratılan öz efendimiz (a.s.v)'in nurudur. Rabbu'l Âlemin Efendimiz'e (s.a.v) hitaben

"Sen olmasaydın alemleri yaratmazdım" buyurmaktadır. Yüce irâde insanlığın üreme yoluyla çoğalmasını dilemiş ve nizâmı ona göre kurmuştur. Bunun için ilk insan olarak Hz. Adem Aleyhisselam'ı yaratmayı murad eylemiş. İnsanlığın soyunun Adem Aleyhisselam'dan ilerlemesini dilemiştir.

Allah Subhânehü ve Teâla'nın hikmetinden sual olunamaz. Zira verilecek cevap katlanacak akıl bulunmadığındandır. Allah (c.c.) alemleri altı günde halk eylemiş. Düzeni, nizâmı ve sistemi kurmuş ve işler hale getirmiştir.

Âdem Aleyhisselâm'a "Adem" denilmesinin sebebi; edimden yani yeryüzü toprağından yaratıldığı içindir. Edîm, Arapça'da yeryüzü toprağı demektir. Bu ismin İbrânice'deki "adama" kelimesine dayandığı da rivayet edilmiştir. "Adama" kelimesi de İbrânice de toprak mânâsındadır.

Allahu Teâla meleklerini toplamış ve yer yüzünde bir halîfe yaratacağını bildirmişti. Melekler "Yâ Rabbi biz seni tesbih ve takdis ediyoruz. Sen yer- yüzünde kan dökecek, fesad çıkaracak ve bozgunluk yapacak olanları mı yaratacağın" derler. Allahu Teâla "Ben sizin bilmediklerinizi de bilirim" buyurur.

Tefsir alimleri ve tarih yazarlarının bildirdiğine göre Allahu Teâla yeryüzüne Adem' i (a.s) yaratmak istediği zaman yeryüzüne şöyle seslenir: "Senden kısım kısım, bölük bölük insanlar yaratacağım. Bunlardan bazıları bana muti (itaatkar) olur, cennetime girer. Bazıları da asi (isyankar) olur, Cehennemime girer. Yeryüzü cevaben: "Yâ Râbbi sana itaat edeceklere diyeceğim yok ancak sana isyan edenler adına çok korkuyorum, der ve çok ağlar, denilir ki yeryüzünde akan nehirler ve şelaleler o ağlamanın eseridir, ehline malumdur.

Allahu Teâla Cebrail'den (a.s) yeryüzünün farklı bölgelerinden, farklı renk cins özelliklerde toprak getirmesini emreder. Cebrail (a.s.) yer yüzüne toprak almaya gittiği zaman arz kendisine yalvararak "Allah'a sığınırım bu gün benden bir şey alma yarın cehenneme girmelerinden endişeli ve korku halindeyim" der. Cebrail (a.s) bu yalvarışa acıyıp rabbimin katına eli boş döner "Yâ Rabbi sana sığınıyorum alamadım" der. Sonrasında Rabb'ul Âlemin, Mikail'e (a.s.) emreder ve aynı sonuç olur. İsrail'e (a.s.) emreder netice aynıdır. Nihayetinde

Azrail'e (a.s.) emir iletilir. Azrail (a.s.) ise emredildiği şekilde toprağı toplar getirir. [Bu görevi yerine getiren Azrail (a.s.) artık Adem (a.s.) ve zürriyetinin ruhlarını bedenlerinden alma görevi ile vazifelendirilecektir.]

Getirilen toprağın üzerine bir bulut yaratılıp yağmur yağdırılır ve toprak çamur (balçık) halini alır bazı rivayetlerde yağmurun 40 yıl yağdığı 39 yılı gam denizinden 1 yılı ferahlık denizinden olduğu ve bu yüzden insan oğlunun ömrünün çoğunun hüznü ve üzüntülü geçtiği bildirilmiştir.

Cennetten görevli melekler cennet suyu getirerek toprağı yoğurmuşlar. Sonrasında çamur haline gelen toprak taif ile Mekke arasında bir bölgede 40 yıl yatırılıp sansal halinde yani pişip katılaşmış halde bekletilir çamur şekil verildikten sonrada kurutulduğu rivayetlerde mevcuttur.

Âdem (a.s.) bu halde yatarken Allah meleklerine gidip ziyaret etmelerini emreder ve melekler Âdem'i (a.s.) ziyaret ederler. Hayranlıklarına engel olamadan daha önce hiç görmedikleri bu mahluka şaşkınlık ile bakakalırlar. Bu süreçte Azazil (haris, iblis, şeytan) da ziyarete gelip bu mahluka ilk defa nazar eder. Yoklar, vurur sanki bir saksıdan gelen ses gibi seda işitilir. İçine girip araştırır. (Azazil meleklerin hocası ateşten yaratılmış cin taifesinden cinlerin helakından sonra abidliği ve ilmi sebebi ile meleklerin bu zat bizim ile olmalı diye Allah'a yalvardığı ve yine ibadet ve taâtinin ziyadeliği nedeni ile 1. Kat semadan 7. Kat semaya kadar basamak basamak yükselmiş sonra cennetin sorumluluğu kendisine verilmiş nihayetinde meleklerin hocası olmuş ve cennetdeki en üstün görevler ile vazifelendirilmiş. Kendisine verilen bu kıymetli vazifelerden ulaştığı makamdan ilminin fazlalığından vb. sebepler kendisini diğer bütün yaratılmış ve yaratılacak olan bütün mahlukattan büyük görmesine sebep olmuştur. Bu sebeple Adem (a.s.) yerde salsal halinde yatarken ona kendisinden üstün olma ihtimaline karşı düşmalık fidanları kalbine ekilmiştir. 40 yılın sonrasında Allahu Teâla Alem-i Ervah' da olan ruha; "şu yaratmış olduğun cesede gir" buyurur. Ruh bakar girmek istemez çünkü latifdir. Onun için bir maddeye bir cisme girmek hapis gibidir. Ancak Allah: "İstemeyerek gir istemeyerek çık buyurur" ruh vücuda girdiğinde dolaşmaya başlar dolaştığı her aza hayat bulur. Cansız bir kütük gibi olan bedende ruhun ulaştığı et kan olup canlanır. Gözlerine

gelince önce vücuduna bakar, bazı yerleri balçıktır ve Efendimizin (s.a.v) nuru altında parlamaktadır .

Rivayet olunur ki: Adem (a.s.) mübarek gözlerini açınca arş üzerinde “La ilahe illallah Muhammedun Rasulullah ümmetün müznibetun ve rabbun ğafur” yazısını okur. İki şey düşünür. Efendimiz (s.a.v)’in üstünlüğü ve ümmetin günahkarlığını hayret eder ve Allahu Teala’ya sual eder:” Yâ Rabbi bu zat kimdir ki ismini isimle yazmışsın senin katında ne kadar değerli ne kadar şerefidir ki, böyle takdir olunmuş. Allah (cc) cevap buyurur: “Senin evladın, zürriyetinden bir Peygamberdir ve benim Habibim’dir. Seni ve bütün alemi onun muhabbetinden dolayı yarattım. Senden yahut evladından kimden bir hata bir zelle sadır olursa onun hürmeti onun şefaatiyle af ederim. Adem (a.s)’ın hatrına şöyle bir düşünce gelir; babanın evladına şefaati etmesi oğlunun babasına şefaati etmesinden daha uygun olmaz mıydı? Allah (c.c) Cebrail (a.s)’a emir verir: “Derhal Adem (a.s)’ın kalbine gelen bu düşünceden onu kurtar zira bu düşünce onu helak edecek.” Cebrail (a.s.) Adem (a.s.)’ın kalbinden geçen bu şüpheliyi alır ikiye ayırır. Birini içine bırakır. Bu kullara kötülüğü emreden Nefsi Emmâre’dir. Diğerini cennete götürür ve bu da Adem (a.s.)’ın meyvesinden yiyip çıkarılmasına sebep olacak Cennet’te ki ağaçtır.

Meleklerin Âdem (a.s)’a Secde Etmeleri

Allah’u Teala Âdem (a.s)’a ruh vermeden önce bütün meleklerle insanlığın atasına secde etmelerini emretmiştir. Bu hususta Kur’an-ı Kerim’de:

“Rabbin meleklerle şöyle demişti: “Ben çamurdan bir insan yaratacağım. Onu yapıp ruhumdan ona üflediğim zaman ona secdeye kapanın.” [Sad(71,72)]

And olsun ki, sizi yarattık, sonra şekil verdik, sonra meleklerle, “Adem’e secde edin” dedik; İblis’ten başka hepsi secde etti, o secde edenlerden olmadı. [Araf(11)]

Meleklerle, “Âdem’e secde edin” demiştik, İblis müstesna hepsi secde ettiler, o ise kaçındı, büyüklük tasladı ve inkar edenlerden oldu.[Bakara(34)]

Bir zaman biz meleklerle: Âdem’e secde edin! demiştik. Onlar hemen secde ettiler; yalnız İblis hariç. O, diretti.[Taha(116)]

Âdem (a.s) ruh verilip canlanıp ayağa kalkınca Allah’ın (c.c) emri üzerine melekler ona secde ettiler. Bu secde eğilme suretiyle yapıldığı bildirilmiştir. Ancak burada ince bir ayrıntıyı temas etmekte fayda var. Meleklerin Âdem’e (a.s) secde etmeleri bizim Kabe-i Mu-

azzama’ya secde etmemiz gibidir. Allah (c.c) zaman ve mekandan münezzehe olduğu için hiçbir mekan Allah’ı (c.c) ihata edemez, kuşatamaz. Zira, mekan da mahluktur (yaratılmıştır). Yaratılanın yaratıcısını kuşatması akla kabil değildir. Bu nedenle melekler Âdem (a.s)’a yönelerek Allah’a secde etmişlerdir. Bizde Kabe cihetine dönerek Allah’a (c.c) secde ederiz.

Melekler de sırasıyla; Önce Cebrail (a.s) sonra Mikail (a.s.) sonra İsrail (a.s.) sonra da Mukarabûn denilen melekler secde etmişlerdir. Meleklerin Âdem (a.s)’a secdeyle emredilmelerinin hikmeti Allah’ın (c.c) Efendimiz (Aleyhis salatu vesselam)’ın mübarek nuruna olan muhabbetinden dolayı olduğu ve o Nur-i Muhammedî’nin de Âdem (a.s)’ın altında bulunması ona secdeyle emredilmeleri sebebidir diye alimler tarafından beyan edilmiştir.

İblis yukarıda da bildirdiğimiz gibi çok yüksek makama sahip olması ve bilgisine güvenmesi sebebi ile kibreye kapılmış kendisini Âdem (a.s)’dan üstün görmüştür. Kendisine secde etmesi emredildiği halde bundan yüz çevirerek ben ondan üstünüm o topraktan ben ise ateşten yaratıldım ateşin toprağa olan üstünlüğü gibi benimde ondan üstün olmam lazım eğer birinin birine secde etmesi gerekiyorsa benim ona değil onun bana secde etmesi gerekir, diyerek kendince bir kıyaslamayla emri yerine getirmemiştir. Allah’ın emrini yerine getirmemesi sebebi ile huzuru ilahiden kovulmuş ismi bu andan itibaren kovulmuş ve uzaklaştırılmış manasına gelen şeytan olarak anılmaya başlanmıştır.

Allah, “Sana emrettiğim halde, seni secdeden alıkoyan nedir?” dedi, “Beni ateşten onu çamurdan yarattın, ben ondan üstünüm” cevabını verdi. [Araf(12)]

Meleklerle: “Âdem (a.s)’a secde edin” demiştik, İblis’ten başka hepsi secde etmiş, o ise: “Çamurdan yarattığına mı secde edeceğim?” demişti.[İsra(61)]

Hani biz meleklerle: “Âdem’e secde edin (onun önünde hürmetle eğilin)” demiştik te İblis’ten başka hepsi

saygı ile eğilmişlerdi. İblis ise cinlerdendi de Rabbinin emri dışına çıktı. Şimdi siz, beni bırakıp ta İblisi ve neslini, kendinize dostlar mı ediniyorsunuz? Hâlbuki onlar sizin için birer düşmandırlar. Bu, zalimler için ne kötü bir değişimdir / takastır / bedeldir! [Kehf(50)]

Allah: “Ey İblis, ellerimle (kudretimle) yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan nedir? Böbürlendin mi? Yoksa gururlananlardan mısın?” dedi.[Sad(75)]

İblis: “Ben ondan üstünüm. Beni ateşten, onu çamurdan yarattın” dedi. [Sad(76)]

Allah: “Defol oradan, sen artık kovulmuş birisin. Din (kıyamet/ceza) gününe kadar lanetim senin üzerindedir” dedi. [Sad(77,78)]

Şeytan (İblis) kibirlenerek Allah’ın emrine uymayınca gazabı ilahiye maruz kalır. Bunun üzerine helak edileceğinden korkarak kıyamete kadar mühlet ister. Şeytan adeta ya Rabbi benim senin yanındaki durumum en üstün ve en ala mekanken Âdem (a.s) sebebi ile cennetten kovuldum, senin gazabına uğradım. İzin ver ya Rabbi kıyamete kadar müsaade et bende Âdem (a.s) ve evladını kendimle beraber cehennemde sonsuza kadar azap görmeleri için gayret edeyim, çalışayım. Allahu Teala dileğini kabul eder ve istediği mühleti ona verir. Şeytan yemin olsun ki, onları azgınlıkla müptela edeceğim, doğru yolda onlara pusu kuracağım, ölerinden arkalarından sağ ve sollarından onlara musallat olacağım, sen onların çoğunu şükredenlerden bulamayacaksın, halis kulların hariç onların hepsini saptıracağım, dedi.

Hani Rabbin meleklerle demişti ki: “Ben kupkuru bir çamurdan, şekillenmiş kara balçıktan bir insan yaratacağım.” “Ona şekil verdiğim ve ona ruhumdan üflediğim zaman, siz hemen onun için secdeye kapanın!” Meleklerin hepsi de hemen secde ettiler. Fakat İblis hariç! O, secde edenlerle beraber olmaktan kaçındı. (Allah:) Ey İblis! Secde edenlerle beraber olmayışının sebebi nedir? dedi. (İblis:) Ben kuru bir çamurdan,

şekillenmiş kara balçıktan yarattığın bir insana secde edecek değilim, dedi. Allah şöyle buyurdu: Öyle ise oradan çık! Artık kovuldun! Muhakkak ki kıyamet gününe kadar lânet senin üzerine olacaktır! (İblis:) Rab-bim! Öyle ise, (varlıkların) tekrar dirileceği güne kadar bana mühlet ver, dedi. Allah buyurdu ki: “Sen mühlet verilenlerdensin” “Allah katında bilinen vaktin gününe kadar...” (İblis) dedi ki: Rab-bim! Beni azdırmama karşılık ben de yeryüzünde onlara (günahları) süsleyeceğim ve onların hepsini mutlaka azdıracam! Ancak onlardan ihlâslı kulların müstesna. (Allah) şöyle buyurdu: “İşte bana varan dosdoğru yol budur.” “Şüphesiz kullarım üzerinde senin bir hakimiyetin yoktur. Ancak azgınlardan sana uyanlar müstesna.” Muhakkak cehennem, onların hepsine vâad olunan yerdir. [(Hicr 28-43)]

Allahu Teala Âdem (a.s)’ı ahseni takvim üzere en güzel surette yaratıp bütün eşyanın isim ve ifadelerini kendisine öğretti. Bazı rivayetlerde Allahu Teala yer yüzündeki insanların bildiği bütün eşyanın ismini Âdem (a.s)’a öğretmiştir. Bazılarında ise, Âdem (a.s) öğretilen bilgiler hakkında: Olmuş ve kıyamete kadar yaratılacak şeylerin ismi ve her şeyin sıfatı öğretilmiştir, demişlerdir

Rabbin meleklerle “Ben yeryüzünde bir halife var edeceğim” demişti; melekler, “Orada bozgunculuk yapacak, kanlar akıtacak birini mi var edeceksin? Oysa biz Seni överek yüceltiyor ve seni devamlı takdis ediyoruz” dediler; Allah “Ben şüphesiz sizin bilmediklerinizi bilirim” dedi.[Bakara(30)]

Ve Âdem (a.s)’a bütün isimleri öğretti, sonra eşyayı meleklerle gösterdi. “Eğer sözünüzde samimi iseniz bunların isimlerini bana söyleyin” dedi.[Bakara(31)]

Cevap verdiler: “Sen münezzehsin, öğrettiğinden başka bizim bir bilgimiz yoktur. Şüphesiz sen hem bilensin, hem Hakim’sin”. [Bakara(32)]

Allah “Ey Adem onlara isimlerini söyle” dedi. Âdem (a.s) isimlerini söyleyince, Allah “Ben gökler ve yerde görünmeyeni biliyorum, sizin açıkladığınızı ve gizlemekte olduğunuzu da bilirim, diye size söylememiş miydiniz?” dedi.[Bakara(33)]

İnşallah ikinci sayımızda Hz. Havva asnnemizin yaratılışı ile devam edeceğiz. Selam ve dua ile...

SİLSİLE-İ ÂLİYYE

EBUBEKİR SİDDİK (R.A) - 1

İslam dininin birinci göz bebeği Hz. Ebubekir (r.a)'ın ismi Abdullah'tır. İsmi şerifleri önceden Abdulkabe idi. Rasulü Ekrem Efendimiz (s.a.v)'in ilk değiştirdiği isim Hz. Ebubekir'in (r.a) ismidir. Nesebi şerifleri Fahri Kâinat Efendimiz'in (s.a.v) yedinci babası olan Mürre'de Cem olmaktadır. Rasulü Ekrem Efendimiz (s.a.v) bir gün Ashabı'na (r.anhumecmain) "Bu cehennem ateşinden atiktir" buyurdıkları için lakabı şeriflerinden biri de atik (azatlı) dır. Bir diğer lakabı şerifleri de ziyadesiyle fazla inançlı, gayet doğru söyleyici, özü sözü ve filleri bir ve daima tasdik edici manalarına gelen Sıddık'tır.

MÜSLÜMAN OLUŞU

Hz. Ebubekir (r.a) ilk imana gelen, Müslümanlıkla şereflenen hür erkektir. Müslüman olmadan evvel gençliğinde de Rasulü Ekrem'in (s.a.v) arkadaşıydı. Büyük bir tüccardı. Bütün malını Rasulü Ekrem'in (s.a.v) uğrunda harcadı. İslamiyet'i kabul etmesine kadar geçen otuz sekiz senelik hayatında asla içki kullanmamış, putlara tapmamış, her türlü sapıklıktan, hurafeden beriydi. İffetle ve güzel ahlakıyla tanınmış bir kişiydi.

"Hz. Ebubekir'in müslüman oluşu şu şekilde ifade edilmiştir: Peygamber Efendimizin (s.a.v) Hz. Ebubekir (r.a) ile yakın arkadaşlığı ve bu sebeple de O'na karşı pek fazla sevgisi vardı. Hz. Muhammed (a.s.m)'a Peygamberlik emri geldiğinde "Bu sırrı kime söyleyebilirim, bu işi kime açıklayabilirim?" diye düşünmüştü. Ayrıca Hz. Ebubekir (r.a) çok akıllı ve doğruyu görüp seçebilmesiyle de meşhurdu. Bunun için Peygamber Efendimiz (s.a.v) nübüvvet sırrını O'na açmayı tasarlamıştı. Sabahleyin Hz. Ebubekir (r.a)'a varmak ve bu sırrı O'na açmak maksadıyla evinden çıkmıştı.

O gece Efendimiz (s.a.v) böyle düşünürken Hz. Ebubekir (r.a)'da şöyle düşünüyordu: "Baba ve dedelerimin seçtiği din hiç uygun değildir. Zira hiçbir zarar ve fayda vermeye kadir olmayan bir heykele ibadet etmek akıllıca bir iş değildir. Bu düşünceyi Hz. Muhammed (s.a.v)'den başkasına arz etmek layık değildir. Zira olgun ve akıllı, doğru görüşlü olduğu tecrübe edilmiştir. Yarın ziyaret için O'na varayım, bu hali arz edeyim. O, ne derse, öyle amel edeyim." Bu düşünceyle Hz. Ebubekir (r.a) sabahlamış Efendimiz (s.a.v)'e varmak için evden çıkmış ki, yolda karşılaşmışlar. Birbirlerine karşı "Sözleşmeden birleştik." demişlerdir.

Rasul-ü Ekrem (s.a.v) şöyle söze başlamışlar: "Bir meşveret için sana geliyordum." Ebubekir (r.a)'da "Bende bir fikir sormak için yanınıza geliyordum" dedi. Rasulü Ekrem (s.a.v) "Söyle ya Ebubekir" buyurdular. Ebubekir (r.a) "Sen her işte öndersin, önce

sen söyle" dediler. Peygamber Efendimiz (s.a.v) "Dün, bana bir Melek görünüp, Hak Teâlâ'dan (halkı dine davet eyle!) diye emir getirildi. Ben endişede kaldım. Bugün sana geldim. Seni İslam Dinine davet ediyorum. Ne dersin?" buyurdular. Hz. Ebubekir (r.a) "İslamiyet'e önce beni kabul eyle! Çünkü dün gece sabaha kadar bu fikirdeydim, şimdi ise bu sözü işittim" dedi. Peygamber Efendimiz (s.a.v) buna çok sevinip, Hz. Ebubekir (r.a)'e İslamiyet'i anlattılar. Hz. Ebubekir (r.a)'da kabul edip mü'minlerin serdarı oldu."

O'nun Allah (c.c) ve Rasulüne (s.a.v) bağlılığı, teslimiyeti ve onda fani oluşu sözlerini tesirli kılıyordu. İman eder etmez hemen çok sevdiği arkadaşlarına gitti. Onları da müslüman olmaları için ikna etti. Ashab-ı Kiram'ın ileri gelenlerinden ve Cennetle müjdelenenlerden Osman bin Affan, Talha bin Ubeydullah, Zübeyir bin Avvam, Abdurrahman bin Avf, Sa'd bin Ebi Vakkas, Ubeyde bin Cerrah gibi yüksek şahsiyetler onun tavsiyesiyle müslüman olmuşlardı.

SİDDİK LAKABLI DOST

"Fahri Kâinat Efendimiz'e Miraç müyesser olduğu vakit şu hadise yaşanmıştır. Miraç gecesinin sabahından Allah'ın Rasulü (s.a.v) "Bu gece, Beyt-i Mukaddese gittim. Orada enbiyanın ruhlarına imam olup iki rekât namaz kıldım. Oradan arşın üzerine yükseldim Allahu Teâlâ ile konuştum. Allahu Teâlâ ümmetime bir gün bir gecede elli vakit namaz farz etti. Geri döndüm Asuman'da Hz. Musa (a.s.m) ile karşılaştım. Bana elli vakit namaza ümmetin takat getiremez. Allahu Teâlâ'ya teveccüh ettim. On vakit namaz bağışladı. Tekrar Musa (a.s.m)'in yanına geldim. "Henüz çoktur" diye beni geri döndürdü. Tekrar Allahu Teâlâ'ya teveccüh ettim. On vakit daha bağışladı. Velhasıl beş nöbette kırk beş vakit namaz bağışladı. Hz. Musa (a.s.m) yine dön dediğinde "Rabbimden hayâ ederim. Ben bu beş vakitten razıyım" dedim. Allahu Teâlâ'dan nida geldi ki

bu beş vakit elli vakte bedeldir. Sonra Beyt-i Mukaddese gelip gece içinde Mekke'ye geri döndüm. Nitekim müşrikler Miraç hadisesini duyduklarında derhal Hz. Ebubekir'e koştular; "Arkadaşın bir gece içinde Mescidi Aksa'ya gittiğini oradan da göklere çıkıp sabah olmadan tekrar Mekke'ye geldiğini söylüyor, bakalım buna ne diyeceksin?" dediler. Hz. Ebubekir (r.a): "O' ne söylüyorsa doğrudur! Çünkü O'nun yalan söylemesine imkân ve ihtimal yoktur! Ben O'nun her getirdiğine peşinen inanırım" dedi. Müşrikler tekrar: "Sen O'nu tasdik ediyor ve bir gecede Beyt-i Mukaddese gidip geldiğine inanıyor musun?" dediler. Hz. Ebubekir (r.a) "Evet! Bunda şaşılacak ne var? Vallahi O bana gece veya gündüzün herhangi bir vaktinde kendisine Allah'tan haber geldiğini söylüyor da ben yine O'nu tereddütsüz tasdik ediyorum" dedi. Daha sonra Hz. Ebubekir (r.a) o sırada Kâbe'de bulunan Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in yanına gitti. Olanları bizzat Efendimiz'in mübarek fem-i saadetlerinden dinledi ve "Sadakte (doğru söyledin) Ya Rasulallah" dedi. Allah'ın Rasulü'nde O'nun bu tasdikinden gayet memnun kalarak cihani aydınlatan tebessümüyle Hz. Ebubekir (r.a)'a "Ey Ebabekir sen Siddik'sın" buyurdular.

Hz. Ebubekir (r.a) Peygamberler'den sonra insanların en faziletlisi Âlemlerin Efendisinin en yakın dostu, ahlak ve mizaç bakımından O'na en çok benzeyen en büyük sahabedir. Rasulü Allah (s.a.v) 'in "Bütün insanla-

rın imanı bir kefeye, Ebubekir'in ki diğer kefeye konsa, O'nun imanı ağır basardı" buyurduğu, Yüce Mevla'mızın (c.c) Tevbe Suresi kırkıncı ayeti kerimelerinde "Mekke kâfirleri O'nu Mekke'den çıkardıklarında ikinin ikincisi (Hz. Ebubekir (r.a)) ile mağaradaydılar" ayeti ile Allahu Teâla O'nu Rasulü Allah'ın ikincisi kıldı. Bunda Hz. Ebubekir (r.a) için son derece üstünlük vardı. Rasulü Allah (s.a.v) insanları imana davet ederken Hz. Ebubekir (r.a) Siddik birincisi oldu. Böylece imanda onun ikincisi oldu. Sonra Ebubekir insanları Allah'a ve Rasulü'ne imana çağırırdı. Birçokları bu çağırışı kabul etti. Böylece, davette de ikincisi oldu. Her savaşta Rasulü Allah'ın yanında idi. Bedir'de de O'nun ikincisidir. Rasulü Allah hastalanınca O'nun yerine imam olup öne geçti. Bu hususta da ikincisi oldu. Rasulü Allah'tan sonra O'nun türbesine defin olunmada da ikincisi oldu. Her yerde O'nunla beraber olduğu gibi, kutlu hicret yolculuğunda da Fahri Âlem Efendimiz ile beraber idiler. Hz. Aişe (r.a) şöyle anlatır: "Rasulü Allah (s.a.v) Hz. Ebubekir'in evine her gün ya sabah ya da akşam muhakkak uğradı. Ancak Allah'ın kendisine hicret için izin verdiği gün, hiç âdeti olmadığı halde, tam öğle saatinde bize geldi. Babam O'nu görünce "Rasulü Allah (s.a.v) bu saatte gelmezdi. Mutlaka mühim bir işi olmalı" dedi. Allah Rasulü (s.a.v) içeri girince babam oturduğu yerden kalkıp yerini ona verdi. Babamın yanında ben ve kız kardeşim Esmâ vardı. Rasulü Allah (s.a.v) babama odadakileri dışarı çıkar, mühim bir mesele konuşacağız" buyurdular. Babam: "Ey Allah'ın Rasulü, onlar benim kızlarımdır (bir zarar gelir diye endişelenmeyin) anam-babam sana feda olsun. Bu mühim mesele nedir?" diye sordu. Rasulü Allah (s.a.v) "Allahu Teâlâ bana Mekke'den çıkarak hicret etmeme izin verdi" buyurdular. Babam: "Ey Allah'ın Rasulü, Bende sana arkadaşlık edecek miyim?" dedi. Fahri Kâinat Efendimiz: "Evet beraberiz" buyurdular. Hz. Ebubekir (r.a) sevincinden hüngür hüngür ağlamaya başladı. Vallahi o güne kadar bir kişinin sevinçten ağlayabileceğini hiç tahmin etmezdim."

Hicret esnasında Sevr mağarasına doğru giderken Hz. Ebubekir Fahri Kâinat Efendimiz'in kâh önünde kâh arkasında yürüyordu Allah Rasulü (s.a.v) "Ey Ebabekir niçin böyle yapıyorsun" diye sordular?

Hz. Ebubekir (r.a) "Ya Rasulü Allah (s.a.v) müşriklerin

arkanızdan yetişebileceğini düşünüyor, arkadanızdan yürüyorum, ileride pusu bekleyeceklerini düşünüyor, önünüzden yürüyorum" dedi.

Daha sonra Sevr mağarasına ulaştılar. Hz. Ebubekir (r.a) "Ya Rasulü Allah! Ben mağarayı temizleyinceye kadar, siz burada bekleyin" dedi. Mağaranın içini temizledi. Eliyle yokluyor, bir delik bulduğunda hemen elbisesinden bir parça kesip orayı kapatıyordu. Bu minval üzere üst elbisesinin tamamını deliklere tıkadı, sadece bir delik kaldı. Ona da topuğunu koyduktan sonra; "Artık gelebilirsiniz, ey Allah'ın Rasulü" dedi. Hz. Ebubekir'in üst kısmında elbise olmadığını fark eden Allah Rasulü (s.a.v) "Elbisen nerede" ey Ebabekir diye hayretle sordu. Hz. Ebu Bekir (r.a)'da yaptıklarını anlattı. Bu alicenap davranış karşısında son derece duyulanan Allah Rasulü (s.a.v) mübarek ellerini kaldırarak Ebubekir için dua ettiler.

Müşrikler, mağaraya yaklaşırken endişeye kapılan Hz. Ebubekir Siddik (r.a) Rasulü Allah Efendimize; "ben öldürülürsem nihayet bir tek kişiyim ölür giderim, fakat sana bir şey olursa o zaman bir ümmet helak olur" diyordu.

Peygamber Efendimiz (s.a.v) ayakta namaz kılıyor,

Hz. Ebubekir (r.a)'de gözcülük yapıyordu. Bir ara Mekkeliler seni arayıp duruyorlar. Vallahi ben kendim için endişelenmiyorum. Fakat sana zarar vermelerinden korkuyorum" dedi. Resulü Ekrem Efendimiz (s.a.v) ise "Ey Eba Bekir Mahzun olma! Hiç şüphesiz Allah bizimle beraberdir" buyurdular. Hz. Ebubekir (r.a) orada dolaşık duran müşriklerin ayaklarını görünce de "Ey Allah'ın Rasulü, eğer şunlardan biri eğilip aşağıya bakacak olursa mutlaka bizi görür" dedi. Rasulü Allah (s.a.v) ise "Üçüncüleri Allah olan iki kişiyi sen ne zannediyorsun! Ey Ebabekir?" buyurdular.

Allah'ın Rasulü (s.a.v) kalbe gelen korkulardan sıyrılmamanın yolunun Allah ile beraber olmak olduğunu Ebubekir Efendimize talim ettirmiş ve kıyamete kadar gelecek olan bu manevi yolun yolcularına da murakabe-i öğretmişti.

(İslam Âlimleri Ansiklopedisi)
(İbni Hişam II 5 Osman Nuri Topbaş Altın Silsile)
(İbni Hişam II 97-98)
(Buhari, Tefsir9/9 Müslim Fedailü's Sahabe,1)
(7/4268 İbn-i Kesir, El- Bidaye)
(Menakıbı Cihari Yari Guzin)

AHDİMİZ AKİDEMİZ

**Euzubillehimineşşeytanirracim
Bismillehirrahmenirrahim**

Âlemlerin Rabbi, terbiyecisi, sahibi, yaratıcısı olan Allah-u Zülcelal Hazretleri'ne sonsuz hamd-u senalar olsun. Onun güzel Habibi'ne (s.a.v) âline ve Ashabı'na Salât-u Selam olsun. Hiç şüphesiz iman Allah'ın (c.c) dilediği kullarına verdiği lütfu ihsanıdır. Lakin bizi yoktan var eden her an varlıkta durduran ve günahlarımızdan dolayı rızıklarımızı kesmeyen Yüce Mevla'mızı tanınamız Marifetullah'a yelken açmamız Kur'an-ı Azimüşşan'ında güzel Nebisi'nin (s.a.v) hadislerinde ve İslam âlimlerinin eserlerinde bildirildiği üzere inanmamız hepimiz üzerine farzdır.

Yüce dinimiz İslamiyetin doğuşundan günümüze kadar yeryüzünde yaşamış olan binlerce ehli sünnet alimi kitaplar telif etmişler ve inanılması gereken itikat bilgilerini yazdıkları sayısız eserlerle ulaştırmışlardır. İnşallah kıyamete kadar da güzel dinimiz elden ele, gönülden gönüle aslı bozulmadan ulaşacaktır. İnşallah siz değerli okurlarımıza İslam alimlerimizin naklettikleri doğru bilgileri paylaşmayı kendimize vazife biliyor bu yazılarımızın ahirette kurtuluşumuza vesile olmasını Cenab-ı Mevlamız'dan niyaz ediyoruz.

Akide kelimesi, köken itibarıyla raptetmek bağlamak, sağlamlaştırmak, iyice bağlamak birbirine kenetlemek sıkı sıkıya kaynaşmak manalarına gelmektedir.

Dinde akide ise, amelin dışında kalan ve kendisine inanılan şey demektir. Demek ki iman inanılan şeylere kalple bağlılık adeta inandığımız şeyle bir düğüm olma ve bir daha hiç ayrılmamak üzere raptolma kıvamıdır. İman kelimesi sözlük anlamı olarak "emn" kökünden bir mastardır. Birini sözünde tasdik etmek, onaylama, kabullenmek, itimat etmek, gönülden benimsemek, güvenmek/güvenilmek anlamlarına gelir. Güzel dinimiz açısından, Allahu Teala ya ve Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) Allahu Teala tarafından getirdiği ahkâm-ı ilahiye (ilahi hükümler)'in tamamına inanmak ve kabul etmektir. İslam kelimesinin türediği 'esleme' kelimesi ise lügatte barışa girmek, barış yapmak, boyun eğmek, itaat etmek, Allahu Teala'ya teslim olmak manalarına gelmektedir ki hakiki müminler ancak Rabbisine boyun eğerler. Ancak bu boyun eğme seve seve gönülden bir barıştır. Ruhlarımızın ezelde verdiği ahdi, bir nevi tekrar hatırlayış ve hakiki sahibimize alemlî şahadette de (gözle görülen varlık alemlî teslimiyetimizi en içten bir şekilde bildirmektir.

Lakin bu teslimiyetimizin tam manasıyla olabilmesi için güzel dinimizi en doğru bir şekilde öğrenmemiz zaruridir. Aksi halde her insan kendi yorumunu katarak bir itikat oluşturmaya çalışırsa yüzlerce ayrı itikat çıkar ki, bu da Allah korusun insanı küfre kadar götürebilir. Peki bir müslümanın itikadı nasıl olmalıdır. Doğru yol hangisidir? İşte bu gibi soruların cevabını Allah Rasulü (s.a.v) bin dörtyüz sene önce bizlere haber vermektedir.

"Allah Rasulü (s.a.v) "Yahudiler, yetmiş bir fırkaya ayrıldı. Bunlardan biri cennette yetmiş ateştedir.

Hristiyanlar yetmiş iki fırkaya ayrıldı. Onlardan da yetmiş bir fırka ateşte bir fırka cennettedir. Muhammed (s.a.v) in nefsi kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki benim ümmetim yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır. Bir fırka cennete yetmiş iki fırka ise ateştedir. Sahabiler "Ya Rasulallah! Cennet de olan fırka kimlerdir" diye sordular. Rasulullah (sav) cemaat diye cevap verdi."

"Bir başka rivayette; İsrailoğulları yetmiş iki fırkaya ayrılmıştır. Ümmetim ise yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır, bir tanesi hariç bunların tamamı ateştedir. Sahabiler "Ya Rasulallah o kurtuluşa eren fırka kimlerdir? diye sorunca Rasulallah (s.a.v) Efendimiz şöyle buyurdu; "Benim ve ashabım yolunda olanlar"

Hadis alimleri hadisi şerifte geçen cennetlik olarak vasıflandırılan fırkadan maksadın Ehli sünnet vel cemaat olduğunu kaydetmektedir. Şüphesiz ki, ehli sünnet itikadını ortaya koyan Rasulü Allah (s.a.v) Efendimizdir. İman bilgilerini Eshabı Kiram bu kaynaktan aldılar. Tabiin-i İzam da bu bilgilerini Eshabı Kiram (radiyallahu anhüm ecmain) dan öğrendiler. Böylece Ehli sünnet bilgileri bizlere nakil ve tevatür yoluyla geldi. Hadis alimlerinin hepsi Ehli sünnet itikadındaydılar. Amelde dört mezhebin (Hanefi, Şafii, Maliki, Hanbeli) imamları da bu mezhepte idi. İmam-ı Maturidi ve İmam-ı Eşari de Ehli Sünnet Mezhebi'nde idi. Bu her iki İmam Ehli sünnet itikadını yaydılar. O halde biz müminlere düşen vazife ehli sünnet vel cemaat itikadı üzere akidemize öğrenmek ve düzeltmek.

"Rahmetenlil Alemin olan güzel Efendimiz'den (sav) rivayet olunan şu hadisi şerifte, biz müminlere ehli sünnet akidesinin temelleri anlatılmaktadır. Ömer bin El Hattab (r.a) şöyle buyurmuştur. Bir gün biz Rasu-

lullah'ın (s.a.v) yanında iken birden baktık ki elbisesi beyaz, saçları simsiyah, üzerinde yolculuk alameti olmayan biri karşımıza çıkageldi. Onu bizden kimse tanııyordu. Nihayet Peygamber (s.a.v) yanına oturdu. Dizlerini dizlerine dayadı, iki avucunu iki uyluğu üzerine koydu ve "ya Muhammed (s.a.v) İslam hakkında bana haber ver dedi. Rasulü Allah (s.a.v) İslam Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed (s.a.v) in Allah'ın Rasulü olduğuna şahitlik etmen namazı dosdoğru kılan, zekatı vermen, ramazanda oruç tutman ve yoluna gücün yeterse Beyti (Kabe) hac etmendir, buyurdu. Adam doğru söylüyorsun" dedi.

Biz onun hem peygambere soru sorup hem de cevap vermesine taaccüp ettik. Adam "iman hakkında da bana haber ver, dedi. Rasulü Allah (s.a.v) iman Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe iman etmendir. Kadere hayrına ve şerrine (yaratma bakımından) de iman etmendir" dedi. Adam "doğru söylüyorsun" dedi ve ihsan hakkında bana bilgi ver" diye sordu. Rasulü Allah (s.a.v) "ihsan, sanki görüyorsun gibi Allah'a ibadet etmendir, her ne kadar sen onu görmüyorsan da o seni görüyor" buyurdu. Adam "doğru söylüyorsun" dedi ve "kıyamet hakkında bana haber ver diye tekrar sordu. Rasulü Allah (sav) (bu konuda) "sorulan sorandan daha âlim değildir" diye cevap verdi. Adam "öyleyse kıyametin alametlerinden haber ver dedi. Rasulü Allah (s.a.v)" cariyenin efendisini doğurması, yalınayak sırtı çıplak fakir davar çobanlarının bina yaptırmada yarıştıklarını görmendir" diye cevap verdi. Hz Ömer (anlatmaya devam ederek) şöyle dedi: Sonra adam gitti. Rasulü Allah (s.a.v) bir müddet öyle durdu, sonra bana "ya Ömer soran kimdir biliyor musun?" dedi. Ben Allah ve Rasulu daha iyi bilir, dedim. O zaman buyurdu ki: O Cibril'dir. Size dininizi öğretmek için gelmişti" buyurdu."3

Her müslümanın İslam'ın imanın şartlarını icmali olarak (kısaca) bilip inanması farzdır. Tafsilatlı (detaylı) olarak bilip öğrenmesi insanı taklitten tahkike götürür. İnsanın (mü'minin) kemalatını arttırır ve ahirette görmesi muhtemel azaptan muhafaza eder, Cennete ve Cemalullah'a ulaşma yolunda adeta ona yol azığı hazırlar.

"İslam'ın şartlarından birincisi Kelime-i Şahadet getirmektir (Eşhedu en La illeha illallah ve eşhedu enne Muhammeden abduhu ve rasuluh) söylemektir. Yani

akıl ve baliğ (ergenlik çağına ulaşmış ve iradesi akli yerinde olan) kimsenin yerde ve gökte ondan başka ibadet edilmeye hakkı olan ve tapılmaya layık olan hiçbir şey hiçbir kimse yoktur, hakiki mabud (ibadet edilmesi gereken varlık) ancak Allahu Teala'dır. O, Vacib-ul Vucud'dur (Yani diğer varlıkların var olabilmesi için O'nun varlığı zorunlu ve zaruridir) her üstünlük ondadır. O'nda hiçbir kusur yoktur. O'nun ismi Allah'dır demesi ve buna kalp ile kesin olarak inanmasıdır. Ve yine O gül renkli, beyaz kırmızı parlak sevimli yüzlü, karakaşlı ve karagözlü mübarek alnı açık güzel huylu, gölgesi yere düşmez ve tatlı sözlü, yetimlerin hamisi beşer içinde merhametlilerin en merhametlisi, alemlere rahmet olarak gönderilen, ümmetinin şefaathçisi Mekke de doğduğu için Arap denilen Haşim'i evladından Abdullah'ın oğlu Muhammed (a.s.m) adındaki zati ali Allahu Teala'nın kulu ve Rasülü'dür, Peygamberidir."

"Kelime-i Şahadet söyleyerek yaptığımız sözleşmeye bütün mahlukat şahittir, şayet bu sözleşmeyi bozarsak sözümüzden döndüğümüze şahit olan veya bu sözleşmeye aykırı hareket ettiğimize tanık olan yeryüzündeki ve gökyüzündeki her şey Allah'ın huzurunda aleyhimize şahitlik edecektir."

İslam'ın şartlarından ikincisi erkanlarına ve farzlarına uygun olarak her gün beş kere vakti gelince namaz kılmaktır. Her müslümanın her gün vakitleri gelince namaz kılması ve her birinin vaktinde kıldığını bilmesi farzdır. Namazları, farzlarına vaciplerine, dikkat ederek ve gönlünü Allahu Teala'ya vererek vakit geçmeden kılmalıdır. İslam'ın beş şartından üçüncüsü malın zekatını vermektir. Zekat'ın lügat manası temizlik, örnek ve iyi, güzel hale gelmek demektir. İslamiyet'te ze-

kat demek ihtiyacından fazla ve nisap denilen belli bir sınır miktarında zekat malı olan kimsenin malının belli miktarını ayırıp Kuran-ı Kerim'de bildirilen müslümanlara, başa kakmadan verilmesi demektir. İslam'ın beş şartından dördüncüsü Ramazan-ı Şerif ayında her gün oruç tutmaktır. Oruç tutmaya savm denir. Savm lügatte bir şeyi bir korumak demektir. İslamiyet'te şartlarını gözeterek Ramazan ayında Allahu Teala emrettiği için her gün üç şeyden kendini korumak demektir. Bu üç şey yemek, içmek ve cimadır. İslam'ın şartlarından beşincisi gücü yetenin ömründe bir kere hac etmesidir. Yol emin ve beden sağlam olarak Mekke'yi Mükerrre şehrine gidip gelinceye kadar geride bıraktığı çocuk çocuğunu geçindirmeye yetiyecek maldan fazla kalan para ile oraya gidip gelebilecek kimsenin ömründe bir kere Kabe-i Muazzama'yı tavaf etmesi ve Arafat Meydanı'nda durması farzdır. {Herkese Lazım Olan İman} Allah'a (cc) karşı ubudiyetimiz onun Yüce Kur'an'ında ve güzel Efendimiz Muhammed (s.a.v) bize bildirdiği iman ve İslam esaslarına kalben inanıp onlara sınıksız sarılmamızla mümkündür. Bu da şüphesiz bu bildirilen esasları kısaca zaman içerisinde de tafsilatı ve delilleriyle bilerek gerçekleşir. Çünkü Ahirette bize ilk lazım olacak budur.

¹(İbn-i Mace)

²Tirmizi. İman/18

³(Müslim, Nesâi, Ebû Dâvud, Tirmizi)

⁴ [Herkese Lazım Olan İman]

⁵Delilleriyle İslam Akaidi

MUAZZEZ SULTAN KIZ ÖĞRENCİ EVİ

**Evlatlarınızı Gönül Rahatlığıyla
Emanet Edebileceğiniz
Güvenli ve Sevgi Dolu
Evimizde...**

- * 6 VE 8 KİŞİLİK ODALAR
- * KLİMALI ETÜT SALONLARI
- * MERKEZİ DOĞALGAZLI ISINMA
- * 24 SAAT KAMERALI GÜVENLİK SİSTEMİ
- * KAHAVALTI - YEMEK - ÇAY SAATI
- * ÇAMAŞIR YIKAMA HİZMETLERİ
- * 24 SAAT SICAK SU İMKANI
- * KABLOSUZ İNTERNET
- * OKULLARA SERVİS HİZMETİ

Kız öğrencilerimizin sıcak yuva ihtiyaçlarını karşılamanın yanında tüm okul derslerinde destek alabilecekleri güçlü öğretmen kadromuzla öğrencilerimize verimli çalışma ortamları sunmaktayız.

Modern eğitimin karşılamayacağı insani değerlerin kazanılması ancak ahlâki eğitim ile mümkün olacağından Fıkıh, Siyer, Kuran-ı Kerim, Arapça, Ahlâk dersleri ve tasavvuf sohbetleri ile öğrencilerimizi manevi olarak da tam donanımlı yetiştirmekteyiz.

Tel : 0 258 266 16 28 - Gsm: 0 505 948 29 29
Zümrüt Mah. Yenipınar Cad.No:47 Bağbaşı /DENİZLİ

TEFEKKÜR VAKTI

Bismillahirrahmanirrahim

“Bir tefekkür
Bin tezekkür”

Bizlere verdiği akıl nimeti ile varlığını, birliğini, nimetlerini, mahlukatını, on sekiz bin âlemini, sonsuz rahmetini ve bereketini tefekkür edebilmemize vesile kılan Cenab-ı Zül Celal'e sonsuz hamd-ü senalar olsun.

Yine, bizleri ümmeti olmakla şereflendiren (layık olmasak da) biz ümmetine kardeşlerim hitabıyla ihsan da bulunan, O'nu (s.a.v) hakkıyla sevenlerin ve sünneti şerefine yine hakkıyla tabi olanların yarın Ahiret'te Liva'ül-Hamd sancağı altında toplanacağını müjdeleyen, sonsuz rahmet ve şefaet elçisi gönüller Sultanı Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v)'e Salat-ü selam olsun. Ve O'nun (s.a.v) mübarek yolunda gidenlere, mirasını ve sancağını taşıyanlara, Ümmet-i Muhammed'e (s.a.v) selam olsun.

Bu bölümde siz kıymetli dostlarımızla tefekkür der-
yasına yelken açmak istiyoruz.

*Derdimin dermanı belli ama
Bu gözler onu görmeye ama...*

Mevlam bizlere sonsuz hakikat ve hikmetlerini te-
fekür nimetiyle basiretimizi açarak dünya gözülle
görebilmeyi ve ihsanını üzerimize artırarak kalp gözü
ile de temaşa edebilmeyi nasip ve müyesser eylesin.
Âmin

Tefekkür 'Fikr' kökünden ortaya çıkar.

O fikir ki, bir mesele hakkında derin düşünme zih-
ni çalıştırma ve işin hakikatine ulaşma gibi manalara
gelir.

Fikir ve tefekkür kıyasını Ragıb el - Isfehani (k.s) şöyle yapmıştır: Bilinenden ilme varma kuvvetine fikir, bu kuvvetin faaliyetine de tefekkür denir.

Zihn-i meleke dediğimiz dimağımızı hareket geçirir-
sek bahşedilen akıl nimetini, hikmetlerini düşünmeye
zorlarsak tefekküre geçiş yapmış oluyoruz.

Bakınız, nice müjdeler var tefekküre dair.

Peygamber Efendimiz (s.a.v)'e en çok tesir eden
ayetlerden biri, tefekkürle ilgilidir.

Kıssası şu şekildedir:

Hiz. Aişe (r.a)'yı iki kişi ziyarete gelir. Derler ki, Hiz.
Muhammed (s.a.v)'de gördüğünüz etkileyici bir şeyi
bize anlatır mısınız?

Hiz. Aişe (r.a) validemiz; Rasûlullah (s.a.v) bir gece
kalktı ve abdest alıp namaz kıldı. Namazda çok ağladı.
Gözyaşları mübarek sakal-ı şeriflerini ve secde yerini
ıslattı” der. Sabah ezanı için gelen Hiz. Bilal (r.a): ‘Ya Ra-
sûlullah (s.a.v) geçmiş ve gelecek bütün günahlarınız
affedildiği halde sizi ağlatan nedir? diye sorunca; Hiz.
Muhammed (s.a.v), bu gece Yüce Allah bir ayet indirdi.
Beni bu ayet ağlatmaktadır” buyurdular ve ayeti oku-
dular.

“Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ve gündüzün
birbiri arkasına gelişinde akli başında olan kimseler
için gerçekten açık ibretler vardır.” (Ali İmran, 190)

Bir sonraki ayette “Göklerin ve yerin yaratılışını derin
derin düşünürler (tefekür ederler) ve Rabbimiz! Sen
bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ederiz” derler.
(Ali İmran, 191)

Rasûlullah (s.a.v) bu ayeti okuyup da üzerinde te-
fekürde bulunmayan, düşünmeyen kişilere yazıklar
olsun” dediler. (İbn Hibban, Sahih, 2. S.386)

Kur'an-ı Kerim'de yaklaşık yirmiye yakın yerde te-
fekür ve eş anlamlı kelimeler geçmektedir. Yani, te-
feküre eş anlamlı olarak, akıl erdiren, bilen, düşünen
insanlar için ibretler vardır, diye geçmektedir. Yüce Ki-
tabımızda; “Bir saat tefekkür, bir sene ibadetten daha
hayırlıdır. (Acluni, Keşfu'l-Hafa ve mizanü'l- İlbis, C.1.
S. 370)

İmanda hakikate ulaşmanın yolu tefekkür ve zikir-
le (tezekkür) olur. Tefekkürün merkezi dimağ (beyin,

akıl), zikrin merkezi ise kalptir. Bu iki ana unsur be-
raber hareket ederse, insan kemalata ve yakine ula-
şır. İmam-ı Gazali (k.s) buyuruyor ki; “İlim kalbe inince
kalp değişir, kalp değişince de bütün azalar ve halleri
değişir. Davranışlar kalbe ve hallere, halde ilme, ilim de
tefeküre bağlı olan manevi bir zincir vardır.

Biz de bu yolculuğa çıkarken Mevla'yı Zülcelal-in rı-
zası doğrultusunda tefekkür deryasındaki güzellikle-
ri, incelikleri ve hikmetleri, kıssadan hisselerle, ayet
ve hadis mealleri ile, şiirlerle, özlü sözlerle ve ibretlik
menkıbelerle siz kıymetli dostlarımızla paylaşmak is-
tedik.

*Anladım işi, sanat Allah'ı aramakmış
Marifet bu, gerisi yalnız çelik çomakmış*

Necip Fazıl Kısakürek

Tevfik (başarı) Allah'tandır.

Muhterem Üstadımız, Mübarek Şeyh Hacı Osman
Nuri Kepenek (k.s.a) in sohbetlerinden bir hisseyle
başlayalım inşallah.

Şeyhin birine sormuşlar:

-Efendi, sizin dervişler namaz kılarlar mı?

İslam ve iman kalesi Efendi Hazretleri cevap vermiş-
ler:

-Biz beş vakte, beş vakit daha eklemeyene derviş
demeyiz.

Mevlam namaz ibadeti sevgisini kalbimize Nakşey-
lesin.

Âmin.

Ebu Süleyman Darani' ye biri der ki:

- İn, cin olmayan bir yerde namaz kıldım ve nama-
zımdan çok zevk duydum.

- Neden zevk duyduğunu anladin mı?

- Evet, çünkü beni kimsecikler görmedi.

- Evladım, sen hala zayıfsın. Gönlüne mahlûk kaygısı
düşmüş. Dünyayı düşünüyor ve onu unutamıyorsun.

*Mevla'm huzurunda iken, halis bir kalp ile O'na yö-
nelmeyi nasip eylesin. Âmin

**Acaba, tefekküre mi vakit ayırmalıyız, yoksa
vaktimizi tefekküre mi?**

Efendim, bir Tefekkür Vaktine kadar hayırlı Tefekkürler.
Vesselam...

AŞK OLSUN

AŞK OLSUN

Aşk kelimesinin aslı Arapçada ışıktır. Işık; sarmaşık demek olan AŞEKA kelimesinden gelmektedir. Sarmaşık nasıl sardığı yeri istila edip çepeçevre sararsa aşkta girdiği kalbi ve vücudu öylece istila ettiğinden şiddetli sevginin adına aşk denilmiştir.

*Âşık oldur her kim canın feda kıla cananına
Meyli canan etmesin her kim ki kılmaz canına
Canını canana vermektir kemali aşkın
Vermeyen can itiraf etmek gerek noksanına*

(Âşık ona derler ki en tatlı ve aziz bildiği canını cananına, sevdiğine feda eder herkim ki canına kıyamazsa âşıklıktan bahsetmek şöyle dursun aşka yönelmesin meyletmesin zira onun ki âşıklık değildir.)

Aşk çok büyük çok derin çok iddialı bir konu belki sadece üç harf ancak ihtiva ettiği mana, kapsadığı anlam ciltlerce kitap dolusu adeta kütüphanelere sığmaz bir değerdir. Aşk bir vazgeçiş Aşk bir feda ediş, Aşk bir yok olma yoludur. Aşk büyük konudur. Gönül işidir aşk. Gönül ki büyüklüğün hesabı kitabı yoktur. Gönül ki; makamullah gönül ki; beytullah. Gönüle bu kadar büyüklük izafe edilirken gönülde var olana sınır nasıl biçilsin.

“Anlatılıp ta gönül deşen mi anlatılmayıp yürek deşen mi, aşk?”

Bakıp ta kıyamamak mı baktıkça doyamamak mı aşk?

Aşk nedir bilir misin ben olda bilesin? diyor Mevlana.

Mevlana olmak da aşk kadar zor. Nasıl bilinsin ancak bütün bu muammanın içinde aşkı gerçek manada olması gerektiği şekilde âşıklardan dinlersek belki kokusunu alabiliriz. Deryadan damla misali.

Cânı kim cânânı için sevse cânânın sever

Cânı için kim ki cânânın sever cânın sever

(Kim ki; Canı için yani kendi için cananı, sevdiğini severse aslında kendisini sever kimde sevdiği için kendisini severse sevdiğini sever. Yani kendini ve her şeyi sevdiği için sevmek.)

Aslı olarak aşk; Âşık olmakla bilinen bir mefhum diğerlerine bu işin tarifi bal yemeyene balın lezzeti anlatmaya çalışmak kadar abes olur. Ayrıca bal demekle ağızda tatlanmaz yemekle tatlanır, bunun içindir ki; köre renk sağıra ahenk olmaz derler eskiler.

Âşıklar aşk iddialarını anlatmak için mecnundan dem vururlar Ferhat'tan Kerem'den dem vururlar bazıları da beğenmez bile onları Fuzuli'de bunlardandır. Fuzuli'ye aşk bir yetenek fitrattan, varoluştan gelen bir kabiliyettir. Bu konuda cüretkârdır da:

Bende mecnundan fuzun âşıklık istidadı var

Aşk-ı menem mecnunun ancak adı var.

(Ben mecnundan daha çok âşıklık yeteneğine, kabiliyetine sahibim gerçek, hakiki ve sadık olan âşık benim mecnunun sadece adı var. Bende ise içi dolu aşk var.)

Aşk alma işi değildir. Aşk vermektir neyin varsa neye sahipsen vermektir, hiçbir şeyin yoksa kendini sunmaktır yâre. Sevdiğinde yok olmaktır. Sevdiğin olmaktır aşk. Kimisi yüzünü sevgiliye döner, kimisinin yüzü sevgiliye dönmüştür der Mevlana. Şeyh Galip'in deyimiyile ateşten nehri mumdan kayıkla geçmektir Aşk. Ah minel aşk der bazısı yani ah aşktan.

Aşk beklemektir. Boyun büküp gözü yaşlı beklemek ancak kuru kuruya değil yârin kapısında sevgilinin yolunda beklemek. Çünkü sevgiliyse gelecek beklemek nimettir. Aşğın dediği gibi

“Dün gece yar hanesinde yastığım bir taş idi
Altım çamur üstüm yağmur yine gönüm hoş idi “

(Dün gece yine yârin kapısında bekliyordum her zamanki gibi yastığımda taştan idi yatağım çamurdandı yorganım yağmurdandı ancak gönül işte orası hoş idi. Gönül hoşluğudur aşk)

Yokluk hiçliktir aşk ne varsa maşuktan bilip sefa olsa cefa olsa bir görmektir aşk. Kahrında lütfunda hoş diyebilmektir aşk. Bela gökten yağmur gibi yağarsa başını ana tutmaktır adı AŞK. Kendi tercihini, iradesini onun yolunda onun uğranda feda edip. Feda etmeyi de ondan bilmektir aşk. Çünkü âşık yoktur. Maşuktan gayrı yoktur onun için.

*Yine Fuzuli'nin dizeleri gelir bu makamda
Aşk derdiyle hoşem el çek ilacımdan tabib
Kılma derman kim helakim zehri dermanındadır,*

(Aşkın derdiyle hoşum ey hekim o dert bana yârin hediyesidir zira. benim yaramdan elini çek dokunma. Merhem sürme aman sakın ha yarama çünkü merhem yaranın içindedir.)

Büyükler, edipler, şairler, müfekkirlere gönül insanları dilinden anlıyoruz ki Aşk bir insan için fazladır. İnsan aşık olunacak yolda ancak bir vasıta bir vesiledir. Aşkın tanımı tam olarak bilinemesi de âşıklık aşık olanlar gördüğümüz kadarıyla (ego), (ene), (ben), (nefs)'den geçip maşukun rızası hoşnutluğunu kazacak ne varsa yapmaktır. Yoluna girmek yolunda beklemek yoluna yol olmaktır ve nihayeti büyük makam yolunda ölmektir. Maşuk olarak bilinenlerin hepsi gerçek maşuka bir perdedir. Perdeyi kaldıranlar Mecnun gibi Leyla'yı bırakıp Mevla'ya koşanlardır.

Derler ki: Bir gün olur perdeyi yar kaldırır seyrü cemaliyle bizi güldürür. Maşuk-u mutlak Rabbil Alemin olan Allah'tır kuşkusuz. Çünkü seveni de sevilenide sevgiye âşığıda maşuğuda âşıkıda yoktan yaratıp insana bunların lezzeti tattıran odur. Söz buraya gelmişken Rabbimizin bize her konuda olduğu gibi bu konu da örnek olarak gönderdiği peygamberlerinden

dostum Halilim dediği İbrahim Aleyhisselam'ın bir kıssasını paylaşmak gerek:

Nemrut, İbrahim (a.s)'a öfkeden dağlardan günlerce odun toplatmış ve ibreti alem için büyük bir meydana odunları koydurmuş ve daha sonra o odunların yakılmasını emretmiştir. Büyük de bir mancınık kurulmuş ve İbrahim (a.s) mancınığın üzerine koymuşlardır. O anda bu hali görüp mahzun olan melekler Allah'dan yardım dilemişler, demişler ki ya Rabbi Dostun İbrahim'i ateşe atacaklar izin ver onu kurtaralım. Allah (c.c) buyuru ki, İbrahim sizin yardımınızı kabul etmez. Ancak melekler Allah'dan izin alıp İbrahim (a.s) yanına giderler meleğin biri der ki, ya İbrahim ben rüzgarlardan sorumlu olan meleğim dilersen bir rüzgar gönderip bu ateşi mahv ederim.

Diğer melek ya İbrahim ben suya hükmeden meleğim istersen bu ateşi şu anda söndürürüm ve diğer melek ya İbrahim ben yer yüzüne hükmeden meleğim

dilersen bu ateşi içime alıp yok ederim İbrahim (a.s) derki dost ile dostun arasına girmeyin o ne isterse yap-sın eğer kurtarırsa lütfundandır şükrederim eğer nemrutun ateşinde yakarsa hizmetimdeki kusurumdandır sabrederim sonra emir verilir ve İbrahim (a.s) ateşe atarlar. İbrahim (a.s) havaya çıkıp ateşe ineceği zaman Cebrail (a.s) gelir derki ya İbrahim bir istediğin var mı? İbrahim (a.s) var ama sana değil buyurur. Cebrail (a.s) istediğini niçin Hak Teala'dan istemiyorsun der. İbrahim (a.s) halimi biliyor istemeye ne hacet der dost yakmak dileyince sağ kalmak bana yakışmaz. Bu durum da Rabbimden ne isteyeyim diye buyurur. Cebrail (a.s) nefisini iste der nefsim ayıplı ve kusurludur ayıp ve kusurlu olan Padişah'tan nefsimi istemek yakışmaz diye buyurdu ve Cebrail ruhunu iste dedi. Ruhum ariyettir, ariyet sahibinden istenmez buyurdu. Cebrail (a.s) kalbini iste dedi, kalbimde onundur nasıl isteyeyim dedi. Cebrail (a.s) Hak Teala'ya sığın ondan iste dedi. İbrahim (a.s)'da ateş kimin emri ile yanıyor. Cebrail (a.s) oda Hak Teala'nın emri ile yanıyor oda onun işidir dedi. İbrahim (a.s) öyle ise Halil Celil olan Allah'ın işinden razıdır dedi.

Allah (c.c) ateşe nida ederek ya nar kuni İbrahim'e berden ve selame (ey ateş ey nar İbrahim'in üzerine selametli bir şekilde serin ol) dedi ve İbrahim (a.s) ateşin içerisine düşer, bir gül bahçesinde bulur kendini. İbrahim (a.s) mahzundur üzgündür. O'nun bu elem ve keder halini gören melekler sual ederler. "Ey İbrahim Rabbim seni bu ateşin şiddetinden korudu ve bir gül bahçesinin içerisine düştün niçin böyle üzüntülü ve kederlisin." İbrahim (a.s) cevap verir; "keşke bu ateşin içerisinde yansaydım, Rabbim ya nar yerine ya İbrahim diye buyursaydı."

Çünkü onun için ateşlerde yanmak Allah'ın hitabından mahrum olmaktan daha güzel daha sevilen bir durumdur. Bunun için Seyyid Nizamoglu bu hikayeye şöyle değinir.

"Eğer aşık isen yâre sakın aldanma ağıyare
Düş İbrahim gibi nare bu gülşende yanar olmaz"

(Eğer âşık isen yâre yârdan gayrisine sakın tenezzül etme gerçek âşıklar İbrahim gibidirler ateş onlarda yakacak bir şey bulamaz.)

Vasıtaya takılanlar, vesileye takılanlar, perdeyi aşmayanlar, maksuduna ulaşamazlar. Bunun farkına

varanlar, hubbu fillah buğdu fillah makamına ulaşırlar. Yani Allah için seven Allah için öfkelenen kullardır. Onlar hakka aşık olanlardır. Hak âşıkları Hakk'ın sevdiğini kendi sevdiğine tercih edenlerdir. Âşıkların halleri bakarsak gördüğümüz ölçü bize vazgeçme oranında sevginin yüceliğini gösteriyor yani kim kendinden ne kadar vazgeçerse o sevdiği o kadar çok sever. Kuru lafla çok seviyorum âşığım demekle âşık olunmaz. Aşk bir haldir. Aşk konusunda da insanlık tarihine bakılacak olursa kim en büyük âşıktır sorulursa derler ki, Allah'ın her konuda her bahiste her mekanda her zamanda en büyük olsun diye gönderdiği Habibi'dir. Anlamak için Allah yolunda, Allah uğrunda yaptıklarına feda ettiklerine insafla bakmak kâfidir. Sonrasında O'nun Nuru'yla aydınlanma şerefine erişen Raşit Halifeleri'ne ve Ashabin güzünidir âşıklar. Sonra Evliyaullah'tır. Kıyas açık, ölçü net Onlar perdeyi aşmış arkadaşları yara ulaşanlardır. Dünya perdesini yırtanlardır. Onlar dünyaya gelirken tabiri caizse Yenişehirli Avni dilinden:

*Sanman kim taleb-i devleti cah etmeye geldik
Biz aleme bir yar içi aahh etmeye geldik diyenlerdir*

Yani biz dünyaya makam, mansıp, mevki, şan, şöhrret, zevk, sefa, yemek-içmek, gezmek-tozmak için değil de Rabbimize Kalu Bela'da verdiğimiz vaadimize ahd etmek ve O sevgili için ah etmeye geldik, derler. Büyüklerimiz bunu şöyle söylemiş: "İlahi ente maksudu ve ridake matlubi" (bizim maksudumuz gayemiz hedefimiz yöneldiğimiz Allah ve rızası, hoşluğu talebimiz istediğimizdir).

Allah Subhanehu ve Teala bizleri de gerçek âşıklar kervanın arkasından giden kıtmir misali onlardan ayırmaların onların hatırına hürmetine onları severek yollarından giderek kendimizden geçerek kendisine aşık olan kullarından eyleye. İsteğimizin büyük olduğunun farkındayım. Lakin kapı büyük veren büyük olunca dilenciye büyük bağış yapar ümidindeyim. Ustad Necip Fazıl Kısakürek ile bitirelim.

*Ben öyle bir makama tutkuluym
O zatın kulunun kölesinin kuluyum*

(O zat ki Allah'tır O'nun gerçek manada kulu Rasullullah'tır O'nun da kölesi Evliyaullah'tır. Benim talebim de O Evliyaullah'a kul olmaktır. Öyle bir makamdır tutkun olunan makam vesselam.)

NUR-U MUHAMMEDİYYE

Başta Habibullah'ın (s.a.v) sonra bütün Enbiyaların, Resullerin, Velilerin, Salihlerin, Muttakilerin, Hulefa-i Raşidin, Aşere-i Mubeşşirin, Ehl-i Beytin, Ensar'ın, Muhacirin, Tabiin, Tebei Tabiin, Müctehidin, Saadat-ı İkrâmın lisanları ve Rahman'ın kelâmı ile "Âlemlerin Rabbine Hamdolsun."

Başta Habibullah'ın (s.a.v) sonra bütün Enbiyaların, Resullerin, Velilerin, Salihlerin, Muttakilerin, Hulefa-i Raşidin, Aşere-i Mubeşşirin, Ehl-i Beytin, Ensar'ın, Muhacirin, Tabiin, Tebei Tabiin, Müctehidin, Saadat-ı İkrâmın lisanları ve Rahman'ın kelâmı ile "Âlemlerin Rabbine Hamdolsun."

Yeryüzünde gelip geçmiş insanların en mükemmel ve müstesna fertleri Hz. Âdem (a.s) ile başlayan Peygamberler Silsilesidir. Bu Silsilenin en büyük ve en mükemmel halkası hiç şüphesiz Âlemlere Rahmet olarak gönderilen son nebi Efendiler Efendisi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v)'dir. Kainatın Sultanı (s.a.v) gelmeden önce cehalet denizinde boğulmakta olan gönüllere iman nuruyla hayat veren insanlığın övünç kaynağı Hz. Muhammed (a.s)'dir. Onun gelmesiyle zelil durumda olanlar ona tabi olarak aziz olmuşlardır. Onun getirdiği ilahi emre uyanlar sonsuzluk mekânı olan Cennet ve Cemalullahla müjdelenmişlerdir. Cahiliye devri ile ruhsuz kalmış gönüllere Hz. Allah'ın eşsiz ve tarifsiz kelâmı Kur'an-ı Mübin ile ruh vermiştir. O'nun muhteşem, eşi ve benzeri bulunmayan, nurlarla dolu hayatını anlatmayı ne bizden öncekiler bitirebilmişler ne de bizden sonrakiler nihayete erdirebileceklerdir. Zira 20.yy büyük İslam Âlimlerinden Seyyid Abdülhakim Arvasi (k.s) onun hayatını anlatamayacağımızı şöyle tarif etmiştir. "Hiçbir insanın, onu medh edecek gücü yoktur. Hiçbir insanın onu tenkit edecek iktidarı yoktur. Bu

birkaç günlük hayat, eğer O'na tabi olarak geçirilirse, saadeti ebediyye, sonsuz kurtuluş umudur. Yoksa O'na tabi olmadıkça, her şey hiçtir. Ona uymadıkça her yapılan hayır, iyilik, burada kalır, ahirette ele hiçbir şey geçmez. Kısacası iki cihan saadeti arayanların Hz. Allah'a müştak olanların Cemalullah'a kavuşmak isteyenlerin iki cihanda da hayırlar bulmak isteyenlerin önderi, rehberi, serveri, reisi Kâinatın Sultanı Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v)'dir. Biz de haddimiz olmayarak O'nun hayatını hem kendimizle hem de siz değerli okurlarımızla paylaşarak adeta ikinci cehalet devrini yaşamakta olduğumuz şu dönemde hayatımıza nur saçmasını Rabbimizden temenni ederiz. Tefvik minellah (Başarı Allah'tandır).

Nur-u Muhammedi

Cenab-ı Hak insanlığın babası Hz. Âdem (a.s)'ı yaratmıştı. Başını kaldırıp bakan Âdem (a.s), Arş-ı Âlâ'da muazzam bir nurla bir isim yazılı gördü: "Ahmed" Merak edip sordu. "Ya Rabbi, bu nur nedir?"

Allahu Teâlâ Hazretleri buyurdu: "Bu nur senin zürriyetinden bir peygamberin nurudur ki, O'nun ismi göklerde Ahmed yerde Muhammed'dir. Eğer O olmasaydı seni yaratmazdım." İmanla kabul ettiğimiz bu gerçeği O, nurun sahibi Enbiyalar Reisi İki Cihan Serveri (s.a.v) de bütün açıklığıyla buyurmuşlardır. (Salih Suruç Kâinatın Efendisi Peygamberler Hayatı Sf. 39)

Bir gün Ashab'tan Abdullah b. Cabir (r.a): "Yâ Rasullullah! Bana Allahu Teâlâ'nın her şeyden evvel yarattığı şey nedir?"

Kâinatın sultanı; "Her şeyden evvel senin peygamberinin nurunu kendi nurundan yarattı. Nur Allah'ın kudreti ile dilediği gibi gezerdi. O zaman ne levh, ne kalem, ne cennet, ne cehennem, ne melek, ne sema, ne yeryüzü, ne güneş, ne ay, ne insan ve ne de cin vardır" buyurmuşlardır.

Hız. Âdem (a.s) yaratılınca alnına Peygamber Efendimiz (s.a.v)' in Nur'u şerifleri kondu. O nur alnında parlamaya başladı. Tefsiri Mazhari'de bildirildiği gibi; Adem (a.s)'dan itibaren temiz analardan ve babalardan geçerek Efendimiz (s.a.v)'e kadar ulaştı. Efendimiz (s.a.v) bir hadisi şeriflerinde; "Allahu Teâlâ Hazretleri insanları yarattı. Beni insanların en iyi kısmından vücuda getirdi. Sonra bu kısımlardan en iyisini (Arabistan da) seçti. Beni bunlardan vücuda getirdi. Sonra evlerden, ailelerden en iyi insanlar seçip beni bunlardan meydana getirdi. O halde, benim ruhum mahlûkların en iyisidir. Benim silsilem, ecdadım en iyi insanlardır" buyurmuşlardır.

Bir başka hadisi şeriflerinde; Efendimiz (s.a.v); "Allahu Teâlâ her şeyi yoktan var etti. Her şeyin içinden insanları sevdi, kıymetlendirdi. İnsanlar içinde de seçtiklerini Arabistan'da yerleştirdi. Arabistanlıların seçilmişleri arasından da beni seçti. Beni her zaman ki insanların seçilmişlerinde en iyilerinde bulunduru. Onlara düşmanlık edenler bana düşmanlık etmiş olurlar. O halde Arabistan'da bana bağlı olanları sevenler, benim için severler."

Yaratılan ilk insan olan Âdem (a.s) kutlu nebi Hz. Muhammed (a.s)'ın zerresini taşıdığı için alnında O'nun nuru parlıyordu. Bu nur Hz. Havva validemize, ondanda oğlu Hz. Şit (a.s)'a ve böylece temiz erkeklerden temiz kadınlara ve temiz kadınlardan temiz erkeklerle

geçti. Melekler ne zaman Âdem (a.s)'a baksalar Kâinatın Efendisi'nin Nuru'nu görürler ve O'na istiğfarda bulunurlardı. Âdem (a.s) vefat edeceği zaman oğlu Şit (a.s)'a dedi ki; "Yavrum! Bu alnında parlayan nur Hz. Muhammed (a.s)'ın nurudur. Bu nuru mü'min, temiz, afif hanımlara teslim et. Ve senin zürriyetinden gelecek olan bütün analar babalar çocuklarına böyle vasiyet etsinler. Hepsisi de bu vasiyeti yerine getirip en asil en kibar ve en temiz kızları ile evlendirdi.

Edelerinden birinin iki oğlu olsa yahut bir kabile iki kola ayrılrsa bu alnındaki Nur-u Muhammedîye ile kardeşleri, arkadaşları, akrabaları ve her ortamda seçilirdi.

Bir gün Ashab'dan bazıları: "Ya Rasulüllah! (s.a.v) Bize kendinizden bahsetseniz" demişlerdi.

Kâinatın Sultanı: "Olur. Ben; babam İbrahim (a.s)'ın duasıyım. İsa (a.s)'ın müjdecisiyim! Annem Amine'nin rüyasıyım! Her peygamber annesinin gördüğü gibi annem de benim hakkımda rüya görmüştür" dedi.

Beyhaki'nin Dela'il'inde Enes bin Malik (r.a)'dan naklettiği hadiste şöyle söylemiştir:

"Ben; Abdullah, Abdulluttalib, Haşim, Abdi Menaf, Kilab, Mürre, Ka'b, Lüeyl, Galib, Fihri, Malik, Nadr, Kinane, Hüzeyme, Mudrike, İlyas, Mudar, Nizar, Maad, Adnan oğlu Muhammed'im! (s.a.v)" Mensup olduğum topluluk ne zaman ikiye ayrılmış ise Allah (c.c) beni muhakkak onların en hayırlı olan tarafında bulundurmıştır. Ben Cahiliyet ahlaksızlıklarından hiçbir şey bulaşmaksızın anne ve babamdan meydana geldim. Ben Âdem'den (a.s) babama ve anneme gelinceye kadar zinadan değil hep nikâh mahşuru olarak meydana geldim. Ben, anne ve baba soyu itibariyle en hayırlıyı zım! ...

İşte böylesine hayırlı bir soydan gelen mübarek nesb-i şerifin en göze çarpan ve en büyük destekçisi olan mübarek dedeleri Şeybe'yi (Abdulluttalib lakabıyla) siz değerli okuyucularımıza ibrete şayan bir şekilde anlatmaya çalışacağız.

ŞEYBE (ABDÜLMUTTALİB)

Şeybe (Abdulmuttalib) Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in birinci kuşaktaki dedesi olan Şeybe doğuştan ak saçlı olduğu için kendisine bu isim verilmiştir. Abdulmuttalib ismi ise onun lakabıdır.

Bu lakabı alışının hikâyesi şöyledir:

Şeybe kardeşleri ile beraber Medine'de dayılarının yanında büyüyordu. Bir gün mahalle arkadaşları diğer çocuklarla Medine'de bir meydana ok atışı yapıyorlardı. Bütün çocukların arasında alnında parlayan Kâinat'ın Sultanı'na ait nur sebebiyle rahatlıkla fark ediliyordu. Çocukların yarışını seyretmek için büyüklerden bir kalabalıkta orada toplanmış bulunuyordu. Ok atma sırası Şeybe'ye gelmişti. Okunu yayına yerleştirdi ve kendinden emin bir tavırla yayını gerdi. Nefesini kesip yayını salıverdi. Yaydan çıkan ok hedefe tam isabet etmişti! Herkes hayranlıkla Şeybe'ye bakarken, o ise bu başarıdan duyduğu sevinç ve heyecanı şu sözlerle dile getiriyordu:

"Ben Haşimin oğluyum! Ben, Betha Beyi'nin oğluyum! Okum elbette ki hedefini bulur!"

Seyre gelen büyükler, Şeybe'nin bu övgü dolu sözlerini duydular. Haris bin Abdi Menafoğulları'ndan bir zat, hemen yanına yaklaştı ve sorup sual ederek onun Haşimin oğlu olduğunu öğrendi. Mekke'ye dönüşünde bu zat, hemen durumu Şeybe'nin amca Muttalibe anlatır. Ve böylesine kabiliyetli, zeki çocuğun yabancı bir diyarda bulunmasının doğru olmayacağını belirtir. Bu durumu öğrenen Muttalib hiç vakit kaybetmeden hemen Medine'ye gider. Şeybe'yi alarak Mekke'ye getirir.

Muttalib terkisinde yeğeni Şeybe ile Mekke sokaklarına girerken sordular: "Bu çocuk kim?" Göz değmesinden korkan Muttalibin ağzından "kölemdir" sözü çıktı. Evine gelince karısı Hatice de kendisine aynı soruyu yöneltti. Yine cevabı "kölemdir" oldu.

Ertesi gün amcasının kendisine aldığı güzel elbiselerle Mekke sokaklarında dolaşmaya başlayınca, herkes onun kim olduğunu merak etmeye ve sormaya başladı. Bilenler Abdulmuttalip (Muttalibin kölesi) diye cevap veriyorlardı. O günden sonra her ne kadar kim olduğu ortaya çıktıysa da Şeybe'nin adı Abdulmuttalip olarak kaldı.

Sevgi Merkezli Eğitimin Tek Adresi...

- Türkçe-Dil Etkinliği
- Okuma-Yazma Etkinliği
- Fen-Doğa ve Matematik Etkinliği
- Müzik Etkinliği
- Sanat Etkinliği
- Oyun etkinliği
- İngilizce
- Bilgisayar
- Halk Oyunları
- Satranç
- Enstrüman
- Zeka Oyunları
- Mental Aritmetik

- Kur'an-ı Kerim Eğitimi
- Dualar ve Sureler
- Değerler Eğitimi (Ahlak ve Nezaket Kuralları)
- Canım Peygamberimi Öğreniyorum (Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) Hayatı)
- En Güzel Örneği Peygamberim (Sünnetler, Adablar)
- Hikayelerle Peygamber Hayatları

Nazire Sultan Çocuk Evi;

Yeniliğe ve değişime açık eğitim kadrosu, uzman eğitimcilerden alınan bilgiler ışığında çocukların psikolojik durumları ve algı seviyelerini göz önünde bulundurarak, en yararlı ve kalıcı eğitimi sunmaktadır. "Küçüklükte öğrenilen ilim mermere yazmak gibi, yaşlılıkta öğrenilen ilim suyun üzerine yazı yazmak gibidir." Hadis-i şerifinden yola çıkan Nazire Sultan Çocuk Evi, önceliği manevi eğitime vermiştir.

Amacımız; çocukların bu bilgileri kalıp halinde öğrenmeleri değil, tamamını içselleştirmeleri ve yaşam tarzı haline getirerek yollarına devam etmeleridir.

Bu yolda bizimle beraber yürümek isterseniz sizleri NAZİRE SULTAN ÇOCUK EVİ'ne bekleriz.

0 258 377 10 00 - 0 544 528 17 56
Bahçelievler Mah. 3026 No:26 Merkezefendi / DENİZLİ
www.naziresultan.com - bilgi@naziresultan.com

CENNETLE MÜJDELENERLER, İSTİKAMET ÜZERE YARATILDILAR

Ümmeti dertlidir. Lakin dertli bizim gibi olmaz Muhammed çok kapı kapı dolaşıp inlemeliydi, her kapının tokmağına vurup inlemeliydi. Enbiya- izam gibi, bu işin selefteri gibi Evliyayı Kiram gibi Mevlana – Şems, Hafid Arvasi gibi köy köy belde belde dolaşıp tohum ekmeliydi. Hacı Osman Nuri Hazretleri gibi her tarafta kapı armalıydı. Ama olamadık. Olamadık ama yine de bizler Hamdü sena ediyoruz Allah'a (c.c) binlerce defa hamdü sena ediyoruz ki şu imanlı, edepli nesilleri bu çorak yerlerde yeniden ihya ettiği için Allah'a (c.c) binlerce kere hamdu sena olsun. Bir tarafta edepsizlik diz boyu iken ve edepsizlikte evlatlarımız tutuşmuş yanarken ve onları kurtarmaya koşanların ölü kesilmeye çalışırken bu mübarek nesille bize lütuf eden Rabbimize binlerce kere hamdu sena olsun. Karları eriten Allah'a binlerce kere hamdu sena olsun. Buz dağlarını erime yolunda

edep ve erkân öğreten Allah'a (c.c) binlerce kere hamdü sena olsun. Esir milletlere hürriyete giden yollar gösteren Allah'a (c.c) binlerce kere hamdu sena olsun. Ayaklardaki zincirleri boyunlardaki prangaları çözen Allah'a (c.c) binlerce kere hamdu sena olsun. Denizli'mizde tekrar bu yollara can veren ve yolcularını yürüten Rabbime binlerce kere hamdu sena olsun. Ve bizlere Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Hazretleri'ni veren ve onun evlatları ile bu davada birlikte yürüten Allah'a (c.c) binlerce kere hamdu senalar olsun. Ve bu yolda daima sevgisini sinelerimizde taşıdığımız, konuşurken muhabbet ederken aramızda hissettiğimiz, mübarek elini daima sırtımızı sıvazlarken hissettiğimiz, duygulandırdığımız, doyduğumuz. Nebi perişan halimize bak dediğimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v) Efendimiz'e zerrati Kâinat adedince salat ve selam olsun.

Sadece Ravzası'ndaki değil, Denizli'mizdeki hizmet

aşkıyla yanmış tutuşmuş genç kardeşlerimize, hanım ablalarımıza aynen ömrünün son dakikalarında hanesinden perdeyi sıyrıp mescidinde namaz kılan sahabesine baktığı gibi Denizli'deki kardeşlerine de perdeyi sıyrıp bakan Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v) Efendimiz'e binlerce kere salat ve selam olsun.

O bu nurlu yolda rehberimiz oldu. Rüya-larımıza girdi. "Davanın çoğu gitti, azı kaldı, sizleri bekliyorum" dedi. Otağını ve zirvelere kurdu. Değerli kardeşim senin hedefin bu çağda davaya iyi sarılıp senden önce bu yoldan gidenler gibi davranıp yolda takılıp kalmadan o dağa ulaşmaktır. Hasretle beklenen bir nesil olduğunu sakın unutma!

HASRETİ ÇEKİLEN GENÇLİK!

Yıllarca bizi kurtaracak gençlik hasretini çekip durduk. Yaramızı saracak, derdimize derman olacak, insanın hasretini, hele havanın iyiden iyiye karardığı ve yolların karmaşıklaştığı günümüzde! O, bizim için hava oldu, ziya oldu, umut oldu. Hakikate karşı alakasız kalan laubaliler, kâinat kitabını okuyamayan talihsizler, iç dünyalarının derinliklerinden ve iradenin davasından habersiz yaşayan nadanlar, hiçbir zaman hasretini çektiğimiz insanın yerini dolduramamışlardır. Ne var ki, sahnedeki boşluklardan istifade ederek, halkın karşısına çıkan sahte oyuncular gibi, insanımızın karşısına çeşitli devirlerde pek çok oyuncu çıkmış ve onunla eğlenmiştir. Ama hiçbir zaman onun gönlüne taht kuramamış ve beklediği insan onun olma iltifatını görememiştir. Onun, gönül vermeye teşne bulunduğu insan temasıyla, mana cevherlerini yakalayan melekler âlemine yükselip özüyle bütünleşen zerre iken, güneş katre iken derya parça iken, bütün olmasını bilen, şuur ve eşya ikiliğinden kurtulmuş düşünce adamıdır. Okuyup irfanla özleşen, imanla yücelme sırrını keşfeden, rubai zevkleriyle cennetleri gönlüne indiren düşünce adamı! Gönlünü bu yüce mefhumlarla donatmış beklenen insan! Hakk'ın yanında halkla beraberdir. Her davranışında samimiyet, her nağmesinde halka ait bir inilti vardır.

Bağı kuracak ve yükseltecek bu gençler! Kendi ruhunda varlığa ermiş geleceğe hakikat erleri talihtirleridir. Maddesini ledünniyatına teslim etmiş, bu alabildiğine silik ve alabildiğine sönük görünümlüdürler. Bu itibarla da dünyevi debdebe içinde bekleyenler hep yanıltmış ve hep inkisar-ı hayale (hayal kırıklığına) uğramışlardır. Dış görünüşleri itibarıyla oldukça mukassidirdir. Ama sinelerinde bin bir buhurdan çeşit çeşit koku neşretmektedir.

Onların nilüfer tenlerini, yasemin kokularını, onlarla hemhal olmayanlara anlatmak oldukça zordur. Girmeyen duymaz, tatmayan bilmez. Kafdağı'ndan daha ağır bir yüküdür. Nadanlara hâl arz etmek, şan - şöhrat nedir bilmez. Makama, mansaba eyvallah etmezler. Derende tutuşturdukları sonsuzluk ateşi, onlar her şeyden müstağni kılmıştır. Bir mum gibi eriyen benliklerinde, cihanlar aydınlığa kavuşur ama onların göz hadekaları (göz bebeği) şuanın zerrisini bilen, kendi hesabına kullanmak istemez.

Yol yapmak bize, rahat yürümek başkalarına...

Say-u gayret bize, ganimet başkalarına... Bilmem ki, bir bilmece olan mahiyetlerini, birkaç böyle hecede ifade etmek kabil olur mu? Onlar, alayızsız ve gösterişsizdirler... Duygu ve düşüncelerini anlatmak için, ne yüce mahfillere (yerlere), ne de muhteşem kürsülere ihtiyaç hissetmezler. Deruni duygularının simalarına aksetmesi, onlar için en yüce en samimane bir anlatma yoludur. Madde ve mana 'alaşımı' yüksek bir mahiyete sahiptirler. Fitratla kat' iyen tenakuza (çelişki) düşmezler. Maddeleri bir gergef inceliği içinde ve tamamen mananın emrindedir. Dayanıklılırlar ve darılma bilmezler. Müsamaha atmosferlerine çarpan kin ve öfke şahapları, onların yakıcı ve eritici havalarıyla iz bırakmadan kaybolur gider. Yunus'un diliyle "dövene elsiz, sövene dilsiz" ve gönülsüzdürler. Gönülsüz derken, onların kalpsiz oldukları zannedilmesin. Kendi saadetlerine karşı yabancı ve alabildiğine diğerkâmdırlar (başkalarının dertleriyle dertlenenler). Nübüvvetin özünden gelen bir uzantı ile daha çok başkalarının lezzet ve acılarıyla dolu ve onlar için vardırırlar. Kararlı ve azimlidirler. Ayaklarının önünde bin Bahar sükûn etse, yine de yol ve yön değiştirmezler. Onlara göre makam aldatıcı bir tahterevallî, mansıp buz üzerine bir yazı, serv fırtınalarla yer değiştiren çerçöpten ibarettir. Solmayan güzelliklere gönül kaptırmış bu yüce kâmetler için, Cennet hurilerinin perdedarlığı dahi onların gözlerini kaydıramaz ve bakışlarını bulandıramaz. Nerede kaldı ki, fena ve zeval içinde yuvarlanan eşya onların gözlerinin akına leke olsun...

Gönül eridirler. İçleri aydın, duygular duru, düşünceleri marifet peteği ve atmosferleri huzurdan bir Cennettir. Onlarla hemhal olanlar adet bulur. Onlardan uzak kalan huzurdan da uzak kalır. Gönülleri hür ve alabildiğine serâzaddır. Ne var ki, Hakk'a esaret de onların en yüce Şia'nıdır. 'Kul oldum, kul oldum. Her bende, hürriyete erince Sad olur. Ben sana kulluğumla gıpta edince erdim' (Mevlana) sözü, gönüllerinin hürriyet esaret destanıdır. İhtiraslar onların ufkunu kirlilemez ve konaklayacak şehvetler, dünyalarında yer bulamaz. Onların geceleri, sabah duruluğunda, gündüzleri de cennet asadır Bilmem ki, havari diye beklediğimiz, samimiyet soluklayan bu insanları görebilir miyiz? Ama biz, hayatı var eden bu soluklara hava gibi, su gibi muhtaç olduğumuzu, bir kere daha vurgulayacak ve Yüce Yararıdan, 'deryada mahfinin, dardarda ahunun' diye bizi imanlı ve inançlı bir nesil için çok bekletmemesini dileyeceğiz. Kardeşim sana gerekli olan sağlam bir inanç ve kamil bir iman bunu unutma!

İMANLI VE İNANÇLI BİR GENÇLİK

İnanç yolu, insani huzura, itminana ve ruh âleminde Cennetlere ulaştırır. Evet, böyle birinin nazarında ölüm ecel, öbür âlemdeki ahaba kavuşmanın başlangıcı ve asil vatana bir seyahattir. Demek ki hayatın zevk ve lezzetini arayanlar, onu, imanla donatılmış kalplerle aramalı ve kulluk mükellefiyetlerini yerine getirme esasıyla takip etmelidirler. Yoksa bu dairenin dışında zevk ve lezzet arayanlar kendilerini aldatacak bir kısım şeyler bulsalar bile ısrıptan ıstıraba düşecek ve bu dünyaya geldiklerine bin pişman olacaklardır. Bu itibarla kim dünya hayatını esas maksat yaparak, kendini fani şeylerin kucağına atacak olursa, zahiren bir cennet içinde dahi bulunsa cehennemdedir. Ve aksine 'kim de, ciddi olarak ebedi hayata dünyası çok fena ve sakın da olsa, burayı, öbür âlemi bekleme salonu gördüğünden huzurlu, ümitli ve mesuttur.

Bir kere daha tekrar edelim ki; insan ancak inançlarıyla var ve onla mutlu ve bahtiyardır. Yüce Yararıya inanç ve öldükten sonra dirilme (ba's-ü bade-el mevt) dirilip iyiliklerinin mükâfatını ve kötülüklerinin cezasını görmeye yakını sayesinde yaşamının zevkine erer ve geleceğini de garanti altına alır. Emniyetin ümidin ve huzurunun remzi olan bu yüce düşünceden uzak kaldığı sürede, hem kendi dünyasını hem de içinde yaşadığı toplumun dünyasını zindan eder. Evet, insanoğlunun hemen hemen yarısını teşkil eden çocuklar,

ancak cennet fikriyle, onlara çok dehşetli ve ağlatıcı görünen ölümlere ve vefatlara karşı dayanabilirler. Ve yine bu cennet fikriyle (bu küçük kardeşimiz veya arkadaşımız öldü. Cennetin bir kuşu oldu. Simdi bizden daha güzel yaşıyor.) diyerek tam teselli bulabilirler. Yoksa her vakit etrafında kendileri gibi çocukların veya büyüklerin vefatlarını gören o zayıf ve biçare yavrular, kırılan mukavemetleri ve sarsılan kuvve-i maneviyeleri, yıkılan kalp, ruh ve akıllarının enkaz altında mahvolup gidecekti. Ve yine, takriben beşerin yarısını teşkil eden ihtiyarlar, sadece ahiret inancıyla, çok yakınlarına kadar sokulan kabre karşı tahammül ve çok alakadar oldukları hayatlarının sönmesine ve güzel dünyalarının kapanmasına karşılık evet bu en dehşetli ümitsizliklerini ancak ahiret inancıyla yenebilirler. Yoksa şefkate çok muhtaç, sükûnet ve itminana çok hahişkar (arzulu) o muhterem anne ve babalar, nene ve dedeler ruhlarının feryadı ve kalplerinin efganiya (inlemeleriyle) dünyayı bir matem hane çevireceklerdi. Ve yine, insanlığın büyük bir bölümünü oluşturan ve içtimai epey mühim bir rüknü sayılan Gençler, hissiyatlarının taşkınlık ve aşırılık ve çok ifratlar bulunan nefislerinin tecavüz ve

tahribini, ancak ve ancak hesap ve cehennem düşüncesiyle frenleyebilirler. Yoksa büyük bir kısmı itibarıyla o delikanlılar, azgınlaşmış ruhlarıyla, aciz ve zayıflar için bu dünyayı cehenneme çevireceklerdi. Bunun gibi, yuvanın emniyet ve huzuru, köy, kasaba ve şehirlerin sükûneti sadece ve sadece kalbi ve ruhu itibarıyla yetmişmiş, Allah'a ve ahirete inanmış nesiller sayesinde kabilirdir. Evet, ne irfandır veren ahlaka yükseklik, ne vicdandır fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.

Eğer bu mübarek ülkenin manevi çitısı bu gelecek olan nesille yükseltilmesi isteniyorsa ki! İstendiğinden şüphe yok. Ve böyle bir nesil bekleniyorsa bunu ancak, kendi gönüllerinde ve çevresindeki gönüllere Hz. Muhammed Mustafa (sav)'in ve Ashabı'nın sevgisine taht kuranlar başarabileceklerdir. Aksine, ruh ve gönül dünyaları nefsaniciliği pençesinde ve insani basitleştiren, seviye duygulardan kurtulamamış olana, kendi Peygamberinden ve arkadaşlarından bi haber olanlar, tesadüfe yaşayanlar, dünyayı Cennetlere çevirmeleri bir yana farz-i muhal yolları Firdevslere uğrasa, ihtimal, oranın da çehresini karartır ve zindanlara çevirirler.

KÖR NOKTADAN ÇİFT KÖRLER EVLİLİĞİNE

Hepimiz mutlu olmak için evleniriz. Düğün arabamızın arkasında "Evleniyoruz, Mutluyuz" yazar. Daha da ötesi evlenirken hep böyle mutlu kalacağımıza inanarak evleniriz. Bu sonu belli hikayenin başı da bellidir. Herkes mutlu olacağına inanarak evlenir ve sonunda herkes... Keşke mutlu kalmanın bir yolu olsa, ya da bir bilen varsa bize söylese.

'Bugün kendim için evliliğime bir şans daha verdim ve en daha kaliteli ve mutlu bir evlilik yaşamak için değişeceğim.'

Bu cümle evlilik terapisinde benim çiftlerden duymayı en çok beklediğim ve sevdiğim bir cümle. Kendisi için değişmek aslında evlilikte değil, yaşamın her alanında sorun yaşamamak için olmazsa olmaz bir durum.

Evlilik uyumu, evliliğin zorunlu ve gönüllü niteliklerinin dengeye ulaşmasının anlatımıdır. Bu dengeye ulaşmada evliliğin arz ettiği biçimin rolü inkâr edilemez. Evliliği biçimlendiren etkenlerin başında eşlerin birbirlerini istemeleri kadar, gelenek, görenek ve yasalar gelmektedir. Bir evlilik tümüyle gönüllü veya tümüyle zorunlu bir ilişki haline gelmişse, bu evlilikte uyumun bozulması, sorunların çıkması kaçınılmaz olur. Zorunlu evlilik ilişkilerinde eşler birbirleriyle iyi geçiniyorlarmış gibi görünseler bile, gerçekten istedikleri için değil, birlikte olmak zorunda oldukları için beraberliklerini sürdürmeye çalışırlar. Eşlerin, ilişkilerini tümüyle zorunlu bir ilişki olarak algılamaya başlamasıyla, evliliğin tüm heyecanı ortadan kalkmaya ve eşler arasında çatışmalar çıkmaya başlar.

Evlilik bir iletişim ve etkileşim sistemidir. Bu sistemin canlılığı karı-koca arasında sözlü-sözsüz uygun bildirim ve mesajların alınıp verilmesiyle ölçülür. Eşlerin birbirlerine ruhsal, toplumsal ve cinsel beklentilerini ve mesajlarını ortaya koymaları, dile getirilebilmeleri için karşılıklı etkileşim içinde olmaları gerekir. Uyumlu bir evlilik her şeyden önce sağlıklı bir iletişimle gerçekleşir. Sık sık tartışma ve kavga çıkan evliliklere bakıldığında tartışma konuları, çoğu kez önemsiz bir şey olmaktadır. Çünkü genellikle çiftler ana sorunu görmezden geldikleri veya farkında olmadıkları için ufak sorunlarla uğraşırlar. Bu da taraflar için zarar verici, yıpratıcı sonuçlar doğurur.

Aslında trafik kuralları ile evlilik kuralları arasında

bağlantı ya da ilişki var mıdır? diye hep düşünmüşümdür. Bugün bu iki konu arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları incelemek istiyorum.

Trafikte usta şoför olmakla, evlenmek ve aile olmakta uzun, zor, yorucu ve heyecan verici bir süreçtir. Tıpkı almak istediğin aracın özellikleri ile imkanların arasındaki tutarlılık gibi evlenmeye karar vermekte eş seçmekle başlar. Çünkü bir ömür boyu onunla aynı hayatı paylaşacağına inanırsın. Başka birini aramayacağına kendini inandırırsın. Her şey yolunda gider ve istediğin gibi bir eş seçmişsen mutlu olursun. Alacağın araba ile sahip olduğun ehliyet arasında denge olmak zorundadır. A-B-C-D-E-F-H sınıflarından birine karar vererek şoför olmak için kursa gidersin. Burada aslında bir eksikliğin vardır oysa.

Ülkemizde evlenmek içinde araba kullanmak içinde yasal olan sınır 18 olmasına rağmen, araba kullanmak için kurslara giden gençlerimiz evlenmek/evlenmeden önce kişisel özelliklerine uygun olduğuna inandığı eşyle bir ömür boyu mutlu olmak için kursa gitmeyi düşünmez ve evli olmak nasıl bir süreçtir diye öğrenmeye çalışmaz. Ustasıyla beraber ama kendisi kullanır arabayı ve kullandıkça ustalaşır. Ancak iş evliliğe gelince psikoloğa gidilmesi sağma gelir ve tek başlarına başarılı ve mutlu olmaları beklenir yeni evli gençlerden. Araba kullanmayı bilmeyen birine arabayı emanet etmekle aynı şey aslında yapılan.

Her türlü yanlışa rağmen başlanır evlilik hayatına. İlk günlerde her şey güzeldir aslında. Sonra bir şeyler ters gitmeye başlar çiftin arasında. Kuralsız bir trafikle kuraldışı evlilikte aynıdır özünde. Şimdi gelin bu kurallar arası ilişkiyi irdeleyelim.

Evlilik uzun bir yolculuk gibidir. Uzun yapılan yolculuklarda dikkatli gidilmeli ve dinlenmeye önem

verilmelidir çünkü bu yolda keskin/tehlikeli virajlar vardır. Uzun yolculuklarda hep iki şoför vardır. Evli çiftlerin yapacağı bu yolculukta da bazen erkeğin bazen de kadının direksiyonda olması ve hep paylaşarak direksiyona geçmeleri gerekir. Aksi takdirde tek şoför bir süre sonra yorulur ve kaza/kazalar yapar ancak bunun farkına bile varmadan hem kendi hayatını hem de yanındakilerin hayatını tehlikeye atar.

Evlilik yolunda öfkesine, kızgınlığına, olumsuz duygularına kapılmadan hız limitlerine ve trafik işaret/ işaretçilerine uyararak güvenli yolculuk yapmak mümkündür. Kimdir peki bu işaret ve işaretçiler? Bana göre bu kişiler, tecrübeli, yansız ve önyargısız, olgun evli çiftler olabildiği gibi alanında uzman aile ve evlilik terapistleridir. Yeni evli çiftlerin belki de onlardan öğreneceği aile hayatıyla ilgili çok sayıda deneyim ve bilgi vardır. Önemli olan onların ikaz ve uyarılarını ciddiye almak ve hayatlarına uyarlamaktır.

Peki, evlilik yolunda devamlı çıkış ve devamlı inişler de var mıdır acaba? Ebetteki dönemsel olarak aile içi çatışmalar ve kavgalar yaşanması devamlı inişlerin olduğunu göstermez mi? Aynı şekilde çiftin balayı gibi yaşadıkları tatiller, beraber geçirdikleri vakitler de yok mudur? Elbette ki bunların olması doğaldır ancak hep evliliğin bu yönde gideceğini zannetmek ise sadece bir yanılgıdır. Evlilik de dönemsel kötü ve dönemsel iyi zamanlar olacaktır ve olması kadar doğal bir durum yoktur. Çiftlerin belki de bilmesi gereken en önemli durum bu sürecin geçici olduğu ve bu süreçte ani hızlanmalar yapıp kötü gidiyor diye evliliği bitirmeye yönelmemeleri ve her zaman iyi gidiyor deyip hayalci olmamalarıdır.

Yolun daralması veya genişlemesi de göz önünde bulundurulmalıdır. Hep duble yolda araç kullanmış ve sürekli otomatik vitesli araba sürmüş bir sürücünün,

yolun hep aynı kalmasını ve değişmemesini istemesi nasıl saçma bir istekse, kendinin aynı kalmasını ve eşinin değişmesini istemekte aynı oranda saçma ve anormal bir istektir. Evliliğin iyi gitmesinde benim katkımın onun katkısına endekslı olmasını sağlamak ise, adına eşitlik yaftası altında eşe dayatılan bir gerçekliktir. Yani ev içi işlerde onun katkısı kadar bende katkı koymalıyım diyemeyen bir eş, evliliğin sorumluluğunu ve yükünü diğer eşin sırtına yükler ve bir süre sonra diğer eş, aşırı yüklenmiş tonaj ağırlığı fazla olan ağır vasıta kamyonlara döner, taşıdığı yük onu yavaşlatır, zorlar ve fren ayarlarını bozar. Bunun sonucu nereye çarpacağı ve kaç aracı altına alacağı belli olmayan kaza kamyonuna döner. Sonuç istenmeyen kaza manzarasıdır.

Yolun durumu bazen buzlanmış/gizli buzlanmış bazen gevşek malzemeli zeminden yapılmış bazen kaygan bazen de tek veya çift yönlü olabilir. Usta şoför bunların hepsini dikkate almalıdır. Buzlanmış ve gizli buzlanma olan yollarda aşırı hızlı gidilmemelidir. Eşi kendisine karşı bir sorundan dolayı uzaklaşmış eşin, bu durumu düzeltmek için acele etmemesi ve dikkatli olması gerekir. Ona yavaş yaklaşmalı, sigortalarını attırmamalı ve acil çözüm bekleyen sorunlara eğilmelidir.

Gevşek malzemeli bir zemin üzerinde kurulmuş bir evlilik üzerine ağırlık konulunca çökmeye başlayacaktır. Evlilik öncesi nişanlılık döneminde bile bu evlilik yürümez denilmesine rağmen kurulan evlilik aslında gevşek malzemeli bir zemin üzerinde kurulmuştur. Nişan, söz, kına ve evlilik öncesi alışveriş sürecinde aileler arasında yaşanan kavgalar, olumsuz birbirine yaklaşımlar bu evlilik öncesi çifte uyarı vermiştir. Aileler aslında evliliğe destek olduklarını sanırlarken uzun süre unutulmayacak ve yeni evliler arasında senin annen-baban-kardeşin vb. şeklinde

dile getirilecek nice kavgaların fitili olacaktır. Aslında kök ailelere hoşça kal ve güle güle denmesinin sağlıklı yapılmamış olması evlendikten sonra sürekli bu konunun gündeme getirilmesine ve gündemin sürekli şımartılarak her konunun kavga için araç haline gelmesine neden olmaktadır. İlerleyen süreçte bu konuyu bitiremeyen çiftler sonu gelmez kavgalar yapmaktadır. Bu evlilik yürümeyecek çünkü ailemi kabul etmiyor duygusuyla ayrılmaya karar vermektedirler.

Evlilik yolunun kaygan bir zemin olduğu asla unutulmamalıdır. Aslında bunu ben aldatmaların temeli olarak görmüyorum da değilim. Eşlerin bu yolda her an düşme veya kayarak istemeden zarar görme ihtimali varken birbirinin yanında olmaması evliliğin kırılan, dayanıklılığı zayıf ve çabuk değişen bir yapıda ve istenmeyen yönde zararlar vermektedir. Eşini yanında göremeyen, ondan enerji alması gerektiği halde alamayan ve sürekli yalnız kalmak zorunda kalan diğer eş, istemeden enerji alacağı yeni kaynaklara (alışveriş, sosyal etkinlikler, çocuklar vb.) ve kişilere yönelerek aile sistemine üçüncüyü dâhil etmektedir. Bu üçüncüler bazen sanal ortamda bazen de gerçekte ailenin hayatına dahil olmakta ve aldatma olgusu isteyerek/istemeden gelişmektedir.

Evlilik tek ve çift yönlü, ters veya aynı yönde devam etmelidir. Elbette ki çiftlerin yönü birbirleriyle aynı olmalıdır. Aynı yönde gitmiyorlarsa birbirlerinde hızla uzaklaşmaktadırlar. İşin ilginç yanı ise bunun farkında olmalarına rağmen, yönlerini birbirlerine uyumlu yapmakta isteksiz olmalarıdır. Soru şu olmalıdır? Bu evlilik nereye gidiyor? Ben eşimle aynı yönde gitmeye neden isteksizleştim? Cevabını verebildiklerinde yönlerini değiştirmeye karar vereceklerini düşünüyorum.

Otobanda ya da çevreyolunda tünele yaklaşan

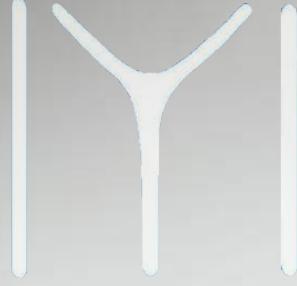
araçların asla tünel öncesinde durmamaları gerektiği kuralını ben evlilikte sona yaklaşmaya benzetiyorum. Aile içi çatışmaları, kavgaları artmış, birbiriyle iletişim kuramayan çiftler son sürat tünele gidiyorlar. İşte bu noktada yani tünelin tam başında artık durmaları imkansızdır. Karar vermeleri gereken yer çok daha öncesi iken burada durup geriye gelmeye çalışmak, aile için kendi dışlarındaki kişilerin etkisine girmeleri anlamındadır. Çünkü bu aşamada artık birilerinin onlar için doğruyu göstermesine ihtiyaçları vardır. Onların bilmesi gereken bu tüneli geçmeleri ve ucunda ne olduğunu görerek yeniden başlamakta karar vermeleri. Çünkü otobanda geri dönmek için uzunca bir yolu ileriye devam ettikten sonra ilk çıkıştan geri gelmek içinde bir o kadar daha yol kat etmeleridir. Yani en son kaçırıldıkları çıkışın bir bedeli olarak iki katı enerji harcamaları gerektiğidir.

Trafikte araçların nerede duracağını gösteren 'DUR' tabelaları vardır. Aslında bu tabela sürücülere dikkatli olmalarını yoksa istenmeyen bir sonuçla karşılaşacaklarını belirtir. Bunun evlilikte karşılığı bana göre çifte artık kavgaları, çatışmaları, anlaşmazlıkları durdurun diyen kişilerin bu uyarısının önemli olduğudur. Çünkü bu uyarıya kulak asmazlarsa istenmeyen bir tehlike veya son onları bekliyor olacaktır.

Yazının başlığında yer alan kör nokta ifadesi belki de çiftlerin artık arkadan gelen tehlikeleri fark edemedikleri için, ani yön değiştirmemeleri gerektiğini, kendimizin göremediği ama başkalarının görüp fark ettikleri ve bize söyledikleri evlilik sorun/çözümlerine kulak asmanın vaktinin geldiğidir.

Ne dersiniz?

Dr. Cengiz TÜRKMEN
Uzm. Psikolog
Çocuk-Evlilik Terapisti

BİR DEVLET DOĞUYOR!

KAYILAR VE OSMANLI AİLESİ

Kitab-ı Dede Korkud'da, Kayılar hakkında şu çarpıcı ifadeler yer almaktadır:

"Ahir zamanda hanlık tekrar Kayı'ya geçe. Kimselerinden almaya."

Kayı ne demektir ve kimdir Kayılar?

Kayı'nın anlamı sağlam, kuvvet ve kudret sahibi demektir. Damgası, iki ok ile bir yaylı oktur. Oğuzlar hakkında bilgi veren Reşidüddin ve Ebü'l-Gâzi Bahadır Han'a göre Kayı boyu, Oğuz eli'nin en asil, en üstün ve en şerefli boylarından biridir. Avşar, Begdili, Kınık ve Salur gibi hükümdar çıkaran boylardandır.

Ruhi ve Müneccimbaşı gibi müellifler Dede Korkud'un yukarıdaki ifadelerini naklettikten sonra "Bu dediği Osman neslidir, işte sürüp gidiyor" diyerek atıfta bulunmuşlardır.

Osmanlılar hakkında bilgi veren ilk kaynaklar Osmanlı - Oğuz ilişkisine hiçbir tereddüde mahal bırakmayacak şekilde yer verdikleri halde Oğuz'un hangi boyuna mensup olduğu hakkında bir açıklamada bulunmamışlardır.

Osmanlıların Kayı boyundan geldiğini belirten ilk dönem eserlerinin başında Yazıcıoğlu Ali'nin Selçukname'si gelmektedir. 1423 yılında Sultan II. Murad Han'a hitaben yazılan eserde Reşidüddin, İbn-i Bibi ve Ravendi'nin etkisi görülmektedir. Yazıcıoğlu Ali eserini yazarken Osmanlı - Oğuz - Kayı ilişkisinde tarihî Oğuz rivayetlerinden ve Oğuzname'nin Uygur versiyonundan yararlanmışlardır.

Osmanlıların, Kayı boyuna mensubiyetini gösteren en mühim kaynaklardan biri de Beyati Şeyh Hasan'ın Câm-ı Cem Âyin isimli eseridir. Fatih Sultan Mehmed'in oğlu Cem Sultan'ın arzusu üzerine yazılan eserde Şeyh Hasan, Osmanlıların Kayı boyundan geldiklerini Oğuznamelere dayanarak ortaya çıkarmıştır. Şeyh Hasan'ın bu eseri II. Bayezid

devrinin önemli müelliflerinden Mehmed Neşri'ye de kaynaklık etmiştir.

Bursa'da müderrislik yaptığı bilinen Mehmed Neşri tarih ilmine büyük katkıda bulunmuş, kendisinden sonra gelen tarih yazarlarına etki etmiş kıymetli bir ilim adamıdır. Kitab-ı Cihannüma adıyla sekiz ciltlik bir dünya tarihi yazmıştır. Bunlardan yalnız Osmanlı Hanedanı'nı içeren altıncı kısmı zamanımıza kadar muhafaza edilebilmiştir. Neşri burada öncelikle Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan tarihi sürekliliğine vurgu yapar ve girişi üç tabakaya ayırır.

Birinci tabakada Oğuz Han evladı ve Oğuz Han soyunu anlatır. Neşri bu bölümde Türklerde saltanatın, Oğuz'un Gün Han oğlu Kayı Han'ın ve oğullarının elinde asırlarca kaldığını belirtir. Bir zaman sonra saltanatın Dağ Han oğlu Salur boyuna geçtiğini ifade eder.

İkinci tabakada Türklerde saltanatın sol koldan Oğuz Han oğlu Deniz Han oğlu Kınık nesline geçtiğini ifade eden Neşri, Selçuklu aileleri ve devletini kısaca anlatır.

Üçüncü tabakada ise Osman Gâzi oğullarını beyan eder ve Nuh aleyhisselamin oğlu Yafes'den Oğuz'a sonra Kayı'ya ve nihayet Ertuğrul Bey'e kadar uzun bir şecere nakleder.

Nihayet, 15. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bir imparatorluk haline gelen Osmanlı Devleti'nde hanedanın Kayı ile ilişkilerinde modern tarihçilerin ifadelerine de başvurmak yerinde olacaktır. Mesela 16. asrın ilk çeyreğinde eserini kaleme alan Kemalpaşazade bir taraftan hanedanın dini misyonunu açık bir biçimde vurgularken menşei konusunda ise eski eserlerle tenakuza düşmez. Cengiz Han'ın önünden kaçan Türkmenlerin, Belh'den Anadolu'ya göçüp yerleşmelerine atıfta bulunur ve Kayı'ya vurgu yapar.

Ecdad-ı izamı Cennet-mekân idi!

Arap, Acem, Kürt veya Türklüğü tartışma konusu olan büyük devlet ve ilim adamı İdris-i Bitlisi'nin tarihe dair yazdığı Heşt Behişt isimli eseri de bu konuya öncülük eden kaynak kitaplardandır. Osmanlı tarih yazıcılığına yenilikler getiren ve önemli katkılarda bulunan İdris-i Bitlisi Osmanlı'nın soyu konusunda da çok net bilgiler verir.

“Çeşitli kitaplardan rivayet, eski tarihlerden mütalaa ve mukarrer oldu ki” diyerek Osmanlı soyu hakkında şu malumatı nakleder: “Ecdadı izamı cennet-mekân olan mücahidler babası Osman Bey'in doğum yeri ve makamı ve kavminin çıkış yeri Türkistan ve Turan- zemin idi. Onların silsileleri Oğuz Han'a ve Kayı Han'a ulaşır.” İdris-i Bitlisi bundan sonra Kayıların, Gazneliler döneminde Selçukilerle İran- zemine geldiklerinden ve daha sonra Ahlat civarına yerleştiklerinden Moğolların baskınları sırasında ise Söğüt ve Domaniç'e nakillerinden uzun uzadıya bahseder.

Ayrıca Ruhi Çelebi, Lütfi Paşa ve Karamani Mehmet Paşa gibi dönemin kıymetli ilim adamı ve tarihçileri de Osmanlı Hanedanı'nın Oğuzların Kayı boyuna mensubiyetini hiç kuşku duyulmayacak bir biçimde belirtmişlerdir.

Enveri'nin Düsturname'sinde Osmanlıları belki de biraz daha ululamak kastıyla Seyyitlerle akraba yapmaya çalışmış ancak bu görüş kendisinden sonra hiç taraftar bulmamıştır. Yine batılılardan Gibbons'un Osmanlıları Moğollardan gösteren ifadelerini ise Fuat Köprülü açık bir biçimde çürütmüştür.

Bütün bu kaynak ve deliller Osmanlı menşei hakkında bilgi veren, araştırma yapan son yüzyılımızın tarih alanındaki değerli bilim adamlarını ve araştırmacılarını hep aynı isme yöneltmiştir ki o da Kayı olmuştur.

Prof. Dr. Şehabeddin Tekindağ, Prof. Dr. Faruk Sümer, Prof. Dr. İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Prof. Dr. M. Fuad Köprülü, Prof. Dr. Feridun M. Emecen, Prof. Dr. Fahamettin Başar, Prof. Dr. Üçler Bulduk, Prof. Dr. Mehmet İnbaşı, Doç. Dr. Erhan Afyoncu ve Doç. Dr. Erol Kürkçüoğlu bu ilim adamlarımızdan bazılarıdır.

Kayı boyu, yirmi dört Oğuz boyu arasında Reşideddin'in listesinde en başta yer almıştır. Bu liste Oğuz boylarının İslamiyetten önceye ait tarihlerindeki siyasi ve sosyal mevkileri esas alınarak yapılmış olduğundan

dolayı onların Oğuzların en mühim ve en asil boyu olduğunu göstermektedir. Nitekim tarihi ananeye göre hükümdar çıkaran beş Oğuz boyundan da biridir.

Yine Reşideddin'deki Türklerin tarihi bölümünde yazıldığına göre Müslüman Oğuz Hükümdarı Ali Han zamanında Seyhun Nehri'nin sol yakasında oturan ve kırk bin atlı çıkaran Oğuzların başında Kayı'dan Korkut Bey reislik yaptığı belirtilmektedir. Daha sonra Selçuklu ailesinin de Korkut Bey'in reislik yaptığı bu boydan çıktığı belirtilmektedir.

Osmanlı Ailesi

İlk Kayı oymakları, Anadolu'nun fethi sırasında Sultan Tuğrul Bey ve Alparslan'ın emirlerinin maiyetinde olarak Ahlat bölgesine gelmişler ve buradan Anadolu'ya karşı gerçekleştirilen gaza hareketine iştirak etmişlerdi.

Ertuğrul Gâzi'nin ataları olan Kayı oymağı ise Moğolların Türk-İslam dünyasını kan ve ateşe boğduğu sırada Mahan'dan çıkarak Azerbaycan'a doğru yürüdü. Bu bölgelere yerleşmek mümkün olmadığından Ahlat'a doğru hareketlendiler. Bu sırada başlarında olan Kızıl Buğa 1220 senesinde Ahlat'a ulaşmadan vefat etti. Yaşı yetmişin üzerinde idi.

Oğlu Kaya Alp Kayıları selamete Ahlat'a getirdi. Burada Melik Eşref'in hizmetine girdi. Büyük hürmet ve saygı gördü. Ancak Moğolların etkisi ve talanı dur durak bilmiyordu. Moğolların önünden kaçan Haremşah Şirvan üzerinden Ahlat'a girdi. Melik Eşref ve kardeşi Anadolu Selçuklu sultanı Alaaddin Keykubad'a sığındılar. Ahlat'a yerleşen Harezmsah etrafı talan etti. Gerek bölge halkı gerekse Kayılar bu durumdan büyük sıkıntı çektiler. Hastalanan Kaya Alp seksen beş yaşında vefat etti ve Ahlat'ta defnedildi.

Moğol istilasının Ahlat'ı tehdit etmesi üzerine Kaya Alp oğlu Gündüz Alp (veya Süleyman Şah) Mardin'e geldiler. Burada hüküm sürmekte olan ve kendileri gibi Kayı boyuna mensup oldukları ifade edilen Artuklu hizmetine girdiler. Ancak Moğolların istila hareketi durmuyor ve bir ateş gibi her tarafı sarıyordu. Nitekim saldırıların Mardin ve çevresine doğru yayılması üzerine Gündüz Alp ve beraberinde bulunan Kayılar Anadolu içlerine doğru hareketlendiler.

Bu sırada Malatya havalisinde bulunan Germiyanlılar Kütahya bölgesine doğru giderlerken Kayılar da batıya

göç ederek önce Erzurum yakınlarındaki Pasinler Ovası'na sonra da Sürmeliçukur'a yerleştiler.

İlk dönem Osmanlı kaynaklarına göre Kayılar Sürmeliçukur'dan Erzurum ve Erzincan'a daha sonra Amasya yoluyla Haleb'e göçmüşlerdir. Ancak Caber Kalesi civarında reisleri Süleyman Şah, Fırat'ı geçerken boğulmuştur. Bu hadise üzerine bir kısmı Çukurova'ya gelerek yerleşirken diğer bir kısmı Pasin Ovası'na Sürmeliçukur'a geri gelmiştir.

Süleyman Şah'tan (veya Gündüz Alp) geriye cihan devletli ve savaşçı dört evlât kalmıştı. Sungur Tegin, Gündoğdu, Ertuğrul ve Dündar. Ertuğrul ve Dündar arasında kardeşliğin yumuşaklığı vardı. Aynı yumuşaklık ve muhabbet Sungur Tegin ile Gündoğdu arasında da bariz bir şekilde hissedilmekteydi.

Ertuğrul ileri görüşlülüğü ve bilginliğinden dolayı diğer kardeşlerden daha seçkindi. Şecaât ve insanlıkta da kavminin övüncü ve iftihar durumundaydı. Babasının meskenindeki daimî fitne ve fesattan, Cengiz Han askerlerinin art arda memleketlerine girmesinden dolayı gayet bıkmış ve usanmıştı. Kavmi bu denli yağma ve çapuldan çok zarar görüyordu. Etraftaki melik ve sultanların yurtları hakkında olgun bir tahmin yürüttü. İleri görüşlülük gözüyle Cengiz Han'ın askerlerinin çıkışının, cihanın memleketlerini zapt etme ve Arap ile Acem meliklerini mağlup etme yönünde olduğunu mülâhaza etti.

Aşiretin geleceği ile ilgili olarak bir toplantı sırasında şu fikri ileri sürdü: “Kabilemiz ancak Sultan Alâeddin Keykubad'ın Rum sınırındaki devletinin himaye ve sığınma gölgesinde huzur ve sükûnet bulur. Onların vaktlerinin ekserisi savaşta geçiyor, en azından hepimiz yiğitlik ve şecatimiz devam edene kadar ve karnımız doyana kadar gaza ve cihad ile meşgûl oluruz. Maddî ve manevî saadetle, dinî ve dünyevî faydalarla mura-dımıza ereriz. Bu şekilde bu dünyada bolluk ve refah içinde yaşar öbür dünyanın hediyesine de lâayık oluruz”.

Ertuğrul yerinde fikir ve mütalaaları ile kavim ve aşiretinin çoğunu kendine tabi kıldı. Küçük kardeşi Dündar da Ertuğrul'la hem fikir oldu ve onun tâbiyetini seçti. Ancak ağabeyleri Sungur Tegin ile Gündoğdu aynı görüşte değildi. Biraderlerine karşı mübalağaya varan ısrarlara rağmen, Ertuğrul'un dert ortaklığı bir mesebeye varamadı. Neticede onlar kendilerine tâbi kabîle mensuplarıyla berâber Ahlat'a geri döndüler.

Kendi kavminden olan ve hepsinin de savaş günü adamı olduğu anlaşılın dört yüz kırk dört namı mert, Ertuğrul ve kardeşi Dündar'la uygunluk ve ittifak sağlamıştı. Ertuğrul'un ittifak sağladığı bu cengâverler gurubu bir müddet daha Sürmeliçukur'da kaldıktan sonra Ertuğrul'un fikrine uygun olarak batıya yani Rum hududuna doğru yöneldiler.

İşte kaynaklarda verilen bilgilere göre son üç nesil Osmanlı ailesi hakkında Ertuğrul Bey'in kardeşleri olarak Sungur Tegin, Gündoğdu ve Dündar Bey zikredilmekte babaları olarak da Gündüz Alp ve Süleyman Paşa'nın ismi geçmektedir. Onun da babası ise Gök Alp'tir.

Tartışılan konu, kaynaklarda Er-tuğrul Gâzi'nin babasının adının iki ayrı şe-kilde belirtilmiş olmasıdır. İlk Osmanlı tarihçi-lerinden Ahmedî, Enverî ve Karamânî Mehmed Paşa babasının Ertuğrul Gâzi'nin babasının adının Gündüz Alp olduğunu yazarlarken Oruç b. Âdil. Âşıkpaşazâde ve Neşrî gibi tarihçiler ise Süleyman Şah olarak kaydetmişlerdir.

Günümüzde araştırmacılar Ertuğrul Bey'in babası olarak verilen Süleyman Şah adının doğru olmadığı konusunda neredeyse ittifak halindedirler. Bunun en önemli nedeni olarak; Osmanlı Devleti, Anadolu Selçuklu Devleti'nin devamı sayıldığından, Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurucusu Kutalmışoğlu Süleyman Şah'a bir saygı ifadesi olarak bazı tarih kayıtlarında Osmanlılarının Atası Süleyman Şah olarak yazılmış olması gösterilmiştir. Ayrıca Osman Bey'e ait ele geçen bir sikkede “Osman b. Ertuğrul b. Gündüz Alp” ibaresinin bulunması bu fikri daha da güçlendirmiştir. Yine Ertuğrul Bey'in Gündüz adlı bir oğlunun bulunması, babasının adını oğluna verme geleneğini hatırlatarak bu tezi güçlendirmiştir.

Aslında bütün bunlara rağmen Osman Gâzi'nin sikkesi üzerinde oluşan tereddütler bu konuda kesin bir yargıya varmamızı güçlendirmektedir. Satuk Buğra'nın Abdülkerim, Çağrı Bey'in Davut, Sultan Alparslan'ın Muhammed adını alması gibi Türklerde Türkçe isimler yanında İslami bir isim alma geleneğinin Osmanlı ailesinde de uygulanır olması dolayısı ile Gündüz Alp ile Süleyman Şah denilen şahsiyetin aynı kişi olması da gözden uzak tutulmamalıdır.

Gelecek sayıda Süleyman Gündüz Alp'in faaliyetlerini ve parlak şahsiyetini tanıyacağız.

Gönül verenler...

▶ AKTİF GRANİT

Tel/ 0 258 372 00 66

▶ AKTİF İNŞAAT

Tel/ 0 258 261 38 38

▶ AKTİF OTOMOTİV

Tel/ 0 258 264 20 60

▶ KEBAPÇI ŞEN KARDEŞLER

Tel/ 0 258 261 84 72

▶ H.YUKAROĞLU İNŞAAT

Tel/ 0 258 241 95 45

▶ ASNURA APART

Tel/ 0 258 212 78 78

▶ DİVAN YAZILIM

Pamukkale Üniversitesi, Teknoloji
Geliştirme Bölgesi, Kuluçka ve İdari
Binası, B Blok No:101 Denizli
Tel : 0 258 266 1 333
bilgi@divanyazilim.com

▶ KÜLLEÇİ OTOMOTİV

Zeybek Mah. İzmir Bulv. No:229
Efeler/Aydın
Tel : 0 256 219 37 27
Fax : 0 256 219 38 15
kulleci.satis@citroenbayi.com

▶ GÖREN PİDE

Karaman Mah. Fatih Cad. No:156/B
Denizli
Tel : 0 256 373 99 00

▶ MERPEZ PİDE

Dokuzkavaklar Mah. 2121 Sok. No:111
Denizli
Tel : 0 258 251 68 67

YUMAK HAVLU
SİPAHİ TEKSTİL

▶ KESKİN CAM

3. Sanayi Bölgesi 8026 Sokak No:9
Saraylar/Denizli
Tel : 0 258 268 10 12
Fax : 0 258 268 98 80
Gsm : 0 532 707 46 23
0 532 177 85 01

▶ KEBAPÇI DURSUN

İncilipınar Mah. İncilipınar Cad. No:78
Denizli
Tel : 0 258 212 36 63
0 258 211 36 63
Gsm : 0 532 674 16 83

▶ GÜL SARRAFİYE

Ramazan Paşa Mah. Doğu Gazi Bulvarı
Sabuncuoğlu İş Hanı D:12 /A
Efeler/Aydın
Tel : 0 256 212 73 26
Fax : 0 256 214 10 09

▶ UMUT TEKSTİL

Saraylar Mah. Ahi Sinan Cad. 428. Sok.
No:6 Denizli
Tel : 0 258 264 48 31
Gsm : 0 532 343 30 86
info@umttekstil.com

▶ KAYTEKS KADİFE TEKSTİL

Hurriyet Mah. Hacı Kundak Cad.No:35
Pamukkale/Denizli
Tel : 0 258 213 11 11
Fax : 0 258 213 25 63
kayteks@kayteks.com

▶ DOYURAN LOKANTASI

ÇINAR ŞUBESİ
Gazi Bulv. No:139 Denizli
Tel : 0 258 263 36 64
0 258 241 77 50

▶ DOYURAN LOKANTASI

BAYRAMYERİ ŞUBESİ
Bayramyeri/Denizli
Tel : 0 258 262 46 93
Gsm : 0 535 628 94 49

DEĞİŞİMİ TAKİP EDİN!

Çeşmeliler AutoClub Bölge Bayii
Tel : +90 258 3717878
www.cesmeliler.com.tr

Acıpayam Yolu Üzeri
1. Km. DENİZLİ
Tel: 0(258) 212 22 22

Emniyet Müdürlüğü Yanı,
DENİZLİ
Tel: 0(258) 242 50 70

Kayıhan Mah. Eski Acıpayam
Sok. No:119 DENİZLİ
Tel: 0 (258) 213 60 50

İzmir Yolu Üzeri
EGS Park Karşısı DENİZLİ
Tel: 0(258) 371 67 67

Yeşilyurt Mah. Denizli Asfaltı
Üzeri No:148 NAZİLLİ
Tel: 0(256) 313 88 84

Köprübaşı Mah. Kavacık Cad.
Ula -MUĞLA
Tel: 0(252) 242 12 88

Kolaylıkla
erişebileceğiniz
noktalardaki
istasyonlarımızda
sizlere **24 saat**
kesintisiz hizmet
sunuyoruz.

Perakende ve Toptan Satış

TEMİZ ve KALİTELİ
AKARYAKITIMIZLA
YOLLARDA
PERFORMANSINIZI
KORUYUN...

PEKDEMİR
PETROL

Tel: 0(258) 371 44 54 Fax: 0(258) 371 44 51
Hacıyüplü Mah. Menderes Bulvarı No:7 DENİZLİ

www.citroen.com.tr
www.facebook.com/CitroenTurkiye

CITROËN C4 CACTUS

BUGÜNÜN SORULARINA CEVAP VEREN OTOMOBİL

Darbeye
Dayanıklı
Airbump®

Küçük darbelerle karşı koruyan
yumuşak malzeme ile kaplı
hava kapsülleri.

Kanepeler
Tarzı
Ön Koltuklar

Kanepeler şeklinde,
geniş ve rahat
ön koltuklar.

7" Dokunmatik
Tablet Ekran

Sürüş ve konfor fonksiyonlarının
yönetildiği 7" dokunmatik
tablet ekran.

Tasarruflu
Motor
Teknolojisi

3.5 L/100 KM

Hem düşük yakıt tüketimi hem de
daha az karbondioksit salınımı sağlayan
yeni nesil motor teknolojisi.

CITROËN C4 CACTUS e-HDi 92 HP ETG6 S&S FEEL ortalama yakıt tüketimi 3.5 L/100 km, bileşik CO2 emisyonu 92 g/km'dir.

Bugünün sorularına cevap vermek için yenilikçi tasarım ve kullanışlı teknoloji CITROËN C4 CACTUS'le bir araya geldi. Tasarruflu motor teknolojisinden 7" dokunmatik tablet ekrana, darbeye dayanıklı Airbump®'lardan kanepeler tarzı ön koltuklara bugüne kadar görmediğiniz akılcı yenilikler CITROËN C4 CACTUS'te! Bu özel ve heyecan verici otomobili yakından görmemiz için sizi de **Coşkunlar Otomotiv**'e bekliyoruz.

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

CITROËN

Bayraktar

COŞKUNLAR OTOMOTİV

İZMİR ASFALTI MENDERES BULVARI NO: 224 GÜMÜŞLER/DENİZLİ 0258 371 13 14
FOÇA MAH. BARIŞ MANÇO BULVARI NO: 1 FETHİYE/MUĞLA 0252 613 13 00

KALE OTOMOTİV

...artık geleceğe güvenle bakıyoruz...

KALE OTOMOTİV
İstasyon Cad. No:16
Denizli

T/ 0 (258) 265 25 93
Gsm/ 0 (532) 316 62 86

www.kaleotomotiv.com